

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในสถานศึกษาของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง

โดย

กันยารัตน์ ธวัชชัยเจริญยิ่ง

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด (ศศก.)

และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ตุลาคม 2565

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่องการใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในสถานศึกษาของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง ได้รับทุนสนับสนุนจากศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด (ศศก.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในการนี้ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด (ศศก.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่สนับสนุนงบประมาณสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกด้านการให้คำปรึกษา คำแนะนำ การติดตามและการประชุมเชิงปฏิบัติการที่มีส่วนช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดและการควบคุมสารเสพติด ซึ่งมีส่วนช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์การวิจัยทุกประการ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ และนักศึกษาของสถาบันการศึกษาในเขตภาคเหนือทุกแห่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการติดต่อประสานงาน และอนุญาตให้เก็บข้อมูลในพื้นที่จนได้ข้อมูลครบตามจำนวนและมีคุณภาพ และขอขอบคุณ คณบดี ผู้บริหาร และฝ่ายสนับสนุนของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรทุกท่านที่ให้การสนับสนุนด้านนโยบาย ด้านวิชาการ และอำนวยความสะดวกในวัสดุอุปกรณ์และสถานที่สำหรับการทำการวิจัยครั้งนี้

คณะผู้วิจัย

ตุลาคม 2565

บทสรุปผู้บริหาร

1. รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัย

ชื่อโครงการภาษาไทย

การใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในสถานศึกษาของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง

ชื่อโครงการภาษาอังกฤษ

Substance Use and Victimization in Educational Institutions among LGBTIQN students in university the lower northern Thailand.

คำสำคัญ: ความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN), การใช้สารเสพติด, การตกเป็นเหยื่อในสถานศึกษา และนักศึกษา

2. หลักการและเหตุผล

บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ หรือ LGBTIQN หมายถึง บุคคลที่มีเพศกำเนิดกับเพศสภาพไม่สอดคล้องกัน และมีอัตลักษณ์ทางเพศหรือรสนิยมทางเพศที่แตกต่างไปจากคนส่วนใหญ่ที่จำแนกเพศเป็นชายหรือหญิงตามเพศกำเนิด (ชเนตตี ทินนาม และคณะ, 2563) หลายทศวรรษที่ผ่านมา การรับรองถึงสถานะของบุคคลเพศหลากหลายมีกว้างขวางมากขึ้น โดยสิทธิของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้ปรากฏขึ้นในหลักการยกยอการาร์ตา (The Yogyakarta Principles) ค.ศ. 2006 จึงกล่าวได้ว่า หลักการยกยอการาร์ตาข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจที่กว้างขวางมากขึ้นในเรื่องความหลากหลายทางเพศในสังคมโลก (ไพศาล ลิขิตปรีชากุล อังไฉ สมชาย ปรีชาศิลปะกุล, 2556)

สำหรับสังคมไทยได้มีการออกพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 เพื่อส่งเสริมให้บุคคลสามารถมีสิทธิและเสรีภาพและให้การคุ้มครองจากการถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ (พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558, 2558) อย่างไรก็ตาม กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศยังคงต้องประสบปัญหาจากการถูกเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งวิถีทางเพศ (Sexual Orientation) และอัตลักษณ์ทางเพศ (Gender Identity) มีการศึกษาพบว่าวัยรุ่น LGBTIQN มีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา และการใช้กัญชาสูงกว่าวัยรุ่นทั่วไป โดยกลุ่มวัยรุ่น LGBTIQN ที่มีอายุ 18-25 ปี มีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 64.0 และมีการใช้กัญชาร้อยละ 33.0 ในขณะที่วัยรุ่นทั่วไปมีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียงร้อยละ 54.0 และมีการใช้กัญชาเพียงร้อยละ 21.0 รวมถึงพฤติกรรมการใช้สารเสพติด เช่น โคเคน ยาไอ ยาบ้า หรือเฮโรอีน กลุ่มวัยรุ่น LGBTIQN ก็มีอัตราการใช้ที่สูงกว่าวัยรุ่นทั่วไป 2-3 เท่า (Kann, et al, 2018 ; Washington, H.A., 2002; Abdulrahim, D., Whiteley, C., Moncrieff, M., Bowden-Jones, O., 2016) และมีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิด โดยมีการใช้ยาฝิ่นตามใบสั่งแพทย์ในทางที่ผิดร้อยละ 9.0 และการใช้แอลกอฮอล์ทางที่ผิดอีกร้อยละ 10.1 (NSDUH, 2018)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เนื่องจากการศึกษาผลงานวิจัยที่ผ่านมาในประเทศไทย พบว่าการศึกษาในประเด็นการใช้สารเสพติดและความผิดปกติของการใช้สารเสพติดในกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในระบบการศึกษามีอยู่น้อยมาก (ชเนตตี ทินนาม และคณะ, 2563) และศึกษาในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ข้อมูลในประเด็นดังกล่าวยังมีช่องว่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในระบบการศึกษามีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และได้ข้อมูลลักษณะของการตกเป็นเหยื่อหรือปัจจัยในด้านอื่น ๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ซึ่งข้อมูลและองค์ความรู้ดังกล่าวที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดเชิงนโยบายหรือแนวทางในการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติดในประชากรกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และนำไปสู่การพัฒนาแนวทางลดความเสี่ยงด้านพฤติกรรมสุขภาพอันเนื่องมาจากการถูกเลือกปฏิบัติและการตีตราด้วยอัตลักษณ์ทางเพศภาวะและเพศวิถีที่กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญ เพื่อให้กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขภาวะองค์รวม ทั้งทางร่างกาย จิตใจ ปัญญา และสังคมให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการใช้สารเสพติดในกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง
2. เพื่อศึกษาการตกเป็นเหยื่อในกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง
3. เพื่อศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่าง การใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ๆ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง

4. ระเบียบวิธีวิจัย (โดยย่อ)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง (Cross-sectional survey research) เพื่อศึกษาการใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง และศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่าง การใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ๆ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม - กรกฎาคม พ.ศ. 2565 โดยมีรายละเอียดวิธีการศึกษา ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,050 คน จากในจังหวัดพิษณุโลก กำแพงเพชร นครสวรรค์ ตาก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ เก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถามออนไลน์ (google form) แบบให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามกลับมาคิดเป็นอัตราตอบกลับ ร้อยละ 92.11 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และใช้โปรแกรม Amos 22.0 และกำหนดระดับความเชื่อมั่นทางสถิติไว้ที่ 95 %

5. สรุปผลการวิจัย

นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเกย์ (Gay) ร้อยละ 26.60 รองลงมาคือ เลสเบี้ยน (Lesbian) ทอม (Tomboy) และควีร์ (Queer) ร้อยละ 24.40 15.10 และ 13.40 ตามลำดับ มีรสนิยมทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Homosexual) ร้อยละ 69.80 เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ร้อยละ 59.40 โดยสาเหตุของการใช้สารเสพติดส่วนใหญ่ คือ อยากรู้ อยากรทดลอง ร้อยละ 51.70 รองลงมาคือ ถูกชักชวน ร้อยละ 22.30 ช่องทางการเข้าถึงสารเสพติดที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นจากเพื่อน ร้อยละ 40.00 และตลอดชีวิตที่ผ่านมา นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด ร้อยละ 47.50 รองลงมาคือ สูบบุหรี่ ใช้กัญชา และใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ ร้อยละ 26.30 7.40 และ 5.10 ตามลำดับ

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นๆ ตลอดชีวิตที่ผ่านมา นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากการถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิวมากที่สุด ร้อยละ 8.20 รองลงมาคือ ถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ร้อยละ 7.60 ถูกตำหนิหรือต่อว่าและถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ร้อยละ 6.70 ร้อยละ 6.60 ถูกตั้งคำถามเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว จนทำให้รู้สึกอึดอัด ร้อยละ 5.90 ถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศและถูกห้ามไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ ร้อยละ 5.80 ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัด ร้อยละ 5.50 และถูกตักเตือนเรื่องการพูดจาการแต่งตัวและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ ร้อยละ 5.10 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 47.10 อายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอยู่ระหว่าง 18 – 20 ปี ร้อยละ 48.10 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 17.42 ± 2.10 ปี น้อยที่สุด คือ 10 ปี บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก คือ แฟนหรือคนรัก ร้อยละ 85.10 สาเหตุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คือ รัก/เต็มใจ/ไม่ยอมเสียแฟน ร้อยละ 37.90 รองลงมาคือ อยากรอง และบรรยากาศพาไป/อยู่ตามลำพัง ร้อยละ 30.90 และ 22.60 บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นแฟนหรือคนรัก ร้อยละ 75.10 สาเหตุที่มีเพศสัมพันธ์ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา คือ รัก/เต็มใจ/ไม่ยอมเสียแฟน ร้อยละ 50.42 รองลงมาคือ บรรยากาศพา

ไป/อยู่ตามลำพัง และอยากลอง ร้อยละ 25.28 และ 16.43 และตลอดชีวิตที่ผ่านมากลุ่มตัวอย่างเคยดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด ร้อยละ 65.40 รองลงมาคือ เคยดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ เคยใช้สารเสพติดอื่นๆ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ และเคยใช้สารเสพติด ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 23.50 6.40 และ 4.80 ตามลำดับ

ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัย ในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย) ร้อยละ 52.00 โดยข้อความที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งมากที่สุด คือ ท่านรู้สึกว่าจะสาขาหรือหลักสูตรที่ท่าน กำลังศึกษาอยู่ มีความน่าสนใจและมีคุณค่า ร้อยละ 49.30 รองลงมาคือ ท่านรู้สึกว่าจะงานหรือกิจกรรมของ สถานศึกษาที่มอบหมายให้ท่านรับผิดชอบมีความสำคัญ ท่านพยายามที่จะช่วยทำกิจกรรมหรือทำงานทุกอย่าง ในสถานศึกษา และท่านช่วยทำงานหรือทำกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ในชั้นเรียนอยู่เสมอ ร้อยละ 43.50 36.10 และ 32.30 ตามลำดับ

การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือ เท่ากับค่าเฉลี่ย) ร้อยละ 80.30 โดยข้อความที่กลุ่มตัวอย่างระบุว่ามากที่สุด คือ เพื่อนสนิทของท่านชักชวน ให้ท่านขาดเรียน ร้อยละ 14.90 รองลงมาคือ เพื่อนสนิทของท่านมีพฤติกรรมต่อต้านกฎระเบียบ เพื่อนสนิท ของท่านเวลาที่มีปัญหา มักใช้กำลังในการต่อสู้ และเพื่อนสนิทของท่านทุจริตการสอบ ร้อยละ 14.70 13.50 และ 12.80 ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความ หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับ สถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง ที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปร ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา ($\beta = -0.20$, p-value < 0.001) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($\beta = 0.14$, p-value < 0.001) และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($\beta = 0.20$, p-value < 0.001) ส่งผล ทางอ้อมต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขต ภาคเหนือตอนล่าง โดยส่งผ่านการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ($\beta = 0.14$, p-value < 0.001) ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของการใช้สารเสพติด ได้ร้อยละ 11.60 และตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการใช้สารเสพติดพบเพียงตัวแปรเดียว คือ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($\beta = 0.51$, p-value < 0.001)

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ร้อยละ 59.40 โดย ส่วนใหญ่ตลอดชีวิตที่ผ่านมามีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด ร้อยละ 47.50 รองลงมาคือ สูบ

บุหรื ใช้กัญชา และใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ ร้อยละ 26.30 7.40 และ 5.10 ตามลำดับ ซึ่งใกล้เคียงกับผลการศึกษาในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2554 ที่พบว่า ร้อยละ 42.6 ของผู้หญิงข้ามเพศในประเทศไทยใช้ยาเสพติดในรอบสามเดือนที่ผ่านมา (Guadamuz et al., 2011) โดยสาเหตุของการใช้สารเสพติดส่วนใหญ่ คือ อยากรู้ อยากรทดลอง ร้อยละ 51.70 รองลงมาคือ ถูกชักชวน ร้อยละ 22.30 และมีช่องทางการเข้าถึงสารเสพติดที่ใช้ส่วนใหญ่จากเพื่อน ร้อยละ 40.00 สอดคล้องกับการศึกษาของนัฐพงษ์ นาอุดม และศุภวัฒน์การ วงศ์ธนวุธ (2563)

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นๆ ตลอดชีวิตที่ผ่านมา นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยการถูกหยอกล้อ ถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทาง ถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ ถูกห้ามไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัด และถูกตักเตือนเรื่องการพูดจาการแต่งตัวและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ สอดคล้องกับผลการสำรวจระดับชาติเกี่ยวกับทัศนคติด้านรสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศในประเทศไทย ที่จัดทำโดย UNDP และองค์กร LOVE FRANKIE ในปี พ.ศ. 2561 และจากรายงานโดยศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข สวัสดิการ และสังคม และศูนย์กฎหมายการแพทย์ สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2556 ซึ่งการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นๆ ในสถาบันการศึกษาเป็นสิ่งที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ (Pascoe & Smart Richman, 2009) ของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ก่อให้เกิดความวิตกกังวลทางสังคมและความคิดฆ่าตัวตาย (Baiocco et al, 2014, Burns, et al., 2012) และความเครียดซึ่งส่งผลต่อการเกิดปัญหาสุขภาพจิตได้ (Kuyper and Fokkema, 2011)

จากผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ David M., et al. (2016) ที่พบว่า การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาของกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศส่งผลทางลบกับการใช้สารเสพติดในกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และในทางตรงกันข้ามหากกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานศึกษาหรือกับเพื่อนได้ อาจถูกรังแกจากเพื่อน ผ่านการแสดงท่าทีรังเกียจ ตีตรา เช่น การถูกเพื่อนๆ ในสถาบันการศึกษาล้อเลียนหรือปฏิเสธที่จะมีปฏิสัมพันธ์ด้วยทำให้ความเป็นส่วนหนึ่งกับสถานศึกษาหรือความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถานศึกษาลดน้อยลงจะส่งผลทางบวกต่อการใช้สารเสพติดของกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) (Rostosky, Owens, Zimmerman, & Riggle, 2003; Russell, Seif, & Truong, 2001)

ในขณะที่เดียวกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์สามารถส่งผลทางอ้อมต่อการใช้สารเสพติดและมีอิทธิพลทางตรงต่อการใช้สารเสพติดเช่นกัน เนื่องจากเยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) อาจมีความทุกข์ใจในเพศสภาพของตนเองและต้องปิดบังตนเองหรือรสนิยมทางเพศของตนเอง หรือถูกผู้อื่นมองในทางลบจากรสนิยมทางเพศของตนเอง (Feinstein BA, 2017) เพราะถึงแม้ในปัจจุบันการเป็นบุคคลรักร่วมเพศเดียวกันหรือรักทั้งสองเพศไม่ถือว่าเป็นความผิดปกติทางจิต แต่เป็นเรื่องของรสนิยมและเพศวิถีที่แตกต่างหลากหลาย (อารยา สุขสม, 2559) ปัญหาเรื่องของการยอมรับจากครอบครัว เพื่อน และสังคม ยังคงมีอยู่และส่งผลอย่างยิ่งต่อสภาพจิตใจของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และการเข้ากลุ่มกับ

เพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมยังส่งผลทางอ้อมต่อการใช้สารเสพติด โดยส่งผ่านการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุ ความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นเช่นกัน เป็นผลจากการตกเป็นเหยื่อที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เช่น การถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทาง การถูกล้อเลียน ถูกตำหนิหรือต่อว่าและถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูก แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางเพศ ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวจนทำให้รู้สึกอึดอัด หรือถูก ตักเตือนเรื่องการพูดจาการแต่งตัวและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความ หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เข้าสู่กลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมมากขึ้น และการเข้ากลุ่มกับ เพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมก็เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของ กลุ่มนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) (David M., et al., 2016) และมีงานวิจัยเชิง ประจักษ์ที่ได้ระบุว่าความมีความสัมพันธ์กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้นและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับ สถานศึกษาลดน้อยลงนั้นมีความสัมพันธ์กับการใช้ยาเสพติดและแอลกอฮอล์ที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มวัยรุ่น (Fergusson, SwainCampbell, & Horwood, 2002; Maddox & Prinz, 2003)

7. ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ และการเข้า กลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ส่งผลทางอ้อมต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษาที่มีความหลากหลาย ทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยส่งผ่านการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความ หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นในสถานศึกษา ดังนั้น จึงเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือ สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนเร่งพัฒนามาตรการการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของ นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เพื่อสร้างการยอมรับการมีตัวตนของบุคคลที่มีความ หลากหลายทางเพศในระบบการศึกษา ลดความไม่เข้าใจและการรังแกหรือเลือกปฏิบัติในสถานศึกษา และ จัดบริการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เพื่อสร้างพื้นที่ ปลอดภัยในการพูดคุย ปรึกษา และการเยียวยา เพื่อลดโอกาสการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ และการ หนีไปเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักเรียนนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจภาคตัดขวาง (Cross-sectional survey research) ที่มี ข้อจำกัดในเรื่องของข้อมูลและตัวแปรที่ศึกษา ดังนั้นจึงเสนอให้ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเป็นการศึกษาเชิง คุณภาพ เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการใช้สารเสพติดของกลุ่มนักศึกษาที่มีความ หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง รวมไปถึงประสบการณ์การ ตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ๆ ของกลุ่มนักศึกษาที่มีความ หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง

ชื่อเรื่อง : การใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในสถานศึกษาของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง

ผู้วิจัย : กันยารัตน์ ธวัชชัยเจริญยิ่ง¹ จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง (Cross-sectional survey research) เพื่อศึกษาการใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง และศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่าง การใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อ ด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ๆ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,050 คน เก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถามออนไลน์ (google form) ในช่วงเดือนมกราคม - กรกฎาคม พ.ศ. 2565 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และใช้โปรแกรม Amos 22.0 และกำหนดระดับความเชื่อมั่นทางสถิติไว้ที่ 95 % ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเกย์ (Gay) ร้อยละ 26.60 รองลงมาคือ เลสเบี้ยน (Lesbian) ทอม (Tomboy) และควีร์ (Queer) ร้อยละ 24.40 15.10 และ 13.40 ตามลำดับ มีรสนิยมทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Homosexual) ร้อยละ 69.80 เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ร้อยละ 59.40 โดยสาเหตุของการใช้สารเสพติดส่วนใหญ่ คือ อยากรู้ อยากรทดลอง ร้อยละ 51.70 รองลงมาคือ ถูกชักชวน ร้อยละ 22.30 ช่องทางการเข้าถึงสารเสพติดที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นจากเพื่อน ร้อยละ 40.00 มีประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นๆ จากการถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิวมากที่สุด ร้อยละ 8.20 รองลงมาคือ ถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว ร้อยละ 7.60 รวมถึงการถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศและถูกห้ามไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ ร้อยละ 5.80 ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัด ร้อยละ 5.50 และถูกตักเตือนเรื่องการพูดจาการแต่งตัวและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ ร้อยละ 5.10 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 47.10 อายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอยู่ระหว่าง 18 – 20 ปี ร้อยละ 48.10 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 17.42 ± 2.10 ปี น้อยที่สุด คือ 10 ปี ตลอดชีวิตที่ผ่านมากลุ่มตัวอย่างเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด ร้อยละ 65.40 รองลงมาคือ เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ เคยใช้สารเสพติดอื่นๆ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ และเคยใช้สารเสพติด ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 23.50 6.40 และ 4.80 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ใน

ระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย) ร้อยละ 52.00 และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย) ร้อยละ 80.30

เมื่อวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง ที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา ($\beta = -0.20$, p-value < 0.001) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($\beta = 0.14$, p-value < 0.001) และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($\beta = 0.20$, p-value < 0.001) ส่งผลทางอ้อมต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยส่งผ่านการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ($\beta = 0.14$, p-value < 0.001) ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของการใช้สารเสพติด ได้ร้อยละ 11.60 และตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการใช้สารเสพติดพบเพียงตัวแปรเดียว คือ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($\beta = 0.51$, p-value < 0.001) ดังนั้น จึงเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนเร่งพัฒนามาตรการการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เพื่อสร้างการยอมรับการมีตัวตนของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในระบบการศึกษา ลดความไม่เข้าใจและการรังแกหรือเลือกปฏิบัติในสถานศึกษา และจัดบริการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการพูดคุย ปรีกษา และการเยียวยา เพื่อลดโอกาสการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ และการหันไปเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักเรียนนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)

คำสำคัญ: การใช้สารเสพติด, การตกเป็นเหยื่อ, ความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN), นักศึกษา

¹ หน่วยปฏิบัติการวิจัยและวิชาการเพื่อการควบคุมยาสูบภาคเหนือ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, E-mail address; kanya300836@hotmail.com, Tel.; 084-4958834

² คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
บทคัดย่อ	ช
สารบัญ	ญ
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
- หลักการและเหตุผล	1
- วัตถุประสงค์การวิจัย	3
- ขอบเขตการศึกษา	4
- นิยามคำศัพท์	4
- กรอบแนวคิดการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
- นิยามเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ	7
- การตกเป็นเหยื่อของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)	9
- การใช้สารเสพติดของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)	12
- การตกเป็นเหยื่อของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) กับการใช้สารเสพติด	13
- ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษากับกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)	14
- การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)	14
- พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย	
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	16
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	17
- การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย	18
- การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย	19
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
- ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	21
- ประสบการณ์การใช้สารเสพติด	23
- ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นๆ	38
- พฤติกรรมทางเพศ	47
- ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา	50
- การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	53
- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	54
บทที่ 5 สรุป และอภิปรายผลการวิจัย	
- สรุปผลการวิจัย	58
- อภิปรายผลการวิจัย	61
- ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	64

บรรณานุกรม

ประวัติผู้วิจัย

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
ภาพที่ 2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่ม กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	56

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลทั่วไปของ นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	21
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละ ข้อมูลการใช้สารเสพติดของนักศึกษาที่มีความ หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	23
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละ ประสพการณ์การใช้สารเสพติดตลอดชีวิตที่ผ่านมา ของกลุ่มตัวอย่าง	25
ตารางที่ 4 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการสูบ บุหรี่ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	26
ตารางที่ 5 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	27
ตารางที่ 6 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ กัญชาในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	28
ตารางที่ 7 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ กระท่อมในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	29
ตารางที่ 8 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ ยาบ้าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	30
ตารางที่ 9 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ยา ไอซ์ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	31

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ กาว/สารระเหย ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	32
ตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ ฝิ่นในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	33
ตารางที่ 12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ มอร์ฟีนในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	34
ตารางที่ 13 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ ผงขาว/เฮโรอีน ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	35
ตารางที่ 14 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ ยาอีในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	36
ตารางที่ 15 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ โคเคนในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	37
ตารางที่ 16 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	38
ตารางที่ 17 แสดงจำนวน ร้อยละ ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความ หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นของกลุ่มตัวอย่าง	40
ตารางที่ 18 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการตกเป็น เหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง	44
ตารางที่ 19 แสดงจำนวน ร้อยละ ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความ หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายข้อความ	45
ตารางที่ 20 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลพฤติกรรม ทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง	48
ตารางที่ 21 แสดงจำนวน ร้อยละ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง	50
ตารางที่ 22 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	51
ตารางที่ 23 แสดงจำนวน ร้อยละ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายข้อความ	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 24 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง	54
ตารางที่ 25 แสดงจำนวน ร้อยละ การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายข้อความ	54
ตารางที่ 26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) ระหว่างตัวแปร	56
ตารางที่ 27 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ	57

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ หรือ LGBTIQN หมายถึง บุคคลที่มีเพศกำเนิดกับเพศสภาพไม่สอดคล้องกัน และมีอัตลักษณ์ทางเพศหรือรสนิยมทางเพศที่แตกต่างไปจากคนส่วนใหญ่ที่จำแนกเพศเป็นชายหรือหญิงตามเพศกำเนิด (ชเนตตี ทินนาม และคณะ, 2563) อัตลักษณ์ของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQ) ประกอบด้วย Lesbian (หญิงรักหญิง) Gay (ชายรักชาย) Bisexual (บุคคลรักได้ทั้งสองเพศ) Transgender (บุคคลข้ามเพศ) Intersex (บุคคลที่มีเพศกำกวม) Queer (บุคคลที่ปฏิเสธการนิยามตนเองด้วยอัตลักษณ์ทางเพศทุกรูปแบบหรือเป็นผู้ที่ไม่นิยามเพศ) และ Non-Binary (บุคคลที่ปฏิเสธการนิยามตนเองด้วยอัตลักษณ์ทางเพศที่วางอยู่บนฐานการแบ่งเพศเป็นสองขั้ว คือ ชาย หญิง) อย่างไรก็ตาม อัตลักษณ์ของความหลากหลายทางเพศเป็นเรื่องพลวัตเพราะรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอาจเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต (ชเนตตี ทินนาม และคณะ, 2563) จากการสำรวจของ LGBT Capital มีการคาดการณ์ว่าในปัจจุบันมีประชากร LGBT ทั่วโลกประมาณ 371 ล้านคน โดยในประเทศไทยมี LGBT รวม 3.6 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.0 ของประชากรทั้งหมด (LGBT Capital, 2020)

หลายทศวรรษที่ผ่านมา การรับรองถึงสถานะของบุคคลเพศหลากหลายมีกว้างขวางมากขึ้น โดยสิทธิของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้ปรากฏขึ้นในหลักการยอกยาคาร์ตา (The Yogyakarta Principles) ค.ศ. 2006 ที่ได้ระบุถึงวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศว่า “มนุษย์ทุกคนย่อมเกิดมาโดยอิสระและเสมอภาคกันในศักดิ์ศรีและสิทธิต่างๆ...” “เรื่องของ วิถีทางเพศ (Sexual Orientation) และ อัตลักษณ์ทางเพศ (Gender Identity) เป็นส่วนสำคัญของศักดิ์ศรีและความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคล และจำต้องไม่เป็นเหตุของการเลือกปฏิบัติหรือการกระทำทารุณกรรม” จึงกล่าวได้ว่า หลักการยอกยาคาร์ตาข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจที่กว้างขวางมากขึ้นในเรื่องความหลากหลายทางเพศในสังคมโลก (ไพศาล ลิขิตปรีชากุล อังโน สมชาย ปรีชาศิลปะกุล, 2556)

สำหรับสังคมไทยได้มีการออกพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 เพื่อส่งเสริมให้บุคคลสามารถมีสิทธิและเสรีภาพและให้การคุ้มครองจากการถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ (พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558, 2558) อย่างไรก็ตาม กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศยังคงต้องประสบปัญหาจากการถูกเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งวิถีทางเพศ (Sexual Orientation) และอัตลักษณ์ทางเพศ (Gender Identity) โดยการถูกมองจากสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคมไทยว่ามีปัญหาทางจิต แม้ว่าจะมีการเลิกใช้คำว่า “โรคจิต” กับคนกลุ่มนี้แล้วก็ตาม (ชเนตตี ทินนาม และคณะ, 2563) สอดคล้องกับผลการสำรวจระดับชาติเกี่ยวกับทัศนคติด้านรสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศในประเทศไทย ที่จัดทำโดย UNDP และองค์กร LOVE FRANKIE ในปี พ.ศ. 2561 ที่พบว่าเยาวชนที่เป็นกลุ่ม

LGBTIQN มักถูกเลือกปฏิบัติในโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ โดนเตือนให้ดูการพุดจา การแต่งตัว และการแสดงออก (ร้อยละ 20.0) โดนประจาน กลั่นแกล้ง ต่อว่า ต่ำ ล้อเลียน (ร้อยละ 10.4) โดนคุกคาม ล้วงละเมิดทางเพศ (ร้อยละ 4.3) โดนทำร้ายร่างกาย (ร้อยละ 3.6) และถูกครู อาจารย์และเพื่อนเลิกคบ (ร้อยละ 3.8) และสอดคล้องกับผลการศึกษาของศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข สวัสดิการและสังคม และศูนย์กฎหมาย การแพทย์ สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2556 ที่พบว่า นักเรียน LGBTIQN ร้อยละ 30.9 ถูกกระทำทางกาย ร้อยละ 29.3 ถูกกระทำทางวาจา ร้อยละ 36.2 ถูกกระทำทางสังคม และร้อยละ 24.5 ถูกกระทำทางเพศ ส่งผลให้นักเรียนที่ถูกรังแกเพราะถูกมองว่าเป็น LGBTIQN มีพฤติกรรมขาดการเรียน อยู่ในข่ายภาวะซึมเศร้า หันไปพึ่งพาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีเพศสัมพันธ์แบบไม่มีการป้องกันภายใน 3 เดือนที่ผ่านมา และพยายามฆ่าตัวตายภายใน 1 ปีที่ผ่านมา โดยคนที่มีอายุ 18-24 ปี มีความเสี่ยงต่อการคิดฆ่าตัวตายมากกว่าคนอายุ 45 ปีขึ้นไป ถึง 2.5 เท่า (UNDP และองค์กร LOVE FRANKIE, 2561)

ผลการวิจัยในต่างประเทศ พบว่า จากสถานการณ์ปัญหาที่บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศถูกตีตรา และถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมนั้นทำให้คนกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะมีความวิตกกังวลและภาวะซึมเศร้ามากกว่าประชาชนทั่วไป (Brenner, 2020 and Lee, Kelly, Oliffe, 2017; Schneeberger, A. R., et al., 2014) และมักตกเป็นเหยื่อในโรงเรียน (Huebner, D. M., Thoma, B. C., & Neilands, T. B., 2015) ถูกเกลียดชังจากเพื่อนบ้าน (Duncan, D. T., Hatzenbuehler, M. L., & Johnson, R. M., 2014) และนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว (Flentje, A., Heck, N. C., & Sorensen, J. L., 2014) และการถูกทำร้ายร่างกาย (Beatty, Lewis, Karen, 2003) ซึ่งปัญหาดังกล่าวยังส่งผลให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และใช้ยาเสพติดมากขึ้นเพื่อบรรเทาความเจ็บปวดหรือเพื่อลืมหेतุดการณ์ที่เป็นบาดแผลทางจิตใจเหล่านั้น (Keuroghlian, Reisner, White, & Weiss, 2015; Schneeberger, A. R., et al., 2014, Huebner, D. M., Thoma, B. C., & Neilands, T. B., 2015, Duncan, D. T., Hatzenbuehler, M. L., & Johnson, R. M., 2014)

จากผลการรายงานการใช้สารเสพติดและความผิดปกติของการใช้สารเสพติดในกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศเปรียบเทียบกับกลุ่มคนรักต่างเพศ (Flentje, A., et al., 2015, Cochran, S., et al., 2004, Cochran, S. D., & Mays, V. M., 2000, McCabe, S. E., et al., 2009) พบว่า ผู้ชายที่เป็นเกย์และกะเทยมีแนวโน้มที่จะใช้เมทแอมเฟตามีนในทางที่ผิดมากกว่าผู้ชายรักต่างเพศ (Flentje, A., et al., 2015, Halkitis, P. N., et al., 2014) ในขณะที่การใช้เมทแอมเฟตามีนนั้นมีความเชื่อมโยงกับความเสี่ยงในการแพร่เชื้อเอชไอวีที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเกย์และกะเทย (Halkitis, P. N., et al., 2014) ข้อมูลจาก National Survey on Drug Use and Health (NSDUH) ปี 2018 ชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการใช้สารเสพติดของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปสูงกว่ากลุ่มคนรักต่างเพศมากกว่า 1 ใน 3 (ร้อยละ 37.6) มีการใช้กัญชาในรอบปีที่ผ่านมา ร้อยละ 16.2 (Medley G, et al., 2015) การใช้ฝิ่นในรอบปีที่ผ่านมา (รวมถึงการใช้ยาฝิ่นตามใบสั่งแพทย์หรือเฮโรอีนในทางที่ผิด) ร้อยละ 9.0 สำหรับในกลุ่มทอม (bisexual women) พบว่า เคยลองใช้บุหรี่หรือเล็กทรอนิกส์มากกว่าผู้หญิงรักต่างเพศ (Hoffman L, et al., 2018) และมีการใช้บุหรี่ยาสูบ

และบุหรี่หรือเล็กทรอนิกส์ร่วมกันมากกว่าเมื่อเทียบกับผู้หญิงที่เป็นเลสเบี้ยนและรักต่างเพศ (Ridner SL, et al., 2019) ในขณะที่กลุ่มกะเทย (Bisexual men) มีแนวโน้มที่จะเคยใช้หรือปัจจุบันยังใช้บุหรี่อิเล็กทรอนิกส์มากกว่าเมื่อเทียบกับผู้ชายรักต่างเพศ (Johnson SE, et al., 2019) มีการศึกษาพบว่าวัยรุ่น LGBTIQN มีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา และการใช้กัญชาสูงกว่าวัยรุ่นทั่วไป โดยกลุ่มวัยรุ่น LGBTIQN ที่มีอายุ 18-25 ปี มีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 64.0 และมีการใช้กัญชาร้อยละ 33.0 ในขณะที่วัยรุ่นทั่วไปมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียงร้อยละ 54.0 และมีการใช้กัญชาเพียงร้อยละ 21.0 รวมถึงพฤติกรรมการใช้สารเสพติด เช่น โคเคน ยาอี ยาบ้า หรือเฮโรอีน กลุ่มวัยรุ่น LGBTIQN ก็มียอดการใช้ที่สูงกว่าวัยรุ่นทั่วไป 2-3 เท่า (Kann, et al, 2018 ; Washington, H.A., 2002; Abdulrahim, D., Whiteley, C., Moncrieff, M., Bowden-Jones, O., 2016) และมีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิด โดยมีการใช้ยาผิดตามใบสั่งแพทย์ในทางที่ผิดร้อยละ 9.0 และ การใช้แอลกอฮอล์ทางที่ผิดอีกร้อยละ 10.1 (NSDUH, 2018)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เนื่องจากการศึกษาผลงานวิจัยที่ผ่านมาในประเทศไทย พบว่าการศึกษาในประเด็นการใช้สารเสพติดและความผิดปกติของการใช้สารเสพติดในกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในระบบการศึกษามีอยู่น้อยมาก (ชเนตตี ทินนาม และคณะ, 2563) และศึกษาในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ข้อมูลในประเด็นดังกล่าวยังมีช่องว่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในระบบการศึกษามีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และได้ข้อมูลลักษณะของการตกเป็นเหยื่อหรือปัจจัยในด้านอื่น ๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ซึ่งข้อมูลและองค์ความรู้ดังกล่าวที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดเชิงนโยบายหรือแนวทางในการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติดในประชากรกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และนำไปสู่การพัฒนาแนวทางลดความเสี่ยงด้านพฤติกรรมสุขภาพอันเนื่องมาจากการถูกเลือกปฏิบัติและการตีตราด้วยอัตลักษณ์ทางเพศภาวะและเพศวิถีที่กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญ เพื่อให้กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีสุขภาวะองค์รวม ทั้งทางร่างกาย จิตใจ ปัญญา และสังคมให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้สารเสพติดในกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง
2. เพื่อศึกษาการตกเป็นเหยื่อในกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง
3. เพื่อศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่าง การใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ๆ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับ

สถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตวิจัยด้านประเด็นที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง (Cross-sectional survey research) เพื่อศึกษาการใช้สารเสพติด ประกอบด้วย การดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ การใช้กัญชา กระท่อม ผื่น โคเคน ยาบ้า เฮโรอีน แอมเฟตามีน ยาไอซ์ ยาอี เป็นต้น ความถี่ในการใช้สารเสพติด อายุที่เริ่มใช้สารเสพติด สาเหตุของการใช้สารเสพติด การเข้าถึงสารเสพติดที่ใช้ และผลกระทบที่เคยได้รับจากการใช้สารเสพติด และประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อโดยมีเหตุมาจากการต่อต้าน LGBTIQN ในลักษณะของการตีตรา การใช้ความรุนแรง การกลั่นแกล้ง การล่วงละเมิด และการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุอื่น ๆ เช่น เชื้อชาติ น้ำหนัก รูปร่างหน้าตา สีผิว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา, ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และในตลอดช่วงชีวิตที่ผ่านมา และหาความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อในสถานศึกษา ความสัมพันธ์กับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)

ขอบเขตวิจัยด้านประชากรและพื้นที่วิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ในปีการศึกษา 2564

ขอบเขตวิจัยด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้มีระยะเวลาดำเนินการวิจัยรวม 12 เดือน

นิยามคำศัพท์

นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีทุกชั้นปีของมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง และระบุว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ หรือ LGBTIQN ได้แก่ Lesbian (หญิงรักหญิง) Gay (ชายรักชาย) Bisexual (บุคคลรักได้ทั้งสองเพศ) Transgender (บุคคลข้ามเพศ) Intersex (บุคคลที่มีเพศกำกวม) Queer (บุคคลที่ปฏิเสธการนิยามตนเองด้วยอัตลักษณ์ทางเพศทุกรูปแบบ) และ Non-Binary (บุคคลที่ปฏิเสธการนิยามตนเองด้วยอัตลักษณ์ทางเพศที่วางอยู่บนฐานการแบ่งเพศเป็นสองขั้วตรงข้ามคือ ชายและหญิง)

การใช้สารเสพติด หมายถึง การที่บุคคลนำสารใดก็ตามที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือสารที่สังเคราะห์ขึ้น ทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย และนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา

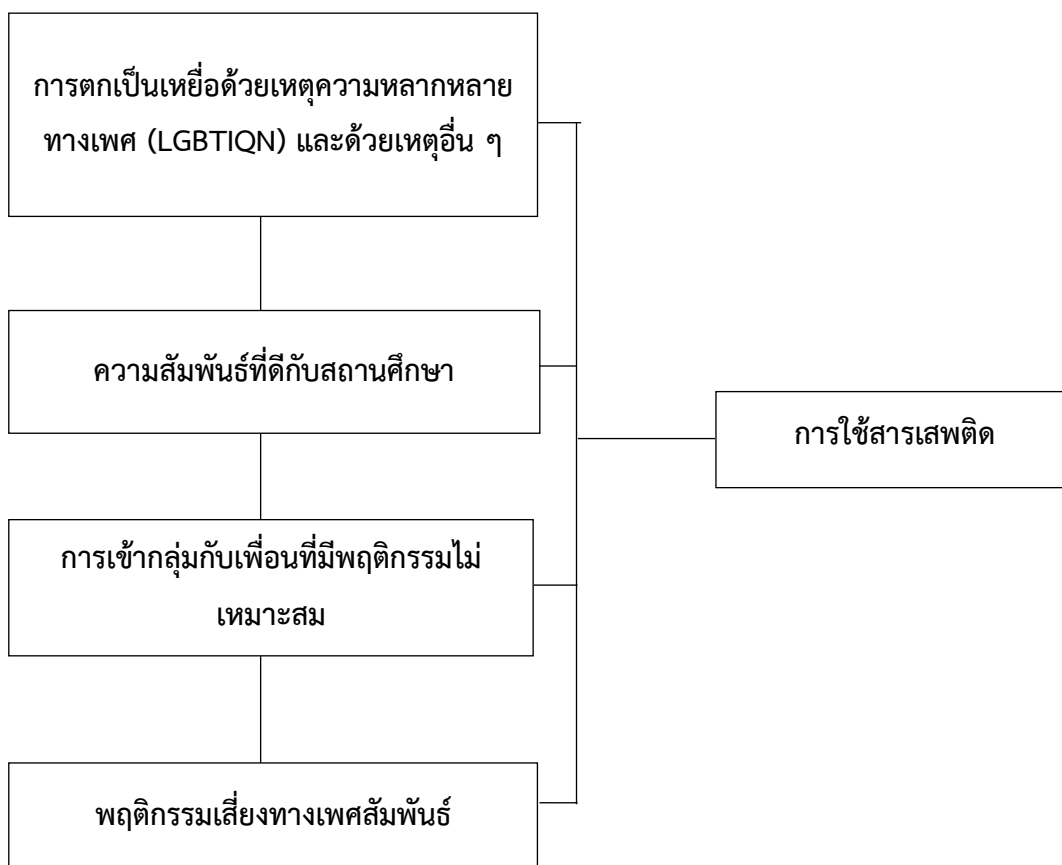
การตกเป็นเหยื่อ หมายถึง การที่บุคคลได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบที่ก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งด้านร่างกาย หรือจิตใจ โดยเกิดจากการทำร้ายไม่ว่าจะถูกกระทำต่อร่างกายหรือจิตใจ ทรัพย์สิน หรือก่อให้เกิดการเสียสิทธิประการใดประการหนึ่ง โดยปราศจากความยินยอมของบุคคลนั้น อันมีเหตุมาจากการต่อต้านวิถีทางเพศ (Sexual Orientation) หรืออัตลักษณ์ทางเพศ (Gender Identity) ที่แตกต่างของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ หรือ LGBTIQN รวมถึงเหตุจากน้ำหนัก รูปร่างหน้าตา สีผิว เชื้อชาติ ซึ่งอาจแสดงออกมาในลักษณะของการตีตรา การใช้ความรุนแรง การกลั่นแกล้ง และการล่วงละเมิด ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตนที่แสดงออกเกี่ยวกับรูปแบบของการมีเพศสัมพันธ์และการใช้ยาเสพติดในบริบทของการมีเพศสัมพันธ์ ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา

ความสัมพันธ์กับสถานศึกษา หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อสถานการศึกษา อาจารย์ และกิจกรรมของสถาบัน ของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยเขตภาคเหนือตอนล่าง

การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม หมายถึง การเข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อนเพื่อกระทำการที่แตกต่างไปจากบรรทัดฐานหรือแตกต่างจากคนทั่วไป และคนในสังคมเห็นว่าเป็นเรื่องที่ผิด ผลของการกระทำมีตั้งแต่ส่งผลเพียงเล็กน้อยหรือแทบไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม จนถึงระดับพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมส่วนรวมอย่างรุนแรง เช่น การติดยาเสพติด ติดสุรา การละเมิดกฎศีลธรรม การลักขโมย เป็นต้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจำนวน 7 ประเด็น คือ

1. นิยามเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ
2. การตกเป็นเหยื่อของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)
3. การใช้สารเสพติดของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)
4. การตกเป็นเหยื่อของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) กับการใช้สารเสพติด
5. ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)
6. การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)
7. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)

โดยแต่ละประเด็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

นิยามเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ

เพศทางชีวภาพหรือเพศกำเนิด (Biological sex) หมายถึง เพศที่มองจากร่างกาย เช่น อวัยวะเพศ ต้านนม ขนหน้าแข้ง มดลูก โครโมโซม ยีน ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วสิ่งต่างๆเหล่านี้จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่ก็มีคนจำนวนไม่น้อยที่เกิดภาวะเพศกำกวม เช่น มีโครโมโซม XY แต่มีอวัยวะเพศขนาดเล็กจนดูคล้ายของผู้หญิง หรืออาจไม่มีอวัยวะ

อัตลักษณ์ทางเพศ (Gender identity) หมายถึง จิตสำนึกหรือความรู้สึกหรือการรับรู้ที่มีต่อตนเองว่าตนเองเป็นเพศใด โดยไม่เกี่ยวข้องว่าจะต้องเป็นไปตามอวัยวะเพศแต่กำเนิดหรือไม่ และไม่เกี่ยวกับว่าชอบเพศไหน

รสนิยมทางเพศหรือเพศวิถี (Sexual orientation) หมายถึง ความรู้สึก รสนิยมทางเพศ รวมถึงความพึงพอใจทางเพศที่มีต่อบุคคลอื่น โดยจะแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะหลัก ๆ ได้แก่

- 1) รักต่างเพศ (Heterosexual) คือผู้ที่มีรสนิยมชื่นชอบเพศตรงข้าม หรือบุคคลต่างเพศ เช่น ผู้ชายที่ชอบผู้หญิง หรือผู้หญิงที่ชอบผู้ชาย
- 2) รักเพศเดียวกัน (Homosexual) คือผู้ที่มีรสนิยมชื่นชอบเพศเดียวกัน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ๆ ได้แก่ เลสเบี้ยน (Lesbian) และเกย์ (Gay)
- 3) คนที่ชอบทั้ง 2 เพศหรือไบเซ็กชวล (Bisexual) คือผู้ที่มีรสนิยมชื่นชอบทั้งเพศหญิงและเพศชาย โดยจะมีอารมณ์เสน่หากับเพศตรงข้าม หรือเพศเดียวกันก็ได้
- 4) ไม่ฝักใฝ่ทางเพศ (Asexual) คือผู้ที่ไม่สนใจเรื่องเพศสัมพันธ์ แต่เพียงรู้สึกสนิทสนม ผูกพันกับบุคคลอื่น

กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ หรือเพศทางเลือก LGBTIQN เป็นกลุ่มคนที่มีอัตลักษณ์ทางเพศ หรือรสนิยมทางเพศที่แตกต่างไปจากคนส่วนใหญ่ในสังคม โดยคำว่า LGBTIQN ย่อมาจาก

L - Lesbian กลุ่มผู้หญิงรักผู้หญิง

G - Gay กลุ่มชายรักชาย

B - Bisexual หรือกลุ่มที่รักได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง

T - Transgender คือกลุ่มคนข้ามเพศ จากเพศชายเป็นเพศหญิง หรือเพศหญิงเป็นเพศชาย

I - Intersex คือ กลุ่มคนสองเพศหรือคนที่เกิดมามี 2 เพศ

Q - Queer คือ กลุ่มคนที่พึงพอใจต่อเพศใดเพศหนึ่ง โดยไม่ได้จำกัดในเรื่องเพศและความรัก เป็นเพศลื่นไหล เป็นเพศที่เหนือบรรทัดฐานเดิม เช่น เกย์ที่ต้องชอบเกย์ก็อาจจะเป็นเกย์ที่ชอบผู้หญิง หรือเป็นทอมที่ดึงดูดหญิงข้ามเพศ เป็นต้น นอกจากนี้บางครั้ง Q ก็แทนคำว่า Questioning หมายถึงคนๆ นั้นกำลังตั้งคำถามกับอัตลักษณ์ทางเพศของตัวเองอยู่

N - Non Binary คือ คนที่อยู่ภายนอกระบบเพศชายหรือหญิง หรือระบบเพศแบบทวิภาค โดยมักระบุตนเองว่าไม่ใช่เพศชายหรือหญิง แต่เป็นเพศที่นอกเหนือออกไปและบางครั้งไม่สามารถระบุได้แน่ชัด (SCHL/CHANG_MKRS, 2021, ชเนตตี ทินนาม และคณะ, 2563)

การสำรวจของ LGBT Capital มีการคาดการณ์ว่าในปัจจุบันมีประชากร LGBT ทั่วโลกประมาณ 371 ล้านคน โดยในประเทศไทยมี LGBT รวม 3.6 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.0 ของประชากรทั้งหมด (LGBT Capital, 2020) แต่สำหรับประเทศไทยยังไม่มีตัวเลขที่ชัดเจนของจำนวนประชากรที่เป็น LGBTIQN อีกทั้งมีบุคคลที่เป็น LGBTIQN จำนวนมากที่ไม่ต้องการเปิดเผยอัตลักษณ์ทางเพศภาวะ เพศวิถีของตนเองกับสังคม อย่างไรก็ตาม ได้มีความพยายามสำรวจจำนวนประชากรบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในระดับประเทศ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาฐานข้อมูลของประชากรกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยวิธี Proxy Index Report หรือการให้สมาชิกในครัวเรือนตอบคำถามแทนได้ ผลการสำรวจเบื้องต้นพบว่า ในจำนวนประชากรทั้งหมดมีบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศร้อยละ 0.7 และในประชากรอายุระหว่าง 15 - 20 ปี มีประชากรกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศถึงร้อยละ 1.5 และจากการทบทวนงานวิจัยด้านงานวิจัยเกี่ยวกับสุขภาวะ LGBTIQN ในยุคปัจจุบันตั้งแต่ปี พ.ศ.2553-2563 ของประเทศไทย พบว่า ประเด็นด้านสุขภาวะของ LGBTIQN ที่มีการศึกษาน้อยที่สุด 3 อันดับแรก คือ การศึกษาและความหลากหลายทางเพศในระบบการศึกษาพบเพียงร้อยละ 1.88 ความรุนแรงในกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ร้อยละ 2.52 และประเด็นศาสนาความเชื่อกับความหลากหลายทางเพศ ร้อยละ 3.14 สะท้อนให้เห็นว่ายังมีงานวิจัยด้านสุขภาพของกลุ่มประชากรบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศอยู่น้อยมาก และยังมีช่องว่างประเด็นการวิจัยอื่นๆ เกี่ยวกับสภาพปัญหาในด้านสุขภาวะของ LGBTIQN ในประเทศไทย (ชเนตตี ทินนาม และคณะ, 2563)

การตกเป็นเหยื่อของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)

การตกเป็นเหยื่อ คือ การที่บุคคลได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบที่ก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งด้านร่างกาย หรือจิตใจ โดยเกิดจากการทำร้ายไม่ว่าจะถูกกระทำต่อร่างกายหรือจิตใจ ทรัพย์สิน หรือก่อให้เกิดการเสียสิทธิประการใดประการหนึ่ง โดยปราศจากความยินยอม สำหรับประเทศไทยแม้จะได้รับการยอมรับว่ามีกรณีเคลื่อนไหวเพื่อยกระดับสิทธิบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศและมีความก้าวหน้าในหลายประเด็นเมื่อเทียบกับภูมิภาคเดียวกัน อย่างไรก็ตามกลุ่ม บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศซึ่งตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ หมายถึง “กลุ่ม LGBTI” เป็นกลุ่มบุคคลที่ประสบปัญหาจากการถูกเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งวิถีทางเพศ (Sexual Orientation) และอัตลักษณ์ทางเพศ (Gender Identity) คนรักเพศเดียวกัน และคนข้ามเพศก็ยังคงถูกมองโดยสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคมไทยว่ามีปัญหาทางจิต แม้ว่าจะมีการเลิกใช้คำว่า “โรคจิต” กับคนกลุ่มนี้แล้วโดยองค์การอนามัยโลก แต่ในทางปฏิบัติพวกเขายังคงเผชิญกับการเลือกปฏิบัติที่กว้างขวางในชีวิตและการทำงาน (องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) อังใน ชนตติ ทินนาม และคณะ, 2563)

กลุ่ม LGBTIQN ยังคงเป็นกลุ่มบุคคลที่ถูกทำให้มองไม่เห็นหรือไม่มีตัวตนในพื้นที่ต่างๆ การถูกทำให้มองไม่เห็นได้ผลักดันให้ประชากร LGBTIQN กลายเป็นคนชายขอบ ถึงแม้พระราชบัญญัติส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 จะระบุถึงการให้ความคุ้มครองถึงบุคคลที่มีการแสดงออกแตกต่างจากเพศกำเนิดก็ตาม แต่ในการบังคับใช้กฎหมายทางปฏิบัติก็ยังมีอุปสรรคปัญหามากมาย ทำให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศหรือ LGBTIQN ในประเทศไทยยังคงเผชิญกับสถานการณ์การถูกละเมิดสิทธิ เลือกปฏิบัติ ความรุนแรง และไม่ได้รับความเท่าเทียมทางด้านสุขภาพและกฎหมายอย่างต่อเนื่อง

ผลการสำรวจระดับชาติเกี่ยวกับทัศนคติด้านรสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศในประเทศไทย ที่จัดทำโดย UNDP และองค์กร LOVE FRANKIE ในปี พ.ศ. 2561 ที่พบว่าเยาวชนที่เป็นกลุ่ม LGBTIQN มักถูกเลือกปฏิบัติในโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ โดนเตือนให้ดูการพูดจา การแต่งตัว และการแสดงออก (ร้อยละ 20.0) โดนประจาน กลั่นแกล้ง ต่อว่า ต่ำ ล้อเลียน (ร้อยละ 10.4) โดนคุกคาม ล้วงละเมิดทางเพศ (ร้อยละ 4.3) โดนทำร้ายร่างกาย (ร้อยละ 3.6) และถูกครู อาจารย์และเพื่อนเลิกคบ (ร้อยละ 3.8) และจากรายงานโดยศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข สวัสดิการและสังคม และศูนย์กฎหมายการแพทย์สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ.2556 พบว่านักเรียนที่ระบุว่าเป็น LGBT ร้อยละ 55.7 ระบุว่าถูกรังแกภายใน 1 เดือนที่ผ่านมา 62 โดย ร้อยละ 30.9 ถูกกระทำทางกาย, ร้อยละ 29.3 ถูกกระทำทางวาจา, ร้อยละ 36.2 ถูกกระทำทางสังคม และร้อยละ 24.5 ถูกกระทำทางเพศ ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกรังแกเพราะถูกมองว่าเป็น LGBT มีสัดส่วนที่ขาดการเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาตภายใน 1 เดือนที่ผ่านมา ต่ำ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในชายภาวะซึมเศร้า มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่มีการป้องกันภายใน 3 เดือนที่ผ่านมา และพยายามฆ่าตัวตายภายใน 1 ปีที่ผ่านมา สอดคล้องกับการศึกษาการกลั่นแกล้งรังแก (Bullying) ในกลุ่มนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศด้วยเหตุแห่งเพศภาวะและเพศวิถี พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศถูกรังแกจากเพื่อนเนื่องจากสภาพความหลากหลายทางเพศของตน และร้อยละ 25.0 ของนักเรียนที่ไม่ได้ระบุตัวเองว่ามีความหลากหลายทางเพศถูกรังแกเนื่องจากถูกคิดว่าเป็นคนข้ามเพศหรือ

ขอบเขตเดียวกัน ซึ่งเป็นการยืนยันว่าการรับรู้ถึงความขอบเขตเดียวกันและตัวตนข้ามเพศนั้น เป็นสาเหตุให้บุคคลสามารถตกเป็นเหยื่อของการถูกรังแกได้ กลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศมักถูกคุกคาม ข่มเหง มีการรังแก ทั้งภายในโรงเรียน สังคม ไม่เว้นแม้แต่ภายในครอบครัวที่พ่อแม่ไม่ให้การยอมรับ (นันทยา คงประพันธ์, และคณะ, 2562) ในขณะที่มีการศึกษาในต่างประเทศ พบว่า 2 ใน 3 ของเยาวชนข้ามเพศและกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศมีประสบการณ์ถูกล่วงละเมิดทางวาจาเพราะการแสดงออกทางเพศหรือเพราะความไม่สอดคล้องกันของเพศภาวะกับเพศที่ถูกกำหนด ณ แรกเกิดของตน และกว่า 1 ใน 5 เคยมีประสบการณ์ถูกทำร้ายร่างกาย ส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นที่โรงเรียน ตามถนนตรอกซอกซอย หรือระบบขนส่งสาธารณะ (Smith et al., 2014) หากกลุ่มผู้บริหารของโรงเรียน ครูใหญ่ และครู ส่งเสริมค่านิยมการลงโทษหรือไม่ยุ่งเกี่ยวกับนักเรียนข้ามเพศ ซึ่งยังรวมไปถึงการปล่อยปละละเลยไม่จัดการกับการกลั่นแกล้งรังแกต่อนักเรียนข้ามเพศ การถามคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัด และการใช้ถ้อยคำหรือการกระทำที่แสดงออกถึงความดูแคลน ต่ำท้อ หรือข่มขู่ ก็เท่ากับเป็นการส่งเสริมให้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่ปลอดภัยสำหรับนักเรียนกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ (IGLYO, 2012)

ข้อมูลจากรายงานเรื่อง “การรังแกต่อกลุ่มนักเรียนที่เป็นหรือถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศ หรือคนรักเพศเดียวกันในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา” ปี 2556 พบว่า ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกรังแกเพราะถูกมองว่าเป็น LGBT มีสัดส่วนที่ขาดการเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาตภายใน 1 เดือนที่ผ่านมา ต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์ อยู่ในข่ายภาวะซึมเศร้า มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่มีการป้องกันภายใน 3 เดือนที่ผ่านมา และพยายามฆ่าตัวตายภายใน 1 ปี ที่ผ่านมา มีจำนวนที่มากกว่าในกลุ่มที่ไม่ถูกรังแกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังมีสัดส่วนที่อยู่ในข่ายภาวะซึมเศร้าหรือพยายามฆ่าตัวตายที่สูงกว่า กลุ่มที่ถูกรังแกด้วยเหตุผลอื่น ๆ ด้วย โดยเคยคิดที่จะฆ่าตัวตาย (เป็นบางครั้ง) ร้อยละ 39.9 และ (บ่อยครั้ง) ร้อยละ 8.6 ขณะที่มีคนที่เคยพยายามฆ่าตัวตาย (เป็นบางครั้ง) ร้อยละ 14.7 และ (บ่อยครั้ง) ร้อยละ 1.5 และคนที่มีอายุ 18-24 ปีมีความเสี่ยงต่อการคิดฆ่าตัวตายมากกว่าคนอายุ 45 ปีขึ้นไป ถึง 2.5 เท่า (UNDP และองค์กร LOVE FRANKIE, 2561)

ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเป็นกลุ่มที่มีความเปราะบางทางสังคม นั้นหมายถึง เป็นผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพที่รุนแรงมากกว่าประชากรทั่วไปหลายเท่า (Meyer IH, 2003, American Psychological Association, 2011) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ ที่ต้องรับมือกับความขัดแย้งภายในใจตนเองและยังต้องเผชิญกับสถานการณ์อคติจากสังคม เนื่องจากความแตกต่างของอัตลักษณ์ทางเพศ จึงเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพที่รุนแรงเพิ่มขึ้นอีกหลายเท่า (Goldbach JT, 2014) อีกทั้งกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) นั้นมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบเป้าหมายในชีวิตผู้อื่นที่อาจเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับตนเอง ยินยอมให้ผู้อื่นมีอิทธิพลเหนือความคิดของตนจนอาจทำให้สูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง เด็กวัยรุ่นที่มีภาวะเช่นนี้จะทำให้ไม่ เข้าใจในการใช้ชีวิต ขาดเป้าหมายและไม่มีจุดยืน และส่งผลต่ออัตลักษณ์ทางเพศของตนเอง มีการศึกษาที่พบว่าเด็กวัยรุ่นชายที่เป็นกลุ่มเพศที่สามหรือกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศมีแนวโน้มในการรวมกลุ่มกันและกล้าเปิดเผยเพศวิถีของตนเองและเรียกร้องให้สังคมยอมรับมากขึ้น โดยจะแสวงหาวิธีการจัดการความงามหรือวิธีการเปลี่ยนแปลง ตนเองให้ได้มาซึ่งความงามตามความต้องการของตนเองหลากหลายวิธี เช่น การผ่าตัดแปลงเพศจากชายกลายเป็นหญิง การใช้ฮอร์โมนเพศ

หญิง เป็นต้น ซึ่งแนวโน้มของการแปลงเพศของชายจะเพิ่มขึ้น ทำให้เกิด ความเสี่ยงจะเกิดผลข้างเคียงที่อันตราย อาทิ อาการข้างเคียงจากการใช้ฮอร์โมนหรือการผ่าตัดตัดศัลยกรรมที่เป็นอันตรายถึงชีวิตได้ (วารุณี พองแก้ว และคณะ, 2550, Fongkaew W., 2002)

นอกจากนี้ กลุ่ม LGBTIQN ยังมีประสบการณ์ความรุนแรงจากคนในครอบครัวมากถึง ร้อยละ 27.10 โดยที่สาวประเภทสองเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ถูกกระทำความรุนแรงมากที่สุด ซึ่งมีสาเหตุจากความไม่เข้าใจในเรื่องเพศภาวะและเพศวิถี ความอับอายต่อเครือข่ายและสังคม และความเกลียดกลัวต่อ LGBT โดยมีรูปแบบที่เกิดจากความไม่ตั้งใจ ได้แก่ พาไปพบแพทย์เพื่อบำบัดรักษาหาสาเหตุ และเปรียบเทียบกับครอบครัวอื่น รูปแบบที่เกิดจากความตั้งใจ ได้แก่ บังคับให้สวมใส่เสื้อผ้าตามเพศสรีระ ไล่ออกจากบ้าน ทำร้ายร่างกาย ล่วงละเมิดทางเพศ และนำรูปภาพ เผยแพร่ให้อับอาย ส่งผลในหลายระดับตั้งแต่กระทบต่อตนเองคือ เกิดความวิตก กังวล ทำร้ายตัวเองและพยายามฆ่าตัวตาย และผลกระทบในระดับความสัมพันธ์ทางสังคมคือ ไม่อยากสร้างสัมพันธ์ภาพกับคนแปลกหน้า และหวาดระแวง โดยการสำรวจ พบว่า LGBTIQN ร้อยละ 98.42 เลือกว่าจะจัดการกับ ตัวเองก่อนเพื่อให้ตนเองหลุดพ้นจากสถานการณ์ เพราะเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุด (รณภูมิ สามีคศิริธรรมย์ และเจษฎา แต่สมบัติ, 2559)

การตีตราทางเพศนั้น เป็นการบั่นทอนคุณค่าของกลุ่มบุคคลที่เป็นคนกลุ่มน้อยทางเพศ (sexual minorities) ผ่านการมีทัศนคติในแง่ลบและมองว่า มีสถานะที่ต่ำกว่าอันเนื่องมาจากพฤติกรรม อัตลักษณ์ รูปแบบความสัมพันธ์ และชุมชนที่ไม่สอดคล้องกับขนบของกลุ่มคนรักต่างเพศ (Herek 2007) กลุ่มประชากรที่เป็นคนกลุ่มน้อยทางเพศสภาพและเพศวิถีนี้จึงต้องประสบกับการถูกตีตราและถูกเลือกปฏิบัติในหลากหลายรูปแบบ (Frisel et al., 2010; Frost and Meyer, 2009) ข้อมูลจากโมเดลความไม่เสมอภาคทางสุขภาพของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (Structural Framework for Gender and Sexuality Diverse Health and Wellbeing Inequalities)(Mulé et al., 2009) ระบุผลกระทบจากการถูกเลือกปฏิบัติและถูกตีตราในระดับปัจเจกกลุ่มประชากร LGBTIQN เกิดความแปลกแยกทางสังคม การไร้ตัวตนทางสังคม มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ เหนียวกับความยากจน การว่างงาน เลือกรูปการปกปิดตัวตน ปฏิเสธตนเอง เหนียวภาวะไร้อำนาจในตนเอง เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความไม่เสมอภาคทางสุขภาพ ได้แก่ อัตราการฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 3 เท่าในกลุ่มเยาวชน LGBT และ 14 เท่าในกลุ่มเกย์ อัตราการสูบบุหรี่สูงขึ้น 50% ในเกย์ และ 100% ในเลสเบี้ยน อัตราของเอชไอวีในชายรักชายและเยาวชนที่เป็นเกย์เพิ่มขึ้น อัตราของความซึมเศร้า สูงขึ้น 3 ถึง 5 เท่าของบุคคลรักต่างเพศ อัตราของความรุนแรงสูงขึ้น 70% ของ LGBT ถูกกระทำความรุนแรงทางวาจา และ 25% ถูกกระทำความรุนแรงทางร่างกาย อัตราของการใช้แอลกอฮอล์สูงขึ้น ประมาณการว่า 30% ของ LGBT ที่เป็นผู้ใหญ่มีปัญหาแอลกอฮอล์ อัตราของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในเกย์และบุคคลข้ามเพศสูงขึ้น อัตรา การขาดการดูแลสุขภาพที่จำเป็นของ LGBT สูงขึ้น 21.8% เมื่อเทียบกับบุคคลรักต่างเพศมีเพียง 12.7% อัตราของโรค Hepatitis A&B ในเกย์สูงขึ้น การเป็นมะเร็งทางทวารหนักในกลุ่มเกย์เพิ่มขึ้นและพบได้มากกว่าทั่วไปถึง 80 เท่า ภาวะโรคอ้วนในเลสเบี้ยนสูงขึ้น ภาวะพฤติกรรมการกินที่ผิดปกติในกลุ่มเกย์สูงขึ้น เป็นต้น

ดังนั้น การตกเป็นเหยื่อจากการตีตราทางเพศจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้คนกลุ่มน้อยทางเพศประสบปัญหาด้านสุขภาพจิตมากกว่าเพื่อเทียบกับกลุ่มคนรักต่างเพศ (King et al., 2008) คนกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะมี

ความวิตกกังวลและภาวะซึมเศร้ามากกว่าประชาชนทั่วไป (Brenner, 2020 and Lee, Kelly, Oliffe, 2017; Schneeberger, A. R., et al., 2014) และมักตกเป็นเหยื่อในโรงเรียน (Huebner, D. M., Thoma, B. C., & Neilands, T. B., 2015) ถูกเกลียดชังจากเพื่อนบ้าน (Duncan, D. T., Hatzenbuehler, M. L., & Johnson, R. M., 2014) และนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว (Flentje, A., Heck, N. C., & Sorensen, J. L., 2014) ซึ่งปัญหาดังกล่าวยังส่งผลให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และใช้ยาเสพติดมากขึ้นเพื่อบรรเทาความเจ็บปวดหรือเพื่อลืมหุนเหตุการ์ณที่เป็นบาดแผลทางจิตใจเหล่านั้น (Keuroghlian, Reisner, White, & Weiss, 2015; Schneeberger, A. R., et al., 2014, Huebner, D. M., Thoma, B. C., & Neilands, T. B., 2015, Duncan, D. T., Hatzenbuehler, M. L., & Johnson, R. M., 2014)

การใช้สารเสพติดของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)

จากผลการรายงานการใช้สารเสพติดและความผิดปกติของการใช้สารเสพติดในกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศเปรียบเทียบกับกลุ่มคนรักต่างเพศ (Flentje, A., et al., 2015, Cochran, S., et al., 2004, Cochran, S. D., & Mays, V. M., 2000, McCabe, S. E., et al., 2009) พบว่า ผู้ชายที่เป็นเกย์และกะเทยมีแนวโน้มที่จะใช้เมทแอมเฟตามีนในทางที่ผิดมากกว่าผู้ชายรักต่างเพศ (Flentje, A., et al., 2015, Halkitis, P. N., et al., 2014) ในขณะที่การใช้เมทแอมเฟตามีนนั้นมีความเชื่อมโยงกับความเสี่ยงในการแพร่เชื้อเอชไอวีที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเกย์และกะเทย (Halkitis, P. N., et al., 2014) และมีการรวมกลุ่มใช้สารในลักษณะที่ปนกลุ่มพรอมกับการมีเพศสัมพันธ์ โดยการใชสารในกลุ่มชายรักชายนั้นจะมีบริบทการใช้สารเสพติดประกอบด้วยเสมอ (Hardon & Hymans, 2014; Hardon et al., 2013; G. P. Hunt et al., 2007) โดยเฉพาะยาไอซ์และปอปเปอร และพบว่าส่วนใหญ่จะมีเพศสัมพันธ์แบบ group sex (Guadamuz & Boonmongkon, 2013) และบางครั้งก็ใช้สารในลักษณะที่ overdose ทำให้บางครั้งก็มีเพศสัมพันธ์ในลักษณะที่ไม่ปลอดภัย (Race, 2009) และจากผลการศึกษาในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2554 พบว่า ร้อยละ 43.20 ของผู้หญิงข้ามเพศในประเทศไทยที่เป็นผู้ให้บริการทางเพศใช้แอลกอฮอล์หรือยาเสพติดก่อนการมีเพศสัมพันธ์ (Nemoto et al., 2012) รายงานเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดในกลุ่มคนเลสเบียน เกย์ ไบเซ็กชวล และทรานส์ (LGBT) โดย Novel Psychoactive Treatment UK Network พบว่า “ชุมชน LGBT ในอดีตมีศูนย์กลางอยู่ที่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดื่มและการใช้ยาเสพติด (เช่น บาร์ คลับ และงานปาร์ตี้) และสิ่งนี้อาจตัวกระตุ้นการใช้สารเสพติดในกลุ่มคนเลสเบียน เกย์ ไบเซ็กชวล และทรานส์ (LGBT) (Abdulrahim, D., Whiteley, C., Moncrieff, M., Bowden-Jones, O., 2016)

ข้อมูลจาก National Survey on Drug Use and Health (NSDUH) ปี 2018 ชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการบริโภคสารเสพติดของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปสูงกว่ากลุ่มคนรักต่างเพศมากกว่า 1 ใน 3 (ร้อยละ 37.6) มีการใช้กัญชาในรอบปีที่ผ่านมา ร้อยละ 16.2 (Medley G, et al., 2015) การใช้ฝิ่นในรอบปีที่ผ่านมา (รวมถึงการใช้ยาฝิ่นตามใบสั่งแพทย์หรือเฮโรอีนในทางที่ผิด) ร้อยละ 9.0 สำหรับในกลุ่มทอม (bisexual women) พบว่า เคยลองใช้บุหรี่หรือเล็กรทอนิกส์มากกว่าผู้หญิงรักต่างเพศ (Hoffman L, et al.,

2018) และมีการใช้บุหรี่ยาสูบและบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์ร่วมกันมากกว่าเมื่อเทียบกับผู้หญิงที่เป็นเลสเบี้ยนและรักต่างเพศ (Ridner SL, et al., 2019) ในขณะที่กลุ่มกะเทย (Bisexual men) มีแนวโน้มที่จะเคยใช้หรือปัจจุบันยังใช้บุหรี่ยาสูบหรืออิเล็กทรอนิกส์มากกว่าเมื่อเทียบกับผู้ชายรักต่างเพศ (Johnson SE, et al., 2016)

วัยรุ่น LGBTIQN มีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา และการใช้กัญชาสูงกว่าวัยรุ่นทั่วไป โดยกลุ่มวัยรุ่น LGBTIQN ที่มีอายุ 18-25 ปี มีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 64.0 และมีการใช้กัญชาร้อยละ 33.0 ในขณะที่วัยรุ่นทั่วไปมีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียงร้อยละ 54.0 และมีการใช้กัญชาเพียงร้อยละ 21.0 รวมถึงพฤติกรรมการใช้สารเสพติด เช่น โคเคน ยาไอ ยาบ้า หรือเฮโรอีน กลุ่มวัยรุ่น LGBTIQN ก็มีอัตราการใช้ที่สูงกว่าวัยรุ่นทั่วไป 2-3 เท่า (Kann, et al, 2018 ; Washington, H.A., 2002; Abdulrahim, D., Whiteley, C., Moncrieff, M., Bowden-Jones, O., 2016) และมีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิด โดยมีการใช้ยาฝิ่นตามใบสั่งแพทย์ในทางที่ผิดร้อยละ 9.0 และการใช้แอลกอฮอล์ทางที่ผิดอีกร้อยละ 10.1 (NSDUH, 2018) และบุคคลข้ามเพศ (Transgender) มีพฤติกรรมการใช้สารเสพติดที่มีความเสี่ยงสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ "บุคคลที่เป็นเพศภาวะ" (ผู้ที่ระบุเพศตรงกันกับเพศโดยกำเนิด) และพบว่าผู้หญิงข้ามเพศมีแนวโน้มที่จะเสพยาบ้ามากกว่า 6 เท่าเมื่อเปรียบเทียบกับผู้หญิง และมีแนวโน้มที่จะใช้เข็มฉีดยาในรอบปีที่ผ่านมาสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ (Flentje, A., Heck, N. C., & Sorensen, J. L., 2014)

การตกเป็นเหยื่อของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) กับการใช้สารเสพติด

การตกเป็นเหยื่อจากการถูกเลือกปฏิบัติหรือการถูกตีตราจากสังคมเป็นสิ่งที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ (Pascoe & Smart Richman, 2009) และจากการศึกษาเรื่องของปัญหาสุขภาพจิตกับการใช้สารเสพติดของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในต่างประเทศ พบว่า การตกเป็นเหยื่อ การขาดแรงสนับสนุนทางสังคม ความเครียด และการเปิดเผยตนเองของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เป็นปัจจัยเสี่ยงในการใช้สารเสพติด (Goldbach et al., 2014, Lea, Wit, and Reynolds, 2014, Michaels et al, 2015, Norcini Pala, Hart, and Steca, 2015) นอกจากนี้ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อหรือการได้รับตราบาปจากการถูกเลือกปฏิบัติจะส่งผลต่อความวิตกกังวลทางสังคมและความคิดฆ่าตัวตายของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศเช่นกัน (Baiocco et al, 2014, Burns, et al., 2012) ซึ่งความเครียดนั้นสามารถเพิ่มการเกิดปัญหาสุขภาพจิตได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มรักเพศเดียวกัน (Kuyper and Fokkema, 2011)

ในปัจจุบันมีการศึกษาที่สามารถระบุได้ว่าการตกเป็นเหยื่อในโรงเรียนมีความเกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดในวัยรุ่นที่เป็นกลุ่ม LGBTIQN ซึ่งจากการศึกษาในกลุ่มนักเรียนมัธยมปลายของ Bontempo & D'Augelli (2002) พบว่า พฤติกรรมการใช้สารเสพติดสามารถถูกอธิบายได้ด้วยการตกเป็นเหยื่อในโรงเรียน และในการศึกษาในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของ Espelage and colleagues (2008) ที่ศึกษาการถูกล้อเลียน หรือว่าร้าย พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดื่มแอลกอฮอล์และใช้กัญชาในกลุ่มวัยรุ่นที่นิยามตนเองว่าเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และจากการศึกษาของ David M., et al. (2016) ที่ทำการศึกษา

ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) อายุ 14-19 ปี พบว่า การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุจากการเป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศและด้วยเหตุอื่น ๆ เช่น เชื้อชาติ น้ำหนัก มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการใช้สารเสพติดในกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาในแคนาดาที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตกเป็นเหยื่อและการใช้สารเสพติด โดยพบว่าการมีครูที่โรงเรียนที่คอยช่วยเหลือนักเรียนกลุ่ม LGBTIQN อาจช่วยขัดขวางความสัมพันธ์ระหว่างการตกเป็นเหยื่อและการใช้สารเสพติดได้ (Darwich, Hymel, & Waterhouse, 2012)

ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)

ผลการสำรวจระดับชาติเกี่ยวกับทัศนคติด้านรสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศในประเทศไทย ที่จัดทำโดย UNDP และองค์กร LOVE FRANKIE ในปี พ.ศ. 2561 ที่พบว่าเยาวชนที่เป็นกลุ่ม LGBTIQN มักถูกเลือกปฏิบัติในโรงเรียนมากที่สุด และมักถูกคุกคาม ข่มเหง รังแกที่เกิดขึ้นทั้งภายในโรงเรียน หรือสังคม และไม่เว้นแม้แต่ภายในครอบครัวที่พ่อแม่ไม่ให้การยอมรับ (นันทยา คงประพันธ์, และคณะ, 2562) จากการศึกษาของ Smith E., et al. (2014) พบว่า กว่า 1 ใน 5 ของเยาวชนที่เป็นกลุ่ม LGBTIQN เคยมีประสบการณ์ถูกทำร้ายร่างกายที่โรงเรียน ตามถนนตรอกซอกซอย หรือระบบขนส่งสาธารณะ สอดคล้องกับการศึกษาการกลั่นแกล้งรังแก (Bullying) ในกลุ่มนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศด้วยเหตุแห่งเพศภาวะและเพศวิถี พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศถูกรังแกจากเพื่อนผ่านการแสดงท่าที่รังเกียจ ตีตรา เช่น การถูกเพื่อน ๆ ในสถาบันการศึกษาล้อเลียนหรือปฏิเสธที่จะมีปฏิสัมพันธ์ด้วย และหากกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานศึกษาหรือกับเพื่อนได้ มีความเป็นส่วนหนึ่งกับสถานศึกษาน้อยลงจะส่งผลทางบวกกับการใช้สารเสพติด (Rostosky, Owens, Zimmerman, & Riggle, 2003; Russell, Seif, & Truong, 2001) และจากการศึกษาของ David M., et al. (2016) พบว่า การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาของกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศจะส่งผลกระทบต่อการใช้สารเสพติดในกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ดังนั้น หากกลุ่มผู้บริหารของโรงเรียน ผู้อำนวยการ และครู ส่งเสริมค่านิยมการลงโทษหรือไม่ยุ่งเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ซึ่งยังรวมไปถึงการปล่อยปละละเลยไม่จัดการกับการกลั่นแกล้งรังแกต่อนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) การถามคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัด และการใช้ถ้อยคำหรือการกระทำที่แสดงออกถึงความดูแคลน ต่ำท้อ หรือข่มขู่ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ก็เท่ากับเป็นการส่งเสริมให้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่ปลอดภัย (IGLYO, 2012) และส่งเสริมปัจจัยเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมการใช้สารเสพติดในกลุ่มนักเรียนกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)

การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)

การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) อาจเป็นผลจากการตกเป็นเหยื่อที่เกิดขึ้นในโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เข้าสู่กลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมมากขึ้น มีงานวิจัยที่ผ่านมาระบุว่าเยาวชนที่มีความ

หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ที่มีประสบการณ์ทั้งการล่วงละเมิดและการตกเป็นเหยื่อในรูปแบบที่รุนแรงจากเพื่อนๆ ของพวกเขา ในเวลาต่อมาจะเริ่มมีความสัมพันธ์กับกลุ่มสังคมเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม (Ford, Elhai, Connor, & Frueh, 2010; Rusby, Forrester, Biglan, & Metzler, 2005) และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมก็เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของกลุ่มนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) (David M., et al., 2016) ในทำนองเดียวกันกับของการต่อต้านสังคม เช่น การมีเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จะส่งเสริมพฤติกรรมการกระทำผิดของวัยรุ่นผ่านพฤติกรรม บรรทัดฐาน และค่านิยมของเพื่อนเหล่านั้น มีงานวิจัยเชิงประจักษ์ที่ได้ระบุว่า การมีความสัมพันธ์กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้นและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาลดลงนั้นมีความสัมพันธ์กับการใช้ยาเสพติดและแอลกอฮอล์ที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มวัยรุ่น (Fergusson, SwainCampbell, & Horwood, 2002; Maddox & Prinz, 2003) อาจเป็นการเชื่อมโยงที่สมเหตุสมผลอีกประการหนึ่งระหว่าง การตกเป็นเหยื่อในโรงเรียนกับการใช้สารเสพติดในประชากรกลุ่มนี้

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)

ในปัจจุบันการเป็นบุคคลรักรเพศเดียวกันหรือรักรทั้งสองเพศไม่ถือว่าเป็นความผิดปกติทางจิตอีกต่อไป แต่เป็นเรื่องของรสนิยมและเพศวิถีที่แตกต่างหลากหลายเท่านั้น (อารยา สุขสม, 2559) ถึงอย่างไรก็ตามปัญหาในเรื่องของการยอมจากครอบครัว เพื่อน และสังคม ยังคงมีอยู่และส่งผลอย่างยิ่งต่อสภาพจิตใจของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เช่น ก่อให้เกิดความเครียด ซึมเศร้า และความวิตกกังวล รวมไปถึงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ จากการศึกษาของ Johns MM. (2017) พบว่า เยาวชนที่มีความทุกข์ใจในเพศสภาพของตนเอง มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกก่อนอายุ 13 ปี มีการใช้เครื่องมือแอลกอฮอล์หรือสารอื่นๆ ก่อนการมีเพศสัมพันธ์สูงถึงร้อยละ 30 นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สูงกว่าคนทั่วไปอีกด้วย เพื่อบรรเทาความเจ็บปวดหรือเพื่อลบล้างเหตุการณ์ที่เป็นบาดแผลทางจิตใจเหล่านั้น (Keuroghlian, Reisner, White, & Weiss, 2015; Schneeberger, A. R., et al., 2014, Huebner, D. M., Thoma, B. C., & Neilands, T. B., 2015, Duncan, D. T., Hatzenbuehler, M. L., & Johnson, R. M., 2014) ทั้งจากการต้องปิดบังตนเองหรือรสนิยมทางเพศของตนเอง การถูกกีดกัน กดขี่บังคับ หรือถูกผู้เฒ่ามองในทางลบจากรสนิยมทางเพศของตนเอง (Feinstein BA, 2017) จึงยิ่งอาจส่งผลให้มีการใช้สารเสพติดมากขึ้น รวมไปถึงการใช้สารเสพติดก่อนการมีเพศสัมพันธ์ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย (เรนิต เย็นสาย และคมสันต์ เกียรติรุ่งฤทธิ์, 2563., Kosciw JG, et al. 2012)

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

รูปแบบการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง (Cross-sectional survey research) เพื่อศึกษาการใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในสถานศึกษาของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง และเพื่อศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างการใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม - กรกฎาคม พ.ศ. 2565 โดยมีรายละเอียดวิธีการศึกษา ดังนี้

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ในปีการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ในปีการศึกษา 2564 และระบุว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) จำนวน 1,140 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับฉลากหามหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างเพื่อเป็นพื้นที่เป้าหมายในการวิจัย แล้วจึงดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) คัดเลือกกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีความหลากหลายทางเพศเพื่อเป็นแกนนำเพื่อเชิญชวนผู้ที่สนใจสมัครเข้าร่วมการวิจัย ด้วยการเชิญชวนทางวาจา ติดป้ายประชาสัมพันธ์ และการเชิญชวนผ่านทางเว็บไซต์หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ (เช่น Facebook, Line, Instagram เป็นต้น)

เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงคำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรประมาณการค่าสัดส่วนกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร (Infinite population proportion) (Wayne, 1995) กำหนดแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$n = \frac{z_{1-\frac{\alpha}{2}}^2 p(1-p)}{d^2}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

Proportion = สัดส่วนประชากรที่ผู้วิจัยกำลังจะสุ่ม เท่ากับ 0.426 (อัตราการใช้สารเสพติดของผู้หญิงข้ามเพศ = 42.60% โดยอ้างอิงถึงผลการวิจัยในประเทศไทย

ไทยของ Guadamuz et al., 2011)

Error = 0.0426 (0.426*10%)

Alpha = 0.05, Z(0.975) = 1.959964

Cluster effect = 2

Sample size = 1,036

ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 1,036 คน และเพื่อป้องกันการไม่ตอบกลับและความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์จึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีก 10% ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,140 คน ผู้วิจัยจะดำเนินการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลากจากรายชื่อของผู้ที่สนใจสมัครเข้าร่วมการวิจัยจนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามที่คำนวณได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามออนไลน์ (google form) จำนวน 1 ฉบับมี 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นข้อความแบบตรวจสอบรายการและเติมคำอย่างสั้น ประกอบด้วย เพศกำเนิด อัตลักษณ์ทางเพศ อายุ ศาสนา รายได้ต่อเดือน ลักษณะที่พักอาศัย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลประสบการณ์การใช้สารเสพติดในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา, ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา, และในตลอดช่วงชีวิตที่ผ่านมา ประกอบด้วย การดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ การใช้กัญชา กระท่อม ฟีน โคเคน ยาบ้า เฮโรอีน แอมเฟตามีน ยาไอซ์ ยาอี เป็นต้น ความถี่ในการใช้สารเสพติด อายุที่เริ่มใช้สารเสพติด สาเหตุของการใช้สารเสพติด การเข้าถึงสารเสพติดที่ใช้ และผลกระทบที่เคยได้รับการใช้สารเสพติด

ส่วนที่ 3 ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อโดยมีเหตุมาจากการต่อต้าน LGBTIQN ในลักษณะของการตีตรา การใช้ความรุนแรง การกลั่นแกล้ง การล่วงละเมิด และการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุอื่น ๆ เช่น เชื้อชาติ น้ำหนัก รูปร่างหน้าตา สีผิว ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา, ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และในตลอดช่วงชีวิตที่ผ่านมา

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์กับสถานศึกษา วัดระดับความรู้สึกที่มีต่อสถาบันการศึกษา อาจารย์ และกิจกรรมของสถาบัน ของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยเขตภาคเหนือตอนล่าง

ส่วนที่ 5 การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม วัดพฤติกรรมการเข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อนเพื่อกระทำการที่แตกต่างไปจากบรรทัดฐานหรือแตกต่างจากคนทั่วไป และคนในสังคมเห็นว่าเป็นเรื่องที่ผิด เช่น การติดยาเสพติด ติดยา การละเมิดกฏศีลธรรม การลักขโมย

ส่วนที่ 6 พฤติกรรมทางเพศ วัดการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศที่แสดงออกและสามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า เช่น ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ อายุการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา สาเหตุที่ตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะได้รับการตรวจสอบคุณภาพ ประกอบด้วย

ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

(Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งมีการกำหนดระดับความคิดเห็น 3 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่
-1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

มีสูตรการคำนวณ

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่	IOC	หมายถึง	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์
	$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการคำนวณพบว่าทุกข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.58 - 1.00 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าเป็นข้อคำถามที่มีคุณภาพด้านความตรงของเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (นิทรา กิจธีระวุฒิมงษ์, 2560)

ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนบน และระบุว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอบบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.71 - 0.86 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือมีค่ามากกว่า 0.70 (นิทรา กิจธีระวุฒิมงษ์, 2560)

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นพื้นที่วิจัยจากมหาวิทยาลัยทุกแห่งในเขตภาคเหนือตอนล่าง
2. เมื่อได้รับหนังสือตอบรับหรืออนุญาตจากมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่สนใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจึงประสานงานกับผู้รับผิดชอบงานด้านบริการนิสิตนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัย (อย่างน้อยจำนวน 2 คนต่อมหาวิทยาลัย) ให้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 1 วัน เพื่ออธิบายถึงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการวิจัย และชี้แจงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และผลตอบแทนที่จะได้รับ
3. เมื่อผู้รับผิดชอบงานด้านบริการนิสิตนักศึกษา (พนักงานเก็บรวบรวมข้อมูล) ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามข้อ 2 แล้ว จึงดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เลือกกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีความหลากหลายทางเพศจากทุกสถาบันที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย แล้วจึงดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามแนวทางที่ผู้วิจัยกำหนดไว้
4. พนักงานเก็บข้อมูลที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเก็บข้อมูลแล้ว จะเดินทางไปห้องเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงถึงความสำคัญ ความจำเป็น วัตถุประสงค์ของการวิจัย และผลตอบแทนที่จะได้รับ

แล้วจึงดำเนินการขอความยินยอมด้วยวาจา (เพื่อหลีกเลี่ยงการระบุตัวตนในเอกสารขอความยินยอม (Consent Form)) จากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป หากในกรณีที่ต่ำกว่า 20 ปีจะต้องดำเนินการขอความยินยอมจากผู้ปกครองด้วย

5. เมื่อได้รับการยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างและผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยและพนักงานเก็บข้อมูลจะจัดการประชุมเพื่ออธิบายถึงวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างละเอียด (ตามเอกสารที่ผู้วิจัยเตรียมให้) โดยผ่าน แพลตฟอร์มการประชุมออนไลน์ Zoom Cloud Meetings และกล่าวเน้นย้ำถึงคุณค่าของข้อมูลที่เป็นความจริง พร้อมกับชี้แจงถึงมาตรการเก็บรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ไม่ต้องระบุชื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลจะไม่ผ่านอาจารย์และผู้บริหารของมหาวิทยาลัย และ 3) วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของภูมิภาคเท่านั้น ดังนั้นจึงไม่มีโอกาสที่จะเข้าถึงข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม และเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามเพิ่มเติม จากนั้นจึงส่งลิงค์ แบบสอบถามออนไลน์ (google form) เข้าไปในช่องสนทนาของแพลตฟอร์มการประชุมออนไลน์ Zoom Cloud Meetings และให้เวลากับกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามออนไลน์ (google form) ด้วยตนเองใช้เวลาประมาณ 35-60 นาที โดยก่อนเริ่มทำแบบสอบถามพนักงานเก็บข้อมูลจะแจ้งจำนวนของข้อคำถามรายด้านของแบบสอบถามอีกครั้งและเน้นย้ำให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกด้านและทุกข้อ แบบผลของการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่ามีจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวน 1,050 ฉบับ คิดเป็นอัตราตอบกลับ ร้อยละ 92.11

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS version 26.0 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรอิสระและตัวแปรตามและนำเสนอค่า จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้โปรแกรม Amos 22.0 เพื่อวิเคราะห์สถิติ Structural Equation Analysis (SEM) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ๆ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง และกำหนดระดับความเชื่อมั่นทางสถิติไว้ที่ 95 %

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 7 ส่วน คือ

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ประสบการณ์การใช้สารเสพติด
3. ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นๆ
4. พฤติกรรมทางเพศ
5. ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา
6. การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม
7. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเกย์ (Gay) ร้อยละ 26.60 รองลงมาคือ เลสเบียน (Lesbian) ทอม (Tomboy) และเควีย์ร์ (Queer) ร้อยละ 24.40 15.10 และ 13.40 ตามลำดับ มีรสนิยมทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Homosexual) ร้อยละ 69.80 ส่วนใหญ่มีเพศสรีระเป็นผู้หญิง ร้อยละ 61.20 มีอายุอยู่ระหว่าง 20 – 21 ปี ร้อยละ 41.30 มีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.01 – 4.00 ร้อยละ 71.30 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 91.90 มีรายได้เฉลี่ย 5,000 – 10,000 บาทต่อเดือน มีที่พักอาศัยเป็นหอพักเอกชน ร้อยละ 48.80 และส่วนใหญ่อยู่คนเดียว ร้อยละ 39.10 (รายละเอียดดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อัตลักษณ์ทางเพศ (n=1,048)		
- ผู้ชายข้ามเพศ (Transman)	30	2.90
- ผู้หญิงข้ามเพศ (Transwoman)	17	1.60
- เกย์ (Gay)	279	26.60
- เลสเบียน (Lesbian)	256	24.40
- กะเทย	65	6.20
- ทอม (Tomboy)	158	15.10
- เควีย์ร์ (Queer)	140	13.40
- นอน-ไบนารี (Non-Binary)	103	9.80
รสนิยมทางเพศ (n=1,048)		
- รักเพศเดียวกัน (Homosexual)	731	69.80
- รักได้ทั้งต่างเพศและเพศเดียวกัน (Bisexual)	248	23.70
- ไม่ฝักใฝ่ทางเพศ (Asexual)	69	6.60
เพศสรีระ (n=1,049)		
- เพศชาย	407	38.80
- เพศหญิง	642	61.20
อายุ (n=1,023)		
- 18 – 19 ปี	402	39.30
- 20 – 21 ปี	422	41.30

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (n=1,023)		
- 22 ปีขึ้นไป	199	19.50
\bar{X} = 20.14 ปี, S.D. = 1.444, Min = 18 ปี, Max = 25 ปี		
ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) (n=1,014)		
- 1.00 – 2.00	6	0.60
- 2.01 – 3.00	285	28.10
- 3.01 – 4.00	723	71.30
\bar{X} = 3.26, S.D. = 0.450, Min = 1.23, Max = 4.00		
ศาสนา (n=1,046)		
- พุทธ	961	91.90
- คริสต์	16	1.50
- อิสลาม	3	0.30
- ไม่นับถือศาสนา	66	6.30
รายได้เฉลี่ย (n=834)		
- น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน	298	35.70
- 5,000 – 10,000 บาทต่อเดือน	458	54.90
- มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป	78	9.40
\bar{X} = 6,478.78 บาท, S.D. = 4,182.117, Min = 1,000 บาท, Max = 30,000 บาท		
ลักษณะที่พักอาศัย (n=1,037)		
- บ้านของตนเอง	354	34.10
- บ้านเช่า	68	6.60
- หอพักเอกชน	506	48.80
- หอพักของสถาบันการศึกษา	109	10.50
อาศัยอยู่กับใคร (n=1,030)		
- อยู่คนเดียว	403	39.10
- อยู่กับพ่อแม่	304	29.50
- อยู่กับแฟน	61	5.90
- อยู่กับญาติ	46	4.50
- อยู่กับเพื่อน	216	21.00

ประสบการณ์การใช้สารเสพติด

นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ร้อยละ 59.40 โดยสาเหตุของการใช้สารเสพติดส่วนใหญ่คือ อยากรู้ อยากรทดลอง ร้อยละ 51.70 รองลงมาคือ ถูกชักชวน ร้อยละ 22.30 ช่องทางการเข้าถึงสารเสพติดที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นจากเพื่อน ร้อยละ 40.00 ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับผลกระทบจากการใช้สารเสพติด ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา ร้อยละ 80.60 สำหรับกลุ่มที่เคยได้รับผลกระทบจากการใช้สารเสพติด ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา ร้อยละ 19.40 ระบุว่าผลกระทบจากการใช้สารเสพติดส่วนใหญ่คือ ไม่มีสมาธิ ขาดสติ จนส่งผลต่อการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน ร้อยละ 19.90 รองลงมาคือ เสียบุคลิกภาพขาดความสนใจตนเอง ประสบอุบัติเหตุได้ง่ายมากขึ้น และร่างกายซบเซา อ่อนเพลีย ร้อยละ 13.80 12.50 และ 10.00 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละ ข้อมูลการใช้สารเสพติดของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลการใช้สารเสพติด	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การใช้สารเสพติด (n=1,050)		
- เคย	624	59.40
- ไม่เคย	426	40.60
สาเหตุของการใช้สารเสพติด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=926)		
- อยากรู้ อยากรทดลอง	479	51.70
- อยากรเลียนแบบ	24	2.60
- ถูกชักชวน	207	22.30
- ถูกหลอกลวงโดยไม่ทราบว่าเป็นสารเสพติด	3	0.30
- เกิดความเจ็บป่วยทางกายหรือทางจิตใจ	41	4.40
- เครียดจากปัญหาทางครอบครัว	50	5.50
- เครียดจากปัญหาการเรียน	85	9.20
- เครียดจากปัญหาการเงิน	37	4.00
ช่องทางการเข้าถึงสารเสพติดที่ใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=879)		
- ทางตัวต่อตัว (ยื่นให้กับมือโดยตรง)	247	28.10
- ทางออนไลน์/อินเทอร์เน็ต เช่น เว็บไซต์ Facebook Twitter You-tube เป็นต้น	70	8.00
- ทางกลุ่มสมาชิกตัวแทนจำหน่าย	45	5.10
- ทางคนรู้จัก	165	18.80
- ทางเพื่อน	352	40.00

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละ ข้อมูลการใช้สารเสพติดของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูลการใช้สารเสพติด	จำนวน	ร้อยละ
เคยได้รับผลกระทบจากการใช้สารเสพติด ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา (n=624)		
- ไม่เคยได้รับ	503	80.60
- เคยได้รับ	121	19.40
ผลกระทบจากการใช้สารเสพติด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=232)		
ด้านร่างกาย		
- เสียบุคลิกภาพ ขาดความสนใจตนเอง	32	13.80
- ร่างกายซูบผอม อ่อนเพลีย	23	10.00
- โทษจากสารเสพติดทำให้เจ็บป่วยและมีโรคแทรกซ้อนได้ง่าย	12	5.20
- ประสบอุบัติเหตุได้ง่ายมากขึ้น	29	12.50
- ไม่มีสมาธิ ขาดสติ จนส่งผลต่อการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน	46	19.90
- มีผลกระทบกับระบบประสาทและสมอง จนเกิดอาการกังวล เลื่อนลอย	11	4.70
ด้านจิตใจและอารมณ์		
- ต่อด้านสังคม ก้าวร้าว อารมณ์รุนแรง	10	4.30
- ชอบพึ่งพาผู้อื่น แยกตัวเอง หรือซึมเศร้า	10	4.30
- มีความกังวลใจ หวาดกลัว นอนไม่หลับ	11	4.70
ด้านครอบครัวและสังคม		
- ขาดความรับผิดชอบต่อการเรียน	19	8.20
- ขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัว	7	3.00
- ไม่เป็นที่วางใจของคนอื่น	4	1.70
- เคยสร้างปัญหาและความเดือดร้อนให้สังคม	3	1.30
- เสียเงิน เพื่อที่จะต้องนำไปซื้อยามาเสพ หรือรักษาตัว	14	6.00
- เคยมีพฤติกรรมลักขโมยได้ง่าย เนื่องจากมีรายจ่ายสูง	1	0.40

ประสบการณ์การใช้สารเสพติดตลอดชีวิตที่ผ่านมา

ตลอดชีวิตที่ผ่านมา นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือ ตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด ร้อยละ 47.50 รองลงมาคือ สูบบุหรี่ ใช้กัญชา และใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ ร้อยละ 26.30 7.40 และ 5.10 ตามลำดับ และเมื่อมากกว่า 1 ปีที่ผ่านมาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าเคยมีประสบการณ์สูบบุหรี่มากที่สุด ร้อยละ 37.30 รองลงมาคือ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใช้กัญชา และใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ ร้อยละ 33.30 8.00 และ 6.00 ตามลำดับ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าเคยมีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด ร้อยละ 40.70 รองลงมาคือ สูบบุหรี่ ใช้กัญชา และใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ ร้อยละ 26.50 13.30 และ 4.40 ตามลำดับ และในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าเคยมีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด ร้อยละ 63.20 รองลงมาคือ สูบบุหรี่ ใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ และใช้ใบกระท่อมแบบเคี้ยวสด ร้อยละ 17.30 4.90 และ 4.30 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละ ประสบการณ์การใช้สารเสพติดตลอดชีวิตที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

ประสบการณ์เคยใช้ สารเสพติด	ตลอดชีวิต ที่ผ่านมา (n=448)		มากกว่า 1 ปี ที่ผ่านมา (n=150)		ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา (n=113)		ในรอบ 3 เดือนที่ ผ่านมา (n=185)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- บุหรี่	118	26.30	56	37.30	30	26.50	32	17.30
- เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	213	47.50	50	33.30	46	40.70	117	63.20
- กัญชา	33	7.40	12	8.00	15	13.30	6	3.20
- ใบกระท่อมแบบเคี้ยวสด	17	3.80	6	4.00	3	2.70	8	4.30
- ยาบ้า	5	1.10	2	1.30	2	1.80	1	0.50
- ยาไอซ์	5	1.10	2	1.30	2	1.80	1	0.50
- กาว/สารระเหย	5	1.10	2	1.30	2	1.80	1	0.50
- ผีน	6	1.30	2	1.30	1	0.90	3	1.60
- มอร์ฟีน	6	1.30	3	2.00	2	1.80	1	0.50
- ผงขาว/เฮโรอีน	5	1.10	2	1.30	1	0.90	2	1.10
- ยาอี	5	1.10	2	1.30	2	1.80	1	0.50
- โคเคน	7	1.60	2	1.30	2	1.80	3	1.60
- กลุ่มโอปิออยด์	23	5.10	9	6.00	5	4.40	9	4.90

ประสบการณ์การใช้สารเสพติดแต่ละประเภทในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา

พฤติกรรมการสูบบุหรี่

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยสูบบุหรี่ ร้อยละ 77.20 รองลงมาคือ สูบนาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 15.10 มีปริมาณการสูบไม่เกิน 5 มวนต่อวัน ร้อยละ 82.20 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 มวนต่อวัน และอายุที่เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 67.40 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 17.09 ปี น้อยที่สุดคือ 7 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 5)

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการสูบบุหรี่	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการสูบบุหรี่ (n=624)		
- ไม่เคย	482	77.20
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	94	15.10
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	16	2.60
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	12	1.90
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	20	3.20
ปริมาณการสูบบุหรี่ (n=73)		
- ไม่เกิน 5 มวนต่อวัน	60	82.20
- 6 – 10 มวนต่อวัน	10	13.70
- มากกว่า 10 มวนต่อวัน	3	4.10
\bar{X} = 3.71 มวนต่อวัน, S.D. = 3.706, Min = 1 มวนต่อวัน, Max = 20 มวนต่อวัน		
อายุที่เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรก (n=178)		
- น้อยกว่า 10 ปี	3	1.70
- 10 – 15 ปี	45	25.30
- 16 – 20 ปี	120	67.40
- มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	10	5.60
\bar{X} = 17.09 ปี, S.D. = 2.763, Min = 7 ปี, Max = 22 ปี		

พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 61.10 รองลงมาคือ ไม่เคยดื่ม ร้อยละ 22.10 มีปริมาณการดื่มเบียร์ 1 – 2 กระป๋องต่อวัน ร้อยละ 57.60 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 กระป๋องต่อวัน และอายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 59.80 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 16.28 ปี น้อยที่สุดคือ 6 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 6)

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n=624)		
- ไม่เคย	138	22.10
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	381	61.10
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	46	7.40
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	45	7.20
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	14	2.20
ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n=276)		
- 1 – 2 กระป๋องต่อวัน	159	57.60
- 3 – 5 กระป๋องต่อวัน	86	31.20
- มากกว่า 5 กระป๋องต่อวัน	31	11.20
\bar{X} = 2.99 กระป๋องต่อวัน, S.D. = 2.595, Min = 1 กระป๋องต่อวัน, Max = 12 กระป๋องต่อวัน		
อายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก (n=490)		
- น้อยกว่า 10 ปี	2	0.40
- 10 – 15 ปี	190	38.80
- 16 – 20 ปี	293	59.80
- มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	5	1.00
\bar{X} = 16.28 ปี, S.D. = 2.326, Min = 6 ปี, Max = 24 ปี		

พฤติกรรมการใช้กัญชา

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้กัญชา ร้อยละ 94.40 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 5.10 มีปริมาณการใช้กัญชา 3 – 5 ใบต่อครั้ง ร้อยละ 45.50 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ใบต่อครั้ง และอายุที่เริ่มใช้กัญชาครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 78.00 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 18.63 ปี น้อยที่สุดคือ 14 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 7)

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้กัญชาในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการใช้กัญชา	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการใช้กัญชา (n=624)		
- ไม่เคย	589	94.40
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	32	5.10
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	1	0.20
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	1	0.20
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	1	0.20
ปริมาณการใช้กัญชา (n=11)		
- 1 – 2 ใบต่อครั้ง	4	36.40
- 3 – 5 ใบต่อครั้ง	5	45.50
- มากกว่า 5 ใบต่อครั้ง	2	18.20
\bar{X} = 4.36 ใบต่อครั้ง, S.D. = 3.264, Min = 1 ใบต่อครั้ง, Max = 10 ใบต่อครั้ง		
วิธีการใช้กัญชา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=116)		
- กิน	36	31.00
- สูบ/สูดควัน	70	60.30
- ทั้ง กิน และสูบ/สูดควัน	10	8.70
อายุที่เริ่มใช้กัญชาครั้งแรก (n=41)		
- 10 – 15 ปี	2	4.90
- 16 – 20 ปี	32	78.00
- มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	7	17.10
\bar{X} = 18.63 ปี, S.D. = 2.095, Min = 14 ปี, Max = 23 ปี		

พฤติกรรมการใช้กระท่อม

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้กระท่อม ร้อยละ 97.40 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 2.20 ปริมาณการใช้กระท่อม 1 – 2 ใบต่อครั้ง ร้อยละ 53.80 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ใบต่อครั้ง วิธีการใช้กระท่อมส่วนใหญ่เป็นแบบกิน ร้อยละ 79.00 และอายุที่เริ่มใช้กระท่อมครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 71.40 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 17.64 ปี น้อยที่สุดคือ 8 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 8)

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้กระท่อมในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการใช้กระท่อม	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการใช้กระท่อม (n=624)		
- ไม่เคย	608	97.40
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	14	2.20
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	0	0
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	0	0
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	2	0.40
ปริมาณการใช้กระท่อม (n=13)		
- 1 – 2 ใบต่อครั้ง	7	53.80
- 3 – 5 ใบต่อครั้ง	3	23.10
- มากกว่า 5 ใบต่อครั้ง	3	23.10
\bar{X} = 3.85 ใบต่อครั้ง, S.D. = 3.313, Min = 1 ใบต่อครั้ง, Max = 10 ใบต่อครั้ง		
วิธีการใช้กระท่อม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=81)		
- กิน	64	79.00
- สูบ/สูดควัน	10	12.40
- ทั้ง กิน และสูบ/สูดควัน	7	8.60
อายุที่เริ่มใช้กระท่อมครั้งแรก (n=14)		
- น้อยกว่า 10 ปี	1	7.10
- 10 – 15 ปี	1	7.10
- 16 – 20 ปี	10	71.40
- มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	2	14.40
\bar{X} = 17.64 ปี, S.D. = 3.388, Min = 8 ปี, Max = 22 ปี		

พฤติกรรมการใช้ยาบ้า

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้ยาบ้า ร้อยละ 98.70 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 1.30 ปริมาณการใช้ยาบ้าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 เม็ดต่อครั้ง วิธีการใช้ยาบ้าส่วนใหญ่เป็นแบบกิน ร้อยละ 29.30 และอายุที่เริ่มใช้ยาบ้าครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 18 ปี ร้อยละ 66.70 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 17.67 ปี น้อยที่สุดคือ 16 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 9)

ตารางที่ 8 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ยาบ้าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการใช้ยาบ้า	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการใช้ยาบ้า (n=624)		
- ไม่เคย	616	98.70
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	8	1.30
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	0	0
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	0	0
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	0	0
ปริมาณการใช้ยาบ้า (n=2)		
- 1 – 2 เม็ดต่อครั้ง	1	50.00
- 3 – 5 เม็ดต่อครั้ง	1	50.00
\bar{X} = 2.50 เม็ดต่อครั้ง, S.D. = 2.121, Min = 1 เม็ดต่อครั้ง, Max = 4 เม็ดต่อครั้ง		
วิธีการใช้ยาบ้า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=58)		
- กิน	17	29.30
- สูบ/สูดควัน	16	27.60
- สูดผงทางจมูก	11	19.00
- สูบ/สูดควัน และสูดผงทางจมูก	5	8.60
- กิน และสูดผงทางจมูก	5	8.60
- กิน สูบ/สูดควัน และสูดผงทางจมูก	4	6.90
อายุที่เริ่มใช้ยาบ้าครั้งแรก (n=6)		
- 16 – 18 ปี	4	66.70
- 19 – 20 ปี	2	33.30
\bar{X} = 17.67 ปี, S.D. = 1.862, Min = 16 ปี, Max = 20 ปี		

พฤติกรรมการใช้ยาไอซ์

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้ยาไอซ์ ร้อยละ 98.90 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 1.10 ปริมาณการใช้ยาไอซ์โดยเฉลี่ยเท่ากับ 8.00 กรัมต่อครั้ง วิธีการใช้ยาไอซ์ส่วนใหญ่เป็นแบบกิน ร้อยละ 27.60 และอายุที่เริ่มใช้ยาไอซ์ครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 80.00 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 16.60 ปี น้อยที่สุดคือ 12 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 10)

ตารางที่ 9 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ยาไอซ์ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการใช้ยาไอซ์	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการใช้ยาไอซ์ (n=624)		
- ไม่เคย	617	98.90
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	7	1.10
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	0	0
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	0	0
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	0	0
ปริมาณการใช้ยาไอซ์ (n=2)		
- 1 – 2 กรัมต่อครั้ง	1	50.00
- 3 – 5 กรัมต่อครั้ง	0	0
- มากกว่า 5 กรัมต่อครั้ง	1	50.00
\bar{X} = 8.00 กรัมต่อครั้ง, S.D. = 9.899, Min = 1 กรัมต่อครั้ง, Max = 15 กรัมต่อครั้ง		
วิธีการใช้ยาไอซ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=58)		
- กิน	16	27.60
- สูบ/สูดควัน	11	19.00
- สูดผงทางจมูก	12	20.70
- ฉีด	2	3.40
- สูบ/สูดควัน และสูดผงทางจมูก	7	12.10
- สูดผงทางจมูก และฉีด	2	3.40
- มากกว่า 2 วิธี	8	13.80
อายุที่เริ่มใช้ยาไอซ์ครั้งแรก (n=5)		
- 10 – 15 ปี	1	20.00
- 16 – 20 ปี	4	80.00
\bar{X} = 16.60 ปี, S.D. = 2.967, Min = 12 ปี, Max = 20 ปี		

พฤติกรรมการใช้กาว/สารระเหย

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้กาว/สารระเหย ร้อยละ 99.00 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 1.00 ปริมาณการใช้กาว/สารระเหย 2 ครั้งต่อวัน ร้อยละ 66.70 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.67 ครั้งต่อวัน และอายุที่เริ่มใช้กาว/สารระเหยครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 80.00 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 18.20 ปี น้อยที่สุดคือ 16 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 11)

ตารางที่ 10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้กาว/สารระเหย ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการใช้กาว/สารระเหย	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการใช้กาว/สารระเหย (n=624)		
- ไม่เคย	618	99.00
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	6	1.00
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	0	0
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	0	0
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	0	0
ปริมาณการใช้กาว/สารระเหย (n=3)		
- 1 ครั้งต่อวัน	1	33.30
- 2 ครั้งต่อวัน	2	66.70
\bar{X} = 1.67 ครั้งต่อวัน, S.D. = 0.577, Min = 1 ครั้งต่อวัน, Max = 2 ครั้งต่อวัน		
อายุที่เริ่มใช้กาว/สารระเหยครั้งแรก (n=5)		
- 16 – 20 ปี	4	80.00
- มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	1	20.00
\bar{X} = 18.20 ปี, S.D. = 2.168, Min = 16 ปี, Max = 21 ปี		

พฤติกรรมการใช้ฝิ่น

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้ฝิ่น ร้อยละ 98.90 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 1.10 วิธีการใช้ฝิ่นส่วนใหญ่เป็นการสูบ/สูดควัน ร้อยละ 60.70 และอายุที่เริ่มใช้ฝิ่นครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 80.00 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 18.20 ปี น้อยที่สุดคือ 16 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 12)

ตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ฝิ่นในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการใช้ฝิ่น	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการใช้ฝิ่น (n=624)		
- ไม่เคย	617	98.90
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	7	1.10
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	0	0
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	0	0
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	0	0
วิธีการใช้ฝิ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=61)		
- กิน	17	27.90
- สูบ/สูดควัน	37	60.70
- ทั้ง กิน และสูบ/สูดควัน	7	11.50
อายุที่เริ่มใช้ฝิ่นครั้งแรก (n=5)		
- 16 – 20 ปี	4	80.00
- มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	1	20.00
\bar{x} = 18.20 ปี, S.D. = 2.280, Min = 16 ปี, Max = 21 ปี		

พฤติกรรมการใช้มอร์ฟิน

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้มอร์ฟิน ร้อยละ 98.90 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 1.10 วิธีการใช้มอร์ฟินส่วนใหญ่เป็นการฉีด ร้อยละ 64.50 และอายุที่เริ่มใช้มอร์ฟินครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 75.00 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 16.25 ปี น้อยที่สุดคือ 12 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 13)

ตารางที่ 12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้มอร์ฟินในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการใช้มอร์ฟิน	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการใช้มอร์ฟิน (n=624)		
- ไม่เคย	617	98.90
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	7	1.10
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	0	0
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	0	0
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	0	0
วิธีการใช้มอร์ฟิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=62)		
- ฉีด	40	64.50
- สูดผงทางจมูก	13	21.00
- ฉีด และสูดผงทางจมูก	9	14.50
อายุที่เริ่มใช้มอร์ฟินครั้งแรก (n=4)		
- 10 – 15 ปี	1	25.00
- 16 – 20 ปี	3	75.00
\bar{x} = 16.25 ปี, S.D. = 3.304, Min = 12 ปี, Max = 20 ปี		

พฤติกรรมการใช้ผงขาว/เฮโรอีน

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้ผงขาว/เฮโรอีน ร้อยละ 98.90 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 1.10 วิธีการใช้ผงขาว/เฮโรอีนส่วนใหญ่เป็นการสูดผงทางจมูก ร้อยละ 55.00 และอายุที่เริ่มใช้ผงขาว/เฮโรอีนครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 75.00 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 18.75 ปี น้อยที่สุดคือ 16 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 14)

ตารางที่ 13 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ผงขาว/เฮโรอีน ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการใช้ผงขาว/เฮโรอีน	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการใช้ผงขาว/เฮโรอีน (n=624)		
- ไม่เคย	617	98.90
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	7	1.10
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	0	0
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	0	0
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	0	0
วิธีการใช้ผงขาว/เฮโรอีน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=60)		
- ฉีด	19	31.70
- สูดผงทางจมูก	33	55.00
- ฉีด และสูดผงทางจมูก	8	13.30
อายุที่เริ่มใช้ผงขาว/เฮโรอีนครั้งแรก (n=4)		
- 16 – 20 ปี	3	75.00
- มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	1	25.00
\bar{x} = 18.75 ปี, S.D. = 2.217, Min = 16 ปี, Max = 21 ปี		

พฤติกรรมการใช้ยา

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้ยา ร้อยละ 99.00 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 1.00 วิธีการใช้ยาส่วนใหญ่เป็นการฉีด ร้อยละ 46.00 และอายุที่เริ่มใช้ยาครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 60.00 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 19.20 ปี น้อยที่สุดคือ 16 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 15)

ตารางที่ 14 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้ยาในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการใช้ยา	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการใช้ยา (n=624)		
- ไม่เคย	618	99.00
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	6	1.00
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	0	0
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	0	0
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	0	0
วิธีการใช้ยา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=63)		
- ฉีด	29	46.00
- สูดผงทางจมูก	23	36.50
- ฉีด และสูดผงทางจมูก	11	17.50
อายุที่เริ่มใช้ยาครั้งแรก (n=5)		
- 16 – 20 ปี	3	60.00
- มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	2	40.00
\bar{x} = 19.20 ปี, S.D. = 2.588, Min = 16 ปี, Max = 22 ปี		

พฤติกรรมการใช้โคเคน

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้โคเคน ร้อยละ 98.90 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 1.10 วิธีการใช้โคเคนส่วนใหญ่เป็นการฉีด และสูดผงทางจมูก ร้อยละ 41.30 ในสัดส่วนที่เท่ากัน และอายุที่เริ่มใช้โคเคนครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 80.00 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 19.00 ปี น้อยที่สุดคือ 16 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 16)

ตารางที่ 15 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้โคเคนในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการใช้โคเคน	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการใช้โคเคน (n=624)		
- ไม่เคย	617	98.90
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	7	1.10
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	0	0
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	0	0
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	0	0
วิธีการใช้โคเคน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=63)		
- ฉีด	26	41.30
- สูดผงทางจมูก	26	41.30
- ฉีด และสูดผงทางจมูก	11	17.50
อายุที่เริ่มใช้โคเคนครั้งแรก (n=5)		
- 16 – 20 ปี	4	80.00
- มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	1	20.00
\bar{x} = 19.00 ปี, S.D. = 2.000, Min = 16 ปี, Max = 21 ปี		

พฤติกรรมการใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ ร้อยละ 97.30 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 2.70 ปริมาณการใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ โดยเฉลี่ย 1.50 เม็ดต่อครั้ง และอายุที่เริ่มใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10 – 15 ปี และ 16 – 20 ปี ร้อยละ 44.40 ในสัดส่วนที่เท่ากัน โดยเฉลี่ยเท่ากับ 16.67 ปี น้อยที่สุดคือ 13 ปี (รายละเอียดดังตารางที่ 17)

ตารางที่ 16 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ของการใช้กลุ่มโอปิออยด์ (n=624)		
- ไม่เคย	607	97.30
- นาน ๆ ครั้ง (1 - 4 วันต่อเดือน)	17	2.70
- บางครั้ง (5 - 8 วันต่อเดือน)	0	0
- บ่อยครั้ง (9 - 16 วันต่อเดือน)	0	0
- เป็นประจำ (17 - 28 วันต่อเดือน)	0	0
ปริมาณการใช้กลุ่มโอปิออยด์ (n=6)		
- 1 เม็ดต่อครั้ง	3	50.00
- 2 เม็ดต่อครั้ง	3	50.00
\bar{X} = 1.50 เม็ดต่อครั้ง, S.D. = 0.548, Min = 1 เม็ดต่อครั้ง, Max = 2 เม็ดต่อครั้ง		
อายุที่เริ่มใช้กลุ่มโอปิออยด์ครั้งแรก (n=4)		
- 10 – 15 ปี	4	44.40
- 16 – 20 ปี	4	44.40
- มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	1	11.20
\bar{X} = 16.67 ปี, S.D. = 2.693, Min = 13 ปี, Max = 21 ปี		

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ตลอดชีวิตที่ผ่านมา มากกว่า 1 ปีที่ผ่านมา ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา

ตลอดชีวิตที่ผ่านมา นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น จากการถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิวมากที่สุด ร้อยละ 8.20 รองลงมาคือ ถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกตำหนิหรือต่อว่าและถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกตั้งคำถามเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว จนทำให้รู้สึกอึดอัด ถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ ถูกห้ามไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัด และถูกตักเตือนเรื่องการพูดจา การแต่งตัวและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ ร้อยละ 7.60 6.70 6.60 5.90 5.80 5.50 และ 5.10 ตามลำดับ

มากกว่า 1 ปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น จากการถูกล้อเลียนและถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิวมากที่สุด ร้อยละ 7.40 รองลงมาคือ ถูกห้ามไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ ถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ ถูกตำหนิหรือต่อว่า เรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกตั้งคำถามเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว จนทำให้รู้สึกอึดอัด ถูกตักเตือนเรื่องการพูดจา การแต่งตัวและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ และถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทางเพราะการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ ร้อยละ 7.10 6.40 6.10 6.00 5.70 5.50 และ 5.20 ตามลำดับ

ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น จากการถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิวมากที่สุด ร้อยละ 10.10 รองลงมาคือ ถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกตำหนิหรือต่อว่า เรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกตั้งคำถามเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว จนทำให้รู้สึกอึดอัด ถูกห้ามไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ ถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ ร้อยละ 7.90 7.60 7.20 7.10 6.00 และ 5.50 ตามลำดับ

ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น จากการถูกตั้งคำถามเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว จนทำให้รู้สึกอึดอัดมาก

ที่สุด ร้อยละ 8.20 รองลงมาคือ ถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว ถูกตำหนิหรือต่อว่า เรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัด ถูกล่วงละเมิดด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว และถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ ร้อยละ 7.90 7.50 7.30 6.80 6.70 5.70 และ 5.50 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 18)

ตารางที่ 17 แสดงจำนวน ร้อยละ ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นของกลุ่มตัวอย่าง

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น	ตลอดชีวิต		ระยะเวลาที่ผ่านมา					
	ที่ผ่านมา		มากกว่า 1 ปี		ในรอบ 1 ปี		ในรอบ 3 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เคยถูกห้ามแต่งกายตามอัตลักษณ์ทางเพศ	112	3.00	64	3.20	18	2.20	30	3.30
2. เคยถูกห้ามเข้าห้องเรียนหรือห้องสอบ เพราะการแต่งกายที่แตกต่างไปจากค่านิยมทางเพศ	53	1.40	29	1.40	7	0.90	17	1.90
3. เคยถูกห้ามไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ	216	5.80	143	7.10	49	6.00	24	2.60
4. เคยถูกลงโทษ เพราะการแสดงออกหรือการแต่งกายตามอัตลักษณ์ทางเพศ ที่แตกต่างจากค่านิยมทางเพศ	108	2.90	67	3.30	20	2.40	21	2.30
5. เคยถูกห้ามเข้าร่วมกิจกรรมหรือร่วมงานที่มีการแยกเพศ	60	1.60	27	1.30	15	1.80	18	2.00
6. เคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่นๆ เลิกคบ เพราะการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ	67	1.80	39	1.90	8	1.00	20	2.20

ตารางที่ 17 แสดงจำนวน ร้อยละ ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ประสบการณ์การตกเป็น เหยื่อด้วยเหตุความ หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)และด้วยเหตุอื่น	ตลอดชีวิต		ระยะเวลาที่ผ่านมา					
	ที่ผ่านมา		มากกว่า 1 ปี		ในรอบ 1 ปี		ในรอบ 3 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. เคยถูกตักเตือนเรื่องการ พูดจาการแต่งตัวและการ แสดงออกถึงอัตลักษณ์ทาง เพศ	188	5.10	110	5.50	43	5.20	43	4.70
8. เคยถูกตำหนิหรือต่อว่า เกี่ยวกับการแสดงออกถึงอัต ลักษณ์ทางเพศ	140	3.80	77	3.80	30	3.70	33	3.60
9. เคยถูกมองเป็นตัวตลกหรือ ถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องเพศ	148	4.00	87	4.30	32	3.90	29	3.20
10. เคยถูกล้อเลียนด้วยคำพูด หรือท่าทางเพราะการ แสดงออกถึงอัตลักษณ์ทาง เพศ	186	5.00	104	5.20	40	4.90	42	4.60
11. เคยถูกหยอกล้อด้วย คำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิด เกี่ยวกับเรื่องเพศ	218	5.90	123	6.10	45	5.50	50	5.50
12. เคยถูกทำร้ายร่างกาย เช่น ผลัก ตบ ตี หรือเตะ เพราะการแสดงออกถึงอัต ลักษณ์ทางเพศ โดยบุคคลที่ ไม่ได้ล้อเล่น	67	1.80	40	2.00	12	1.50	15	1.70
13. เคยถูกล่วงละเมิดด้วย คำพูดหรือท่าทาง โดยมี เป้าหมายเพื่อให้กลับไปเป็น เพศกำเนิด	137	3.70	74	3.70	26	3.20	37	4.10

ตารางที่ 17 แสดงจำนวน ร้อยละ ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ประสบการณ์การตกเป็น เหยื่อด้วยเหตุความ หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)และด้วยเหตุอื่น	ตลอดชีวิต		ระยะเวลาที่ผ่านมา					
	ที่ผ่านมา		มากกว่า 1 ปี		ในรอบ 1 ปี		ในรอบ 3 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
14. เคยถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับ ชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัด	204	5.50	103	5.10	40	4.90	61	6.70
15. เคยถูกห้ามเข้าร่วม กิจกรรมหรือร่วมงานกีฬา เพราะน้ำหนัก รูปร่าง หรือสี ผิว	138	3.70	85	4.20	30	3.70	23	2.50
16. เคยถูกเพื่อนหรือบุคคล อื่นๆ เลิกคบ เพราะน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว	104	2.80	55	2.70	21	2.60	28	3.10
17. เคยถูกตำหนิหรือต่อว่า เรื่อง น้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว	249	6.70	121	6.00	62	7.60	66	7.30
18. เคยถูกมองเป็นตัวตลก หรือถูกแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว	250	6.70	129	6.40	59	7.20	62	6.80
19. เคยถูกล้อเลียนด้วยคำพูด หรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่อง น้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว	281	7.60	148	7.40	65	7.90	68	7.50
20. เคยถูกหยอกล้อด้วย คำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับ เรื่องน้ำหนัก รูปร่างหรือสีผิว	304	8.20	149	7.40	83	10.10	72	7.90
21. เคยถูกล่วงละเมิดด้วย คำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับ เรื่องน้ำหนัก รูปร่างหรือสีผิว	180	4.80	85	4.20	43	5.20	52	5.70

ตารางที่ 17 แสดงจำนวน ร้อยละ ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ประสบการณ์การตกเป็น เหยื่อด้วยเหตุความ หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)และด้วยเหตุอื่น	ตลอดชีวิต ที่ผ่านมา (n=3,720)		ระยะเวลาที่ผ่านมา					
			มากกว่า 1 ปี (n=2,002)		ในรอบ 1 ปี (n=820)		ในรอบ 3 เดือน (n=906)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
22. เคยถูกทำร้ายร่างกาย เช่น ผลัก ตบ ตี หรือเตะ เพราะเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว โดยบุคคลที่ไม่ได้ ล้อเล่น	64	1.70	29	1.40	14	1.70	21	2.30
23. เคยถูกตั้งคำถามเรื่อง น้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว จน ทำให้รู้สึกอึดอัด	246	6.60	114	5.70	58	7.10	74	8.20

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา

ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย) ร้อยละ 55.20 (รายละเอียดดังตารางที่ 19)

โดยประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นที่ได้รับเป็นประจํามากที่สุด คือ ถูกตั้งคำถามเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว จนทำให้รู้สึกอึดอัด และถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ร้อยละ 4.10 เท่ากัน รองลงมาคือ ถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกด่าหรือต่อว่า เรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัดและถูกล่วงละเมิดด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ ถูกห้ามไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ ถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศ และถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทางเพราะการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ ร้อยละ 3.90 3.50 3.20 3.00 2.80 2.60 2.40 และ 2.20 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 20)

ตารางที่ 18 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง

การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา (n=580)	จำนวน	ร้อยละ
- ระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย)	320	55.20
- ระดับมาก (คะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ย)	260	44.80
\bar{X} = 4.53 คะแนน, S.D. = 9.932, Min = 0 คะแนน, Max = 86 คะแนน		

ตารางที่ 19 แสดงจำนวน ร้อยละ ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายข้อคำถาม

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา	ไม่เคยเลย		เคยนานๆครั้ง		เคยบางครั้ง		เคยบ่อยครั้ง		เคยเป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เคยถูกห้ามแต่งกายตามอัตลักษณ์ทางเพศ (n=691)	609	88.10	51	7.40	11	1.60	7	1.00	13	1.90
2. เคยถูกห้ามเข้าห้องเรียนหรือห้องสอบ เพราะการแต่งกายที่แตกต่างไปจากค่านิยมทางเพศ (n=666)	611	91.70	30	4.50	16	2.40	3	0.50	6	0.90
3. เคยถูกห้ามไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ (n=627)	530	84.50	54	8.60	16	2.60	11	1.80	16	2.60
4. เคยถูกลงโทษ เพราะการแสดงออกหรือการแต่งกายตามอัตลักษณ์ทางเพศ ที่แตกต่างไปจากค่านิยมทางเพศ (n=580)	507	87.40	45	7.80	15	2.60	6	1.00	7	1.20
5. เคยถูกห้ามเข้าร่วมกิจกรรม หรือร่วมงานกีฬา ที่มีการแยกเพศ (n=580)	533	91.90	24	4.10	13	2.20	4	0.40	6	0.60
6. เคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่นๆ เลิกคบ เพราะการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ (n=589)	534	90.70	33	5.60	11	1.90	7	1.20	4	0.70
7. เคยถูกตักเตือนเรื่องการพูดจาการแต่งตัวและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ (n=584)	494	84.60	50	8.60	23	3.90	7	1.20	10	1.70
8. เคยถูกตำหนิหรือต่อว่าเกี่ยวกับการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ (n=580)	491	84.70	52	9.00	16	2.80	10	1.70	11	1.90

ตารางที่ 19 แสดงจำนวน ร้อยละ ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายข้อคำถาม (ต่อ)

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา	ไม่เคยเลย		เคยนานๆครั้ง		เคยบางครั้ง		เคยบ่อยครั้ง		เคยเป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. เคยถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศ (n=585)	489	83.60	53	9.10	20	3.40	9	1.50	14	2.40
10. เคยถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทางเพราะการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ (n=592)	482	81.40	65	11.00	22	3.70	10	1.70	13	2.20
11. เคยถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ (n=600)	491	81.80	63	10.50	20	3.30	9	1.50	17	2.80
12. เคยถูกทำร้ายร่างกาย เช่น ผลัก ตบ ตี หรือเตะ เพราะการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ โดยบุคคลที่ไม่ได้ล้อเล่น (n=596)	533	89.40	38	6.40	13	2.20	3	0.50	9	1.50
13. เคยถูกล่วงละเมิดด้วยคำพูดหรือท่าทาง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กลับไปเป็นเพศกำเนิด (n=605)	531	87.80	42	6.90	15	2.50	9	1.50	8	1.30
14. เคยถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัด (n=591)	445	75.30	79	13.40	32	5.40	17	2.90	18	3.00
15. เคยถูกห้ามเข้าร่วมกิจกรรมหรือร่วมงานกีฬา เพราะน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว (n=794)	713	89.80	43	5.40	23	2.90	6	0.80	9	1.10

ตารางที่ 19 แสดงจำนวน ร้อยละ ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายข้อคำถาม (ต่อ)

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา	ไม่เคยเลย		เคยนานๆครั้ง		เคยบางครั้ง		เคยบ่อยครั้ง		เคยเป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
16. เคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่นๆ เลิกคบ เพราะน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว (n=724)	633	87.40	52	7.20	23	3.20	7	1.00	9	1.20
17. เคยถูกตำหรือต่อว่าเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง สีผิว (n=720)	546	75.80	94	13.10	40	5.60	15	2.10	25	3.50
18. เคยถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว (n=724)	538	74.30	100	13.80	39	5.40	24	3.30	23	3.20
19. เคยถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว (n=716)	484	67.60	119	16.60	59	8.20	26	3.60	28	3.90
20. เคยถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว (n=716)	481	67.20	122	17.00	57	8.00	27	3.80	29	4.10
21. เคยถูกล่วงละเมิดด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว (n=707)	548	77.50	90	12.70	39	5.50	9	1.30	21	3.00
22. เคยถูกทำร้ายร่างกาย เช่น ผลัก ตบ ตี หรือเตะ เพราะเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว โดยบุคคลที่ไม่ได้ล้อเล่น (n=695)	613	88.20	39	5.60	29	4.20	8	1.20	6	0.90
23. เคยถูกตั้งคำถามเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว จนทำให้รู้สึกอึดอัด (n=735)	516	70.20	113	15.40	57	7.80	19	2.60	30	4.10

พฤติกรรมทางเพศ

นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 47.10 อายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอยู่ระหว่าง 18 – 20 ปี ร้อยละ 48.10 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 17.42 ปี น้อยที่สุด คือ 10 ปี บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก คือ แฟนหรือคนรัก ร้อยละ 85.10 สาเหตุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คือ รัก/เต็มใจ/ไม่ยากเสียแฟน ร้อยละ 37.90 รองลงมาคือ อยากรอง และบรรยากาศพาไป/อยู่ตามลำพัง ร้อยละ 30.90 และ 22.60

บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นแฟนหรือคนรัก ร้อยละ 75.10 สาเหตุที่มีเพศสัมพันธ์ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา คือ รัก/เต็มใจ/ไม่ยากเสียแฟน ร้อยละ 50.42 รองลงมาคือ บรรยากาศพาไป/อยู่ตามลำพัง และอยากรอง ร้อยละ 25.28 และ 16.43 และส่วนใหญ่ไม่รู้จักร่องทางการขอความช่วยเหลือ เมื่อถูกกระทำความรุนแรงทางเพศ ร้อยละ 63.00 (รายละเอียดดังตารางที่ 21)

ตารางที่ 20 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมทางเพศ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ (n=1,050)		
- เคย	495	47.10
- ไม่เคย	555	52.90
อายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (n=441)		
- < 15 ปี	38	8.60
- 15 – 17 ปี	167	37.90
- 18 – 20 ปี	212	48.10
- > 20 ปีขึ้นไป	24	5.40
\bar{X} = 17.42 ปี, S.D. = 2.100, Min = 10 ปี, Max = 23 ปี		
บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก (n=495)		
- แฟนหรือคนรัก	421	85.10
- เพื่อน	25	5.00
- กิ๊ก	4	0.80
- คนรู้จัก	44	8.90
- ผู้ขายบริการ	1	0.20

ตารางที่ 20 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

พฤติกรรมทางเพศ	จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=887)		
- รัก/เต็มใจ/ไม่ยากเสียแฟน	336	37.90
- บรรยากาศพาไป/อยู่ตามลำพัง	200	22.60
- อยากลอง	274	30.90
- ไม่กล้าปฏิเสธ	41	4.60
- ถูกหลอกลวง	6	0.70
- มึนเมา/ดื่มแอลกอฮอล์	23	2.60
- ถูกบังคับ ชื่นใจ ชมชื่น	2	0.20
- เลียนแบบเพื่อน/ดารา	3	0.30
- ได้รับสิ่งตอบแทนแลกกับการมีเพศสัมพันธ์	2	0.20
บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=519)		
- แฟนหรือคนรัก	390	75.10
- เพื่อน	40	7.70
- กิ๊ก	19	3.70
- คนรู้จัก	69	13.30
- ผู้ขายบริการ	1	0.20
สาเหตุที่มีเพศสัมพันธ์ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n=712)		
- รัก/เต็มใจ/ไม่ยากเสียแฟน	359	50.42
- บรรยากาศพาไป/อยู่ตามลำพัง	180	25.28
- อยากลอง	117	16.43
- ไม่กล้าปฏิเสธ	15	2.11
- ถูกหลอกลวง	2	0.28
- วางยา/ใช้สารเสพติด	1	0.14
- มึนเมา/ดื่มแอลกอฮอล์	35	4.92
- ถูกบังคับ ชื่นใจ ชมชื่น	1	0.14
- ได้รับสิ่งตอบแทนแลกกับการมีเพศสัมพันธ์	2	0.28
รู้จักช่องทางขอความช่วยเหลือ เมื่อถูกกระทำรุนแรงทางเพศ (n=684)		
- รู้จัก	253	37.00
- ไม่รู้จัก	431	63.00

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์

ตลอดชีวิตที่ผ่านมา นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ คือ เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด ร้อยละ 65.40 รองลงมาคือ เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ เคยใช้สารเสพติดอื่นๆ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ และเคยใช้สารเสพติด ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 23.50 6.40 และ 4.80 ตามลำดับ

มากกว่า 1 ปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ คือ เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด ร้อยละ 77.00 รองลงมาคือ เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ เคยใช้สารเสพติด ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ และเคยใช้สารเสพติดอื่นๆ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 16.40 4.90 และ 1.60 ตามลำดับ

ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ คือ เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด ร้อยละ 67.70 รองลงมาคือ เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ เคยใช้สารเสพติดอื่นๆ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ และเคยใช้สารเสพติด ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 23.40 5.10 และ 3.80 ตามลำดับ

ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ คือ เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด ร้อยละ 60.80 รองลงมาคือ เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ เคยใช้สารเสพติดอื่นๆ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ และเคยใช้สารเสพติด ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 25.30 8.40 และ 5.50 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 22)

ตารางที่ 21 แสดงจำนวน ร้อยละ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมเสี่ยงทาง เพศสัมพันธ์	ตลอดชีวิต		ระยะเวลาที่ผ่านมา					
	ที่ผ่านมา		มากกว่า 1 ปี		ในรอบ 1 ปี		ในรอบ 1 เดือน	
	(n=456)		(n=61)		(n=158)		(n=237)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เคยดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ก่อนที่จะมี เพศสัมพันธ์	298	65.40	47	77.00	107	67.70	144	60.80
2. เคยใช้สารเสพติดอื่นๆ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์	29	6.40	1	1.60	8	5.10	20	8.40

ตารางที่ 21 แสดงจำนวน ร้อยละ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

พฤติกรรมเสี่ยงทาง เพศสัมพันธ์	ตลอดชีวิต		ระยะเวลาที่ผ่านมา					
	ที่ผ่านมา		มากกว่า 1 ปี		ในรอบ 1 ปี		ในรอบ 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. เคยดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ระหว่างการ มีเพศสัมพันธ์	107	23.50	10	16.40	37	23.40	60	25.30
4. เคยใช้สารเสพติด ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์	22	4.80	3	4.90	6	3.80	13	5.50

ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา

นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย) ร้อยละ 52.00 (รายละเอียดดังตารางที่ 23) โดยข้อความที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งมากที่สุด คือ ท่านรู้สึกว่าคุณหรือหลักสูตรที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ มีความน่าสนใจและมีคุณค่า ร้อยละ 49.30 รองลงมาคือ ท่านรู้สึกว่าการหรือกิจกรรมของสถานศึกษาที่มอบหมายให้ท่านรับผิดชอบมีความสำคัญ ท่านพยายามที่จะช่วยทำกิจกรรมหรือทำงานทุกอย่าง ในสถานศึกษา และท่านช่วยทำงานหรือทำกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ในชั้นเรียนอยู่เสมอ ร้อยละ 43.50 36.10 และ 32.30 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 24)

ตารางที่ 22 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
- ระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย)	546	52.00
- ระดับมาก (คะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ย)	504	48.00

\bar{X} = 43.17 คะแนน, S.D. = 6.935, Min = 15 คะแนน, Max = 55 คะแนน

ตารางที่ 23 แสดงจำนวน ร้อยละ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายข้อคำถาม

ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านรู้สึกว่างานหรือกิจกรรมของสถานศึกษาที่มอบหมายให้ท่านรับผิดชอบมีความสำคัญ	457	43.50	431	41.00	137	13.00	16	1.50	9	0.90
2. ท่านรู้สึกว่าคุณภาพหรือหลักสูตรที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ มีความน่าสนใจและมีคุณค่า	518	49.30	416	39.60	100	9.50	8	0.80	8	0.80
3. ท่านไม่ยอมไปเข้าเรียนในชั้นเรียน	216	20.60	119	11.30	241	23.00	292	27.80	182	17.30
4. ท่านพยายามที่จะช่วยทำกิจกรรมหรือทำงานทุกอย่าง ในสถานศึกษา	379	36.10	450	42.90	180	17.10	30	2.90	11	1.00
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เช่น กิจกรรมในชั้นเรียน ชมรม กฎเกณฑ์หรือกฎระเบียบของสถานศึกษา	329	31.30	380	36.20	252	24.00	65	6.20	24	2.30
6. ท่านช่วยทำงานหรือทำกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ในชั้นเรียน อยู่เสมอ	339	32.30	442	42.10	212	20.20	45	4.30	12	1.10
7. ท่านมีส่วนร่วมในงานกีฬา และกิจกรรมอื่น ๆ นอกชั้นเรียนอยู่เสมอ	337	32.10	422	40.20	222	21.10	57	5.40	12	1.10
8. ท่านมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น หรือทำกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียนอยู่เสมอ	312	29.70	412	39.20	259	24.70	53	5.00	14	1.30
9. เมื่อท่านทำงานออกมาได้ดี อาจารย์จะมองเห็นผลงานของท่าน และแจ้งให้ท่านทราบเสมอ	323	30.80	405	38.60	271	25.80	38	3.60	13	1.20

ตารางที่ 23 แสดงจำนวน ร้อยละ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายข้อคำถาม (ต่อ)

ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
10. ท่านรู้สึกดีและปลอดภัยเสมอ เมื่ออยู่ในสถานศึกษา	331	31.50	429	40.90	243	23.10	36	3.40	11	1.00
11. ท่านได้รับโอกาสให้เป็นผู้นำ หัวหน้าห้อง หรือหัวหน้ากลุ่ม ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน	305	29.00	315	30.00	265	25.20	114	10.90	51	4.90

การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย) ร้อยละ 80.30 (รายละเอียดดังตารางที่ 25) โดยข้อความที่กลุ่มตัวอย่างระบุว่ามากที่สุดมากที่สุด คือ เพื่อนสนิทของท่านชักชวนให้ท่านขาดเรียน ร้อยละ 14.90 รองลงมาคือ เพื่อนสนิทของท่านมีพฤติกรรมต่อต้านกฎระเบียบ เพื่อนสนิทของท่านเวลาที่มีปัญหามักใช้กำลังในการต่อสู้ และเพื่อนสนิทของท่านทุจริตการสอบ ร้อยละ 14.70 13.50 และ 12.80 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 26)

ตารางที่ 24 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง

การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	จำนวน	ร้อยละ
- ระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย)	843	80.30
- ระดับมาก (คะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ย)	207	19.70

\bar{X} = 1.24 คะแนน, S.D. = 2.833, Min = 0 คะแนน, Max = 13 คะแนน

ตารางที่ 25 แสดงจำนวน ร้อยละ การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายข้อความ

การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	มี		ไม่มี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อนสนิทของท่านเวลาที่มีปัญหามักใช้กำลังในการต่อสู้	142	13.50	908	86.50
2. เพื่อนสนิทของท่านมีพฤติกรรมชอบสร้างปัญหามากมาย	107	10.20	943	89.80
3. เพื่อนสนิทของท่านหยิบฉวยหรือขโมยสิ่งของที่ไม่ใช่ของตน	59	5.60	991	94.40
4. เพื่อนสนิทของท่านเข้ากับผู้ใหญ่ไม่ได้	109	10.40	941	89.60
5. เพื่อนสนิทของท่านเคยทำความผิดทางกฎหมาย	84	8.00	966	92.00
6. เพื่อนสนิทของท่านทุจริตการสอบ	134	12.80	916	87.20
7. เพื่อนสนิทของท่านตั้งใจทำลายหรือทำให้สิ่งของ ของผู้อื่นเสียหาย	70	6.70	980	93.30
8. เพื่อนสนิทของท่านมีพฤติกรรมทำร้ายหรือขู่ว่าจะทำร้ายผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล	59	5.60	991	94.40

ตารางที่ 25 แสดงจำนวน ร้อยละ การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกรายข้อคำถาม (ต่อ)

การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	มี		ไม่มี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. เพื่อนสนิทของท่านแนะนำให้ท่านทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย	61	5.80	989	94.20
10. เพื่อนสนิทของท่านชักชวนให้ท่านขาดเรียน	156	14.90	894	85.10
11. เพื่อนสนิทของท่านใช้อารมณ์และมีพฤติกรรมก้าวร้าว	91	8.70	959	91.30
12. เพื่อนสนิทของท่านมีพฤติกรรมต่อต้านกฎระเบียบ	154	14.70	896	85.30
13. เพื่อนสนิทของท่านชักชวนท่านให้ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด	75	7.10	975	92.90

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง พบว่า การใช้สารเสพติดมีความสัมพันธ์กับการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในระดับน้อย โดยการใช้สารเสพติดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ($r = 0.213$) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($r = 0.299$) และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($r = 0.171$) ในขณะที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา ($r = -0.032$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์ทางบวกในระดับน้อยระหว่างการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($r = 0.176$) การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น กับการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($r = 0.199$) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์กับการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($r = 0.144$) ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษากับการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($r = 0.104$) และยังพบความสัมพันธ์ทางลบในระดับน้อยระหว่างการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น กับความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา ($r = -0.184$) (รายละเอียดดังตารางที่ 27)

ตารางที่ 26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) ระหว่างตัวแปร

ตัวแปร	Mean \pm SD (n = 580) ^a	การตกเป็น เหยื่อฯ	พฤติกรรม เสี่ยงทาง เพศสัมพันธ์	ความสัมพันธ์ ที่ดีกับ สถานศึกษา	การเข้ากลุ่ม กับเพื่อนที่มี พฤติกรรมไม่ เหมาะสม
การใช้สารเสพติด	1.61 \pm 1.64	0.213*	0.299*	-0.032	0.171*
การตกเป็นเหยื่อฯ	6.09 \pm 77.75		0.176*	-0.184*	0.199*
พฤติกรรมเสี่ยงทาง เพศสัมพันธ์	0.86 \pm 0.88			-0.020	0.144*
ความสัมพันธ์ที่ดีกับ สถานศึกษา	42.95 \pm 7.06				0.104*
การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มี พฤติกรรมไม่เหมาะสม	1.42 \pm 3.04				

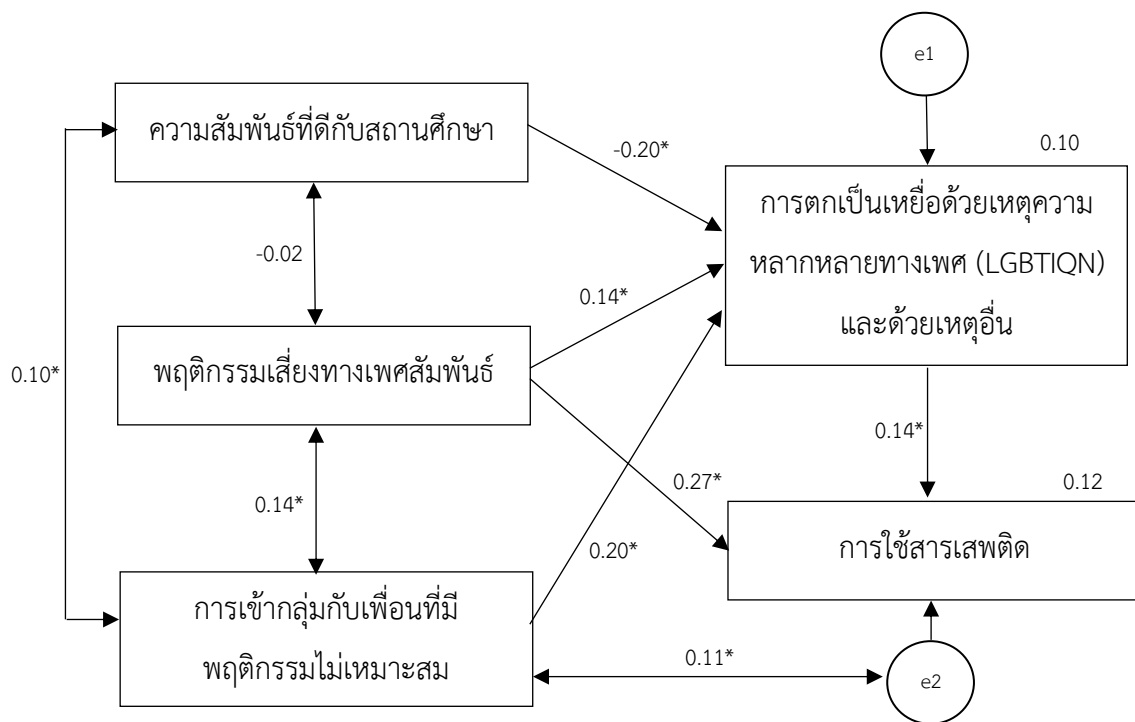
* p-value < 0.05, ^a ข้อมูลการตกเป็นเหยื่อฯ มี missing = 470 คน ดังนั้นขนาดตัวอย่างในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ คงเหลือ 580 คน

วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation; SEM) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง

การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling; SEM) เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง ด้วยโปรแกรม IBM SPSS AMOS แสดงดังภาพที่ 2 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดล ดังนี้ chi-square = 0.393, df=1, Relative Chi-Square = 0.393, p-value = 0.531, RMSEA = 0.000, RMR =0.075, CFI = 1.000, GFI = 1.000, AGFI =0.996 โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ relative Chi-Square มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA, SRMR มีค่าน้อยกว่า 0.05 และ ดัชนี CFI, GFI และ AGFI มีค่ามากกว่า 0.95 (Schumacker & Lomax, 2016) จึงสรุปได้ว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง ที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตัวแปรความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา ($\beta = -0.20$, $p\text{-value} < 0.001$) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($\beta = 0.14$, $p\text{-value} < 0.001$) และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($\beta = 0.20$, $p\text{-value} < 0.001$) ส่งผลทางอ้อมต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยส่งผ่านการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ($\beta = 0.14$, $p\text{-value} < 0.001$) ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของการใช้สารเสพติด ได้ร้อยละ 11.60 และตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการใช้สารเสพติดพบเพียงตัวแปรเดียว คือ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($\beta = 0.51$, $p\text{-value} < 0.001$) (รายละเอียดดังภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อาหารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

ตารางที่ 27 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

เส้นทาง	β	b	SE	p-value
การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม --> การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น	0.199	0.769	0.155	<0.001*
พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ --> การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น	0.143	1.909	0.531	<0.001*
ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา --> การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น	-0.202	-0.336	0.066	<0.001*
การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น --> การใช้สารเสพติด	0.144	0.020	0.006	<0.001*
พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ --> การใช้สารเสพติด	0.274	0.510	0.074	<0.001*

$\chi^2 = 0.393$, $df=1$, Relative $\chi^2 = 0.393$, p -value = 0.531, RMSEA = 0.000, RMR = 0.075, CFI = 1.000, GFI = 1.000, AGFI = 0.996

* p-value < 0.05

บทที่ 5

สรุป และอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง (Cross-sectional survey research) เพื่อศึกษาการใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง และศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่าง การใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อ ด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ๆ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,140 คน จากในจังหวัดพิษณุโลก กำแพงเพชร นครสวรรค์ ตาก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ เก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถามออนไลน์ (google form) ระหว่างเดือนมกราคม - กรกฎาคม พ.ศ. 2565 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และใช้โปรแกรม Amos 22.0 เพื่อวิเคราะห์สถิติ Structural Equation (SEM)

สรุปผลการวิจัย

นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเกย์ (Gay) ร้อยละ 26.60 รองลงมาคือ เลสเบี้ยน (Lesbian) ทอม (Tomboy) และควีร์ (Queer) ร้อยละ 24.40 15.10 และ 13.40 ตามลำดับ มีรสนิยมทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน (Homosexual) ร้อยละ 69.80 ส่วนใหญ่มีเพศสรีระเป็นผู้หญิง ร้อยละ 61.20 มีอายุอยู่ระหว่าง 20 – 21 ปี ร้อยละ 41.30 และส่วนใหญ่อยู่คนเดียว ร้อยละ 39.10 เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ร้อยละ 59.40 โดยสาเหตุของการใช้สารเสพติดส่วนใหญ่ คือ อยากรู้ อยากรทดลอง ร้อยละ 51.70 รองลงมาคือ ถูกชักชวน ร้อยละ 22.30 ช่องทางการเข้าถึงสารเสพติดที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นจากเพื่อน ร้อยละ 40.00 สำหรับกลุ่มที่เคยได้รับผลกระทบจากการใช้สารเสพติด ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา ร้อยละ 19.40 ระบุว่าผลกระทบจากการใช้สารเสพติดส่วนใหญ่ คือ ไม่มีสมาธิ ขาดสติ จนส่งผลต่อการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน ร้อยละ 19.90 รองลงมาคือ เสียบุคลิกภาพขาดความสนใจตนเอง ประสบอุบัติเหตุได้ง่ายมากขึ้น และร่างกายชूपวม อ่อนเพลีย ร้อยละ 13.80 12.50 และ 10.00 ตามลำดับ

ตลอดชีวิตที่ผ่านมา นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด ร้อยละ 47.50 รองลงมาคือ สูบบุหรี่ ใช้กัญชา และใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ ร้อยละ 26.30 7.40 และ 5.10 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ที่มีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 61.10 มีปริมาณการดื่มเบียร์ 1 – 2 กระป๋องต่อวัน ร้อยละ 57.60 โดยเฉลี่ย

เท่ากับ 2.99 กระป๋องต่อวัน และอายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 59.80 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 16.28 ปี น้อยที่สุดคือ 6 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีประสบการณ์การสูบบุหรี่ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยสูบบุหรี่ ร้อยละ 77.20 รองลงมาคือ สูบนาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 15.10 มีปริมาณการสูบบุหรี่ไม่เกิน 5 มวนต่อวัน ร้อยละ 82.20 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 มวนต่อวัน และอายุที่เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 67.40 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 17.09 ปี น้อยที่สุดคือ 7 ปี สำหรับในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เคยมีประสบการณ์การใช้กัญชาระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้กัญชาเลย ร้อยละ 94.40 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 5.10 มีปริมาณการใช้กัญชา 3 – 5 ใบต่อครั้ง ร้อยละ 45.50 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ใบต่อครั้ง และอายุที่เริ่มใช้กัญชาครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 78.00 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 18.63 ปี น้อยที่สุดคือ 14 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารกลุ่มโอปิออยด์ระบุว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา ไม่เคยใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ ร้อยละ 97.30 รองลงมาคือ เคยใช้นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 2.70 ปริมาณการใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ โดยเฉลี่ย 1.50 เม็ดต่อครั้ง และอายุที่เริ่มใช้สารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ครั้งแรกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10 – 15 ปี และ 16 – 20 ปี ร้อยละ 44.40 ในสัดส่วนที่เท่ากัน โดยเฉลี่ยเท่ากับ 16.67 ปี น้อยที่สุดคือ 13 ปี

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นๆ ตลอดชีวิตที่ผ่านมา นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากการถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิวมากที่สุด ร้อยละ 8.20 รองลงมาคือ ถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกตำหนิหรือต่อว่าและถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกตั้งคำถามเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว จนทำให้รู้สึกอึดอัด ถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ ถูกห้ามไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัด และถูกตักเตือนเรื่องการพูดจา การแต่งตัวและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ ร้อยละ 7.60 6.70 6.60 5.90 5.80 5.50 และ 5.10 ตามลำดับ โดยในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่าง มีประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย) ร้อยละ 55.20 ส่วนใหญ่ระบุว่าได้รับเป็นประจำมากที่สุด คือ ถูกตั้งคำถามเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว จนทำให้รู้สึกอึดอัด และถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ร้อยละ 4.10 เท่ากัน รองลงมาคือ ถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกตำหนิหรือต่อว่า เรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัดและถูกล่วงละเมิดด้วยคำพูดหรือท่าทาง เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนัก รูปร่าง หรือสีผิว ถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ ถูกห้ามไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ ถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศ และถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทางเพราะการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ ร้อยละ 3.90 3.50 3.20 3.00 2.80 2.60 2.40 และ 2.20 ตามลำดับ

นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 47.10 อายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอยู่ระหว่าง 18 – 20 ปี ร้อยละ 48.10 โดยเฉลี่ยเท่ากับ 17.42 ปี น้อยที่สุด คือ 10 ปี บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก คือ แฟนหรือคนรัก ร้อยละ 85.10 สาเหตุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คือ รัก/เต็มใจ/ไม่ยอมเสียแฟน ร้อยละ 37.90 รองลงมาคือ ยากลอง และบรรยากาศพาไป/อยู่ตามลำพัง ร้อยละ 30.90 และ 22.60 บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นแฟนหรือคนรัก ร้อยละ 75.10 สาเหตุที่มีเพศสัมพันธ์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา คือ รัก/เต็มใจ/ไม่ยอมเสียแฟน ร้อยละ 50.42 รองลงมาคือ บรรยากาศพาไป/อยู่ตามลำพัง และยากลอง ร้อยละ 25.28 และ 16.43 และตลอดชีวิตที่ผ่านมาเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด ร้อยละ 65.40 รองลงมาคือ เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ เคยใช้สารเสพติดอื่นๆ ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ และเคยใช้สารเสพติด ระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 23.50 6.40 และ 4.80 ตามลำดับ

ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย) ร้อยละ 52.00 โดยข้อความที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งมากที่สุด คือ ท่านรู้สึกว่าคุณหรือหลักสูตรที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ มีความน่าสนใจและมีคุณค่า ร้อยละ 49.30 รองลงมาคือ ท่านรู้สึกว่างานหรือกิจกรรมของสถานศึกษาที่มอบหมายให้ท่านรับผิดชอบมีความสำคัญ ท่านพยายามที่จะช่วยทำกิจกรรมหรือทำงานทุกอย่างในสถานศึกษา และท่านช่วยทำงานหรือทำกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ในชั้นเรียนอยู่เสมอ ร้อยละ 43.50 36.10 และ 32.30 ตามลำดับ

การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย (คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย) ร้อยละ 80.30 โดยข้อความที่กลุ่มตัวอย่างระบุว่ามากที่สุด มากที่สุด คือ เพื่อนสนิทของท่านชักชวนให้ท่านขาดเรียน ร้อยละ 14.90 รองลงมาคือ เพื่อนสนิทของท่านมีพฤติกรรมต่อต้านกฎระเบียบ เพื่อนสนิทของท่านเวลาที่มึนปัญหามักใช้กำลังในการต่อสู้ และเพื่อนสนิทของท่านทุจริตการสอบ ร้อยละ 14.70 13.50 และ 12.80 ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม พบว่า การใช้สารเสพติดมีความสัมพันธ์กับการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในระดับน้อย โดยการใช้สารเสพติดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ($r = 0.213$) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($r = 0.299$) และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($r = 0.171$) ในขณะที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา ($r = -0.032$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นอกจากนี้ยังพบ

ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับน้อยระหว่างการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($r = 0.176$) การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น กับการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($r = 0.199$) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์กับการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($r = 0.144$) ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษากับการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($r = 0.104$) และยังพบความสัมพันธ์ทางลบในระดับน้อยระหว่างการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น กับความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา ($r = -0.184$)

ในการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling; SEM) เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง ด้วยโปรแกรม IBM SPSS AMOS ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดล ดังนี้ chi-square = 0.393, df=1, Relative Chi-Square = 0.393, p-value = 0.531, RMSEA = 0.000, RMR = 0.075, CFI = 1.000, GFI = 1.000, AGFI = 0.996 โดยดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ relative Chi-Square มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA, SRMR มีค่าน้อยกว่า 0.05 และ ดัชนี CFI, GFI และ AGFI มีค่ามากกว่า 0.95 จึงสรุปได้ว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อาหารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง ที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา ($\beta = -0.20$, p-value < 0.001) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($\beta = 0.14$, p-value < 0.001) และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($\beta = 0.20$, p-value < 0.001) ส่งผลทางอ้อมต่อการใช้อาหารเสพติดของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยส่งผ่านการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ($\beta = 0.14$, p-value < 0.001) ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของการใช้อาหารเสพติด ได้ร้อยละ 11.60 และตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการใช้อาหารเสพติดพบเพียงตัวแปรเดียว คือ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($\beta = 0.51$, p-value < 0.001)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การใช้อาหารเสพติด ร้อยละ 59.40 โดยส่วนใหญ่ตลอดชีวิตที่ผ่านมา มีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด ร้อยละ 47.50 รองลงมาคือ สูบบุหรี่ ใช้กัญชา และใช้อาหารเสพติดกลุ่มโอปิออยด์ ร้อยละ 26.30 7.40 และ 5.10 ตามลำดับ ซึ่งใกล้เคียงกับผล

การศึกษาในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2554 ที่พบว่า ร้อยละ 42.6 ของผู้หญิงข้ามเพศในประเทศไทยใช้ยาเสพติดในรอบสามเดือนที่ผ่านมา (Guadamuz et al., 2011) โดยสาเหตุของการใช้สารเสพติดส่วนใหญ่ คือ อยากรู้ อยากทดลอง ร้อยละ 51.70 รองลงมาคือ ถูกชักชวน ร้อยละ 22.30 และมีช่องทางการเข้าถึงสารเสพติดที่ใช้ส่วนใหญ่จากเพื่อน ร้อยละ 40.00 สอดคล้องกับการศึกษาของนัฐพงษ์ นาอุดม และศุภวัฒน์กร วงศ์ธนสุ (2563) ที่พบว่าหนึ่งในสาเหตุของการติดยาเสพติด คือ ความอยากรู้ อยากลอง โดยไม่คิดว่าตนเองจะติดยาเสพติด และความต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การใช้สารเสพติดและเคยได้รับผลกระทบจากการใช้สารเสพติดในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา ร้อยละ 19.40 ระบุว่าผลกระทบจากการใช้สารเสพติดส่วนใหญ่ คือ ไม่มีสมาธิ ขาดสติ จนส่งผลต่อการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน ร้อยละ 19.90 รองลงมาคือ เสียบุคลิกภาพขาดความสนใจตนเอง ประสบอุบัติเหตุได้ง่ายมากขึ้น และร่างกายชุ่มพอม อ่อนเพลีย ร้อยละ 13.80 12.50 และ 10.00 ตามลำดับ ซึ่งใกล้เคียงกับผลการศึกษาของวสันต์ ปวนปิ่นวงศ์ (2564) ที่พบว่า ประสบการณ์และผลกระทบที่เกี่ยวกับยาเสพติดของเยาวชนในเขตภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ โทษจากการเสพยาเสพติดทำให้เพื่อนฝูง ปรี่สาหลอน ขาดสติ รองลงมาคือ ร่างการทรุดโทรม เหนื่อยง่าย อ่อนเพลีย เสียสุขภาพร่างกายและจิตใจ และยังทำให้เกิดอุบัติเหตุ

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นๆ ตลอดชีวิตที่ผ่านมา นักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่างที่ โดยการถูกหยอกล้อ ถูกล้อเลียนด้วยคำพูดหรือท่าทาง ถูกด่าหรือต่อว่าและถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว ถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ ถูกห้ามไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัด และถูกตักเตือนเรื่องการพูดจาการแต่งตัวและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ สอดคล้องกับผลการสำรวจระดับชาติเกี่ยวกับทัศนคติด้านรสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศในประเทศไทย ที่จัดทำโดย UNDP และองค์กร LOVE FRANKIE ในปี พ.ศ. 2561 ที่พบว่าเยาวชนกลุ่ม LGBTIQN มักโดนเตือนให้ดูการพูดจา การแต่งตัว และการแสดงออก โดนประจาน กลั่นแกล้ง ต่อว่า ด่า ล้อเลียน และโดนคุกคาม ล่วงละเมิดทางเพศ และจากรายงานโดยศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข สวัสดิการและสังคม และศูนย์กฎหมายการแพทย์สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ.2556 พบว่านักเรียนที่ระบุว่าเป็น LGBT ระบุว่าถูกรังแกภายใน 1 เดือนที่ผ่านมา โดยการถูกรังแกทางกาย ถูกกระทำทางวาจา ถูกกระทำทางสังคม และถูกกระทำทางเพศ ซึ่งการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นๆ ในสถาบันการศึกษาเป็นสิ่งที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ (Pascoe & Smart Richman, 2009) ของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ก่อให้เกิดความวิตกกังวลทางสังคมและความคิดฆ่าตัวตาย (Baiocco et al, 2014, Burns, et al., 2012) และความเครียดซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตได้ (Kuyper and Fokkema, 2011)

ในการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling; SEM) ด้วยโปรแกรม IBM SPSS AMOS ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดล ดังนี้ $\chi^2 = 0.393$, $df=1$, Relative Chi-Square = 0.393, $p\text{-value} = 0.531$, RMSEA = 0.000, RMR = 0.075, CFI = 1.000, GFI = 1.000, AGFI = 0.996 โดยดัชนี

ความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ relative Chi-Square มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนี RMSEA, SRMR มีค่าน้อยกว่า 0.05 และ ดัชนี CFI, GFI และ AGFI มีค่ามากกว่า 0.95 (Schumacker & Lomax, 2016) จึงสรุปได้ว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติด การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง ที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา ($\beta = -0.20$, $p\text{-value} < 0.001$) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($\beta = 0.14$, $p\text{-value} < 0.001$) และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ($\beta = 0.20$, $p\text{-value} < 0.001$) ส่งผลทางอ้อมต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยส่งผ่านการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ($\beta = 0.14$, $p\text{-value} < 0.001$) ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของการใช้สารเสพติด ได้ร้อยละ 11.60 และตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการใช้สารเสพติดพบเพียงตัวแปรเดียว คือ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ($\beta = 0.51$, $p\text{-value} < 0.001$) โดยจากผลการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถานศึกษาจะส่งผลทางอ้อมต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยส่งผ่านการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นนั้น สอดคล้องกับการศึกษาของ David M., et al. (2016) ที่พบว่า การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาของกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศจะส่งผลทางลบกับการใช้สารเสพติดในกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และในทางตรงกันข้ามหากกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานศึกษาหรือกับเพื่อนได้ อาจถูกรังแกจากเพื่อน ผ่านการแสดงท่าทีรังเกียจ ตีตรา เช่น การถูกเพื่อนๆ ในสถาบันการศึกษาล้อเลียนหรือปฏิเสธที่จะมีปฏิสัมพันธ์ด้วยทำให้ความเป็นส่วนหนึ่งกับสถานศึกษาหรือความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถานศึกษาลดน้อยลงจะส่งผลทางบวกต่อการใช้สารเสพติดของกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) (Rostosky, Owens, Zimmerman, & Riggle, 2003; Russell, Seif, & Truong, 2001) ในขณะเดียวกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์สามารถส่งผลทางอ้อมต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยส่งผ่านการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น และมีอิทธิพลทางตรงต่อการใช้สารเสพติดเช่นกัน เนื่องจากเยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) อาจมีความทุกข์ใจในเพศสภาพของตนเองและต้องปิดบังตนเองหรือรสนิยมทางเพศของตนเอง หรือถูกผู้อื่นมองในทางลบจากรสนิยมทางเพศของตนเอง (Feinstein BA, 2017) เพราะถึงแม้ในปัจจุบันการเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันหรือรักทั้งสองเพศไม่ถือว่าเป็นความผิดปกติทางจิต แต่เป็นเรื่องของรสนิยมและเพศวิถีที่แตกต่างหลากหลาย (อารยา สุขสม, 2559) ปัญหาเรื่องของการยอมจากครอบครัว เพื่อน และสังคม ยังคงมีอยู่และส่งผลอย่างยิ่งต่อสภาพจิตใจของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เช่น ก่อให้เกิดความเครียด ซึมเศร้า และความวิตกกังวล รวมไปถึงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ เพื่อบรรเทาความเจ็บปวดหรือเพื่อลืมหินเหตุการณ์ที่เป็นบาดแผลทางจิตใจเหล่านั้น (Keuroghlian, Reisner, White, & Weiss, 2015) เยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศ

(LGBTIQN) จึงมีพฤติกรรมการใช้เครื่องตี้มแอลกอฮอล์หรือสารอื่นๆ ก่อนการมีเพศสัมพันธ์สูง และยังมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ หรือตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่สูงกว่าคนทั่วไป (Johns MM., 2017) รวมไปถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย (รณิศ เย็นสาย และคมสันต์ เกียรติรุ่งฤทธิ์, 2563., Kosciw JG, et al. 2012) และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ยังส่งผลทางอ้อมต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยส่งผ่านการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นเช่นกัน โดยเป็นผลจากการตกเป็นเหยื่อที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เช่น การถูกหยอกล้อด้วยคำพูดหรือท่าทาง การถูกล้อเลียน ถูกตำหนิหรือต่อว่าและถูกมองเป็นตัวตลกหรือถูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางเพศ ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวจนทำให้รู้สึกอึดอัด หรือถูกตักเตือนเรื่องการพูดจาการแต่งตัวและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เข้าสู่กลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมมากขึ้น มีงานวิจัยที่ผ่านมาระบุว่าเยาวชนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ที่มีประสบการณ์ทั้งการล่วงละเมิดและการตกเป็นเหยื่อในรูปแบบที่รุนแรงจากเพื่อนๆ ของพวกเขา ในเวลาต่อมาจะเริ่มมีความสัมพันธ์กับกลุ่มสังคมเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม (Ford, Elhai, Connor, & Frueh, 2010; Rusby, Forrester, Biglan, & Metzler, 2005) และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมก็เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของกลุ่มนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) (David M., et al., 2016) และมีงานวิจัยเชิงประจักษ์ที่ได้ระบุว่าความความสัมพันธ์กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้นและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาลดลงนั้นมีความสัมพันธ์กับการใช้ยาเสพติดและแอลกอฮอล์ที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มวัยรุ่น (Fergusson, SwainCampbell, & Horwood, 2002; Maddox & Prinz, 2003)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ และการเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ส่งผลทางอ้อมต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยส่งผ่านการตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นในสถานศึกษา ดังนั้น จึงเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนเร่งพัฒนามาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เพื่อสร้างการยอมรับการมีตัวตนของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในระบบการศึกษา ลดความไม่เข้าใจและการรังแกหรือเลือกปฏิบัติในสถานศึกษา และจัดบริการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) เพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการพูดคุย ปรึกษา และการเยียวยา เพื่อลดโอกาสการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ และการหันไปเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักเรียนนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN)

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง (Cross-sectional survey research) ที่มีข้อจำกัดในเรื่องของข้อมูลและตัวแปรที่ศึกษา ดังนั้นจึงเสนอให้ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการใช้สารเสพติดของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง รวมไปถึงประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่น ๆ ของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง

บรรณานุกรม

- ชนเดตี ทินนาม และคณะ. (2563). ยุทธศาสตร์สุขภาพ LGBTIQ+ พ.ศ. 2564-2566. สมาคมเพศวิถีศึกษา; สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- ชนาธิป เลพล. (2559). การถูกตีตราทางสังคมที่มีผลต่อการเข้าถึงบริการสุขภาพและความพึงพอใจในบริการของบุคคลเพศทางเลือก: กรณีศึกษาเชิงคุณภาพ ณ ศูนย์วิจัยโรคเอดส์สภากาชาดไทย - โครงการศูนย์สุขภาพชุมชนแทนเจอร์ริน. ปรินญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทยา คงประพันธ์, จุติธนา ไตรสิทธิ์, และพรทิพย์ ช่วยเพล. (2562). คุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศในจังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารวิจัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี; 6(1): 25-32.
- นิทรา กิจธีระวุฒิมงษ์. (2560). การวิจัยทางสาธารณสุขจากหลักการสู่การปฏิบัติ Public Health Research: From Principle to Practice. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. พิษณุโลก
- พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558. (2558). สืบค้นเมื่อ 22 มิ.ย. 2564. จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2558/A/018/17.PDF>.
- รณภูมิ สามัคคีคารมย์ และเจษฎา แต่สมบัติ. ความรุนแรงจากครอบครัวที่กระทำต่อหญิงรักหญิง เกย์ บุคคลที่รักได้หลายเพศและสาวประเภทสอง (LGBT) ใน ประเทศไทย. วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย ปีที่ 12, ฉบับที่ 1 (ม.ค.-มิ.ย. 2559) หน้า 142-157
- วารุณี พองแก้ว และคณะ, “ การศึกษาอัตลักษณ์ ทางเพศของเด็กวัยรุ่น,” วารสารสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ , ปีที่39 , ฉบับที่ 1 , 2550, หน้า 47-77.
- ไพศาล ลิขิตปรีชากุล (ผู้แปล). (2552). หลักการออกยาคาร์ตา ว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในประเด็นวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.
- สมชาย ปรีชาศิลปะกุล. (2556).จากระบบกฎหมายแบบทวีเพศสู่ระบบกฎหมายแบบพหุเพศ. CMU Journal of Law and Social Sciences 6 (1) , 5 - 2 5 . <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/CMUJLSS/article/view/64612>.
- ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข สวัสดิการและสังคม และศูนย์กฎหมายการแพทย์ สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2556. ศึกษาการรังแกต่อกลุ่มนักเรียนที่เป็นหรือถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศหรือคนรักเพศเดียวกันในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา : รูปแบบ ความชุก ผลกระทบ แรงจูงใจและมาตรการการป้องกันใน 5 จังหวัดของประเทศไทย. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Abdulrahim, D., Whiteley, C., Moncrieff, M., Bowden-Jones, O. (2016). Club Drug Use Among Lesbian, Gay, Bisexual and Trans (LGBT) People. Novel Psychoactive Treatment UK Network Available at: <https://ecom.ngo/wp-content/uploads/2018/01/neptune-club-drug-use-among-lgbt-people.pdf>

- American Psychological Association. Definition of terms: sex, gender, gender identity, sexual orientation. Washington, DC: American Psychological Association; 2011.
- Abdulahim D, Whiteley C, Moncrieff M, Bowden-Jones O. Club Drug Use Among Lesbian, Gay, Bisexual and Trans (LGBT) People. Novel Psychoactive Treatment UK Network (NEPTUNE). London, 2016.
- Brenner, B. (2020). Understanding Anxiety and Depression for LGBTQ People. Anxiety and Depression Association of America. Available at: <https://adaa.org/learn-from-us/from-the-experts/blog-posts/consumer/understanding-anxiety-and-depression-lgbtqibid>.
- Beatty, R. L., Lewis, Karen E. (2003). Substance Use Disorder and LGBT Communities. The Addiction Technology Transfer Center Network. Available at: <http://files.ireta.org/hiv/13.pdf>
- Baiocco, R., Ioverno, S., Cerutti, R., Santamaria, F., Fontanesi, L., Lingiardi, V., et al. (2014). Suicidal ideation in Spanish and Italian lesbian and gay young adults: The role of internalized sexual stigma. *Psicothema*, 26 (4), 490-496.
- Burns, M. N., Kamen, C., Lehman, K. A., & Beach, S. R. (2012). Minority stress and attributions for discriminatory events predict social anxiety in gay men. *Cognitive Therapy and Research*, 36(1), 25-35.
- Cochran, S. D., Ackerman, D., Mays, V. M., & Ross, M. W. (2004). Prevalence of non-medical drug use and dependence among homosexually active men and women in the US population. *Addiction*, 99, 989–998.
- Cochran, S. D., & Mays, V. M. (2000). Relation between psychiatric syndromes and behaviorally defined sexual orientation in a sample of the U.S. population. *American Journal of Epidemiology*, 151, 516–523.
- Duncan, D. T., Hatzenbuehler, M. L., & Johnson, R. M. (2014). Neighborhood-level LGBT hate crimes and current illicit drug use among sexual minority youth. *Drug and Alcohol Dependence*, 135, 65–70
- Duncan, D. T., Hatzenbuehler, M. L., & Johnson, R. M. (2014). Neighborhood-level LGBT hate crimes and current illicit drug use among sexual minority youth. *Drug and Alcohol Dependence*, 135, 65–70.
- David M. Huebner, Brian C. Thoma, and Torsten B. Neilands. (2016). School Victimization and Substance Use among Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Adolescents. Published in final edited form as: *Prev Sci*. 2015 July ; 16(5): 734–743. doi:10.1007/s11121-014-0507-x.

- Flentje, A., Heck, N. C., & Sorensen, J. L. (2014). Characteristics of transgender individuals entering substance abuse treatment. *Addictive Behaviors*, 39, 969–975.
- Flentje, A., Heck, N. C., & Sorensen, J. L. (2015). Substance use among lesbian, gay, and bisexual clients entering substance abuse treatment: Comparisons to heterosexual clients. *Journal of Counseling and Clinical Psychology*, 83(2), 325–334.
- Fongkaew, W. 2002. "Gender Socialization and Female Sexuality in Northern Thailand," In Manderson and Liamputtong, P.(Eds.). *Coming of Age in South and Southeast Asia : Youth Courtship and Sexuality*, Richmond Surrey : Curzon, pp. 147-164.
- Frisell, Thomas, et al. (2010). Psychiatric morbidity associated with same-sex sexual behaviour: Influence of minority stress and familial factors. *Psychological Medicine*, vol. 40, No. 2, pp. 315–324.
- Frost, David M., and Ilan H. Meyer (2009). Internalized Homophobia and Relationship Quality among Lesbians, Gay Men, and Bisexuals. *Journal of Counseling Psychology*, vol. 56, No. 1, p. 97.
- Goldbach JT, Tanner-Smith EE, Bagwell M, Dunlap S. Minority stress and substance use in sexual minority adolescents: a meta-analysis. *Prev Sci*. 2014;15(3): 350-63.
- Guadamuz, T., & Boonmongkon, P. (2013). Ice (crystal meth) use among young men who have sex with men in Thailand: Power, transactions and sexual networks. *CULTURE HEALTH & SEXUALITY*, 15, S229–S230
- Guadamuz, T.E., Wimonasate, W., Varangrat, A., et al. (2011) 'HIV prevalence, risk behaviour, hormone use and surgical history among transgender persons in Thailand'. *AIDS Behav* 2011; 15: 650–58.
- Goldbach, J. T., Tanner-Smith, E. E., Bagwell, M., & Dunlap, S. (2014). Minority stress and substance use in sexual minority adolescents: a meta-analysis. *Prevention Science*, 15(3), 350-363.
- Hoffman L, Delahanty J, Johnson SE, Zhao X. (2018). Sexual and gender minority cigarette smoking disparities: An analysis of 2016 Behavioral Risk Factor Surveillance System data. *Prev Med*. 2018;113:109-115. doi:10.1016/j.ypmed.2018.05.014
- Huebner, D. M., Thoma, B. C., & Neilands, T. B. (2015). School victimization and substance abuse among lesbian, gay, bisexual, and transgender adolescents. *Prevention Science*, 16, 734–743.

- Halkitis, P. N., Levy, M. D., Moreira, A. D., & Ferrusi, C. N. (2014). Crystal methamphetamine use and HIV transmission among gay and bisexual men. *Current Addiction Reports*, 1, 206–213.
- Herek, Gregory M. (2007). *Confronting Sexual Stigma and Prejudice: Theory and Practice*. *Journal of Social Issues*, vol. 63, No. 4, pp. 905–925.
- Hardon, A., & Hymans, T. D. (2014). Ethnographies of youth drug use in Asia. *International Journal of Drug Policy*, 25(4), 749–754. doi:10.1016/j.drugpo.2014.06.009
- Hardon, A., Idrus, N. I., & Hymans, T. D. (2013). Chemical sexualities: the use of pharmaceutical and cosmetic products by youth in South Sulawesi, Indonesia. *Reproductive Health Matters*, 21(41), 214–224. doi:10.1016/S0968-8080(13)41709-3
- Hunt, G. P., Evans, K., & Kares, F. (2007). Drug Use and Meanings of Risk and Pleasure. *Journal of Youth Studies*, 10(1), 73–96. doi:10.1080/13676260600983668.
- IGLYO (2012) IGLYO position paper on education. Accessed 18 May 2015 at: <http://www.iglyo.com/wp-content/uploads/2012/04/IGLYO-Position-Paper-on-Education.pdf>
- Johnson SE, et al. Sexual and gender minority U.S. (2019). youth tobacco Use: Population Assessment of Tobacco and Health (PATH) study wave 3, 2015-2016. *American Journal Preventive Medicine*. 2019;57:256-261. doi: doi.org/10.1016/j.amepre.2019.03.021(link is external)
- Keuroghlian AS, Reisner SL, White JM, Weiss RD. (2015). Substance use and treatment of substance use disorders in a community sample of transgender adults. *Drug Alcohol Depend*. 2015;152:139-146. doi:10.1016/j.drugalcdep.2015.04.008.
- Kann L, McManus T., Harris W.A., et al. (2018). Youth Risk Behavior Surveillance — United States, 2017. *MMWR. Morbidity and Mortality Weekly Report*(SS-8),1–114.
- King, M., Semlyen, J., Tai, S.S. et al. (2008). A systematic review of mental disorder, suicide, and deliberate self harm in lesbian, gay and bisexual people. *BMC Psychiatry* 8, 70 (2008). <https://doi.org/10.1186/1471-244X-8-70>
- Kuyper, L., & Fokkema, T. (2011). Minority stress and mental health among Dutch LGBs: Examination of differences between sex and sexual orientation. *Journal of Counseling Psychology*, 58 (2), 222.
- LGBT Capital. (2020). Estimated LGBT Purchasing Power: LGBT-GDP data as of year-end 2019. Retrieved June 22, 2021, from [http://www.lgbt-capital.com/docs/Estimated_LGBT-GDP_\(table\)_-2020.pdf](http://www.lgbt-capital.com/docs/Estimated_LGBT-GDP_(table)_-2020.pdf).

- Lee, Kelly, Oliffe. (2017). Depression and Suicidality in Gay Men: Implications for Health Care Providers.” Sage Journals. Available at: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1557988316685492>.
- Lea T., Wit, J., & Reynolds, R. (2014). Minority stress in lesbian, gay, and bisexual young adults in Australia: Associations with psychological distress, suicidality, and substance use. *Archives of Sexual Behavior*, 43(8), 1571 - 1578.
- McCabe, S. E., Hughes, T. L., Bostwick, W. B., West, B. T., & Boyd, C. J. (2009). Sexual orientation, substance use behaviors and substance dependence in the United States. *Addiction*, 104, 1333–1345.
- Medley G, Lipari R, Bose J, Cribb D, Kroutil L, McHenry G. (2015). Sexual Orientation and Estimates of Adult Substance Use and Mental Health: National Survey on Drug Use and Health. NSDUH Data Review. <https://www.samhsa.gov/data/sites/default/files/NSDUH-SexualOrientation-2015/NSDUH-SexualOrientation-2015/NSDUH-SexualOrientation-2015.htm>.
- Meyer IH. Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual population: conceptual issues and research evidence. *Psychol Bull.* 2003; 129(5): 674-97.
- Mulé, N. et.al. (2009). Promoting LGBT Health and Wellbeing Through Inclusive Policy Development. *International Journal of Equity Health*, 8(18). 1-14. Retrieved February 21, 2020, from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2698868/>
- Michaels, M. S., Parent, M. C., & Torrey, C. L. (2015). A minority stress model for suicidal ideation in gay men. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 46(1), 23-34.
- National Survey on Drug Use and Health. (2018). Substance Abuse and Mental Health Services Administration. National Survey on Drug Use and Health: Lesbian, Gay, & Bisexual (LGB) Adults (Annual Report). [samhsa.gov. https://www.samhsa.gov/data/report/2018-nsduh-lesbian-gay-bisexual-lgb-adults](https://www.samhsa.gov/data/report/2018-nsduh-lesbian-gay-bisexual-lgb-adults).
- Norcini Pala, A., Hart, R. P., & Steca, P. (2015). Minority stress, depression and HIV- progression biomarkers: an exploratory study on a sample of Italian HIV-positivegay and bisexual men. *Journal of Gay & Lesbian Mental Health*, 19(3),244-260.
- Nemoto, T., Iwamoto, M., Perngparn, U., Areesantichai, C., Kamitani, E., & Sakata, M. (2012). HIV-related risk behaviors among kathoey (male-to-female transgender) sex workers in Bangkok, Thailand. *AIDS Care*, 24(2), 210–219.

- Ridner SL, Ma JZ, Walker KL, et al. (2019). Cigarette smoking, ENDS use and dual use among a national sample of lesbians, gays and bisexuals. *Tob Prev Cessat.* 2019;5:51. doi:10.18332/tpc/114229
- Race, K. (2009). *Pleasure Consuming Medicine: The Queer Politics of Drugs.* Duke University Press.
- Schumacker, R.E., & Lomax, R.G. (2016). *A Beginner's Guide to Structural Equation Modeling* (4th ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315749105>
- Schneeberger, A. R., et al. (2014). Stressful childhood experiences and health outcomes in sexual minority populations: A systematic review. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 49, 1427–1445.
- Smith, E., Jones, T., Ward, R., Dixon, J., Mitchell, A., and Hillier, L. (2014) *From blues to rainbows: Mental health and wellbeing of gender diverse and transgender young people in Australia.* Melbourne: The Australian Research Centre in Sex, Health, and Society.
- SCHL/CHANG_MKRS. (2021). ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภาษา Cultural and Language Diversity. from: <https://www.schoolofchangemakers.com/knowledge/28574/>
- UNDP and LOVE FRANKIE. (2019). *Tolerance but not Inclusion: A national survey on experiences of discrimination and social attitudes towards LGBT people in Thailand.* Bangkok: UNDP.
- Washington, H.A. (2002). *Burning Love: Big Tobacco Takes Aim at LGBT Youths.* National Center for Biotechnology Information. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3222279/>.

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

ชื่อ- นามสกุลผู้ขอรับทุน กัญยรัตน์ ธวัชชัยเจริญยิ่ง

การศึกษา

ระดับปริญญาตรี ปี 2560 สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ส.บ.) จากมหาวิทยาลัยนเรศวร (GPA. 3.13)

ประสบการณ์

ปี 2560 – ปัจจุบัน ผู้ช่วยนักวิจัย หน่วยปฏิบัติการวิจัยและวิชาการด้านการควบคุมยาสูบ ภาคเหนือ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประสบการณ์การทำโครงการวิจัย

- ปี 2560 ผู้ช่วยนักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยควบคุมยาสูบสำหรับเครือข่ายนักวิจัยของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในเขตภาคเหนือ (สคร. 1 – 3) ทุนสนับสนุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ปีงบประมาณ 2560
- ปี 2561 ผู้ช่วยนักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยควบคุมยาสูบสำหรับเครือข่ายนักวิจัยของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในเขตภาคเหนือ (สคร. 1 – 3) ทุนสนับสนุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ระยะที่ 2 งบประมาณ 2561 ระยะเวลา 1 ปี
- ปี 2561 ผู้ช่วยนักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนามาตรการการจำกัดการเข้าถึงบุหรี่ของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (พชอ.) ทุนสนับสนุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) งบประมาณ 2561 ระยะเวลา 1 ปี
- ปี 2562 ผู้ช่วยนักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง พัฒนาและสนับสนุนการวิจัยและวิชาการเพื่อขับเคลื่อนนโยบายควบคุมยาสูบภาคเหนือของหน่วยปฏิบัติการวิจัยและวิชาการด้านการควบคุมยาสูบภาคเหนือ ปีที่ 6 ทุนสนับสนุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) งบประมาณ 2562 ระยะเวลา 1 ปี
- ปี 2563 ผู้ช่วยนักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง ผลของรูปแบบการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการติดเชื้อ COVID-19 ที่เกิดจากการสูบบุหรี่ และลดการสูบบุหรี่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร
- ปี 2563 ผู้ช่วยนักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง ความชุกและปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สารเสพติดมากกว่าหนึ่งชนิดร่วมกันในวันเดียวกันของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือ

- ปี 2563 ผู้ช่วยนักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง ความต้องการเลิกปลูกยาสูบและความต้องการปลูกพืชทางเลือกหรืออาชีพทดแทนของเกษตรกรชาวไร่ยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ ภาคเหนือตอนล่าง (ผู้ร่วมโครงการ)
- ปี 2564 หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง การใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในสถานศึกษาของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQ) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง
- ปี 2564 ผู้ช่วยนักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง ความชุกและความสัมพันธ์ระหว่างการติดเกมมือถือและภาวะซึมเศร้า ความรู้สึก ว่าเหว่ความวิตกกังวลทางสังคม และผลการเรียนของเยาวชนในเขตภาคเหนือของประเทศไทย
- ปี 2564 ผู้ช่วยนักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง การสำรวจพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ 4 ภูมิภาคของประเทศไทยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ระลอก 3
- ปี 2565 ผู้ช่วยนักวิจัย โครงการวิจัยเรื่อง การรับรู้โอกาสเสี่ยงและพฤติกรรมการใช้บุหรี่ไฟฟ้าของนักเรียนมัธยมศึกษา และการปรับตัวของครูในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของบุหรี่ไฟฟ้า
- ปี 2564 หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาชุมชนต้นแบบในการปลูกพืชทางเลือกและอาชีพทดแทนยาสูบ : กรณีศึกษาเกษตรกรชาวไร่ยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์

รางวัลที่ได้รับ

- ปี พ.ศ. 2562 รางวัลผลงานวิจัยดีเด่น เรื่อง มาตรการจำกัดการขายบุหรี่ให้เยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองแห่งหนึ่งของประเทศไทย ในงานประชุมวิชาการ บุหรี่กับสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 18 “Tobacco and Lung Health” ระหว่างวันที่ 20-21 มิถุนายน 2562 ณ หอประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา กรุงเทพฯ จัดโดยศูนย์วิจัยและการจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)

ผลงานตีพิมพ์

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ มนตรี เกษมสุข ไพรัตน์ อ้นอินทร์ เกรียงกมล เหมือนกรุด และกันยรัตน์ ธวัชชัย เจริญยิ่ง. (2562). แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายควบคุมยาสูบของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1-3, วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น, 26(2): 60-70.

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ กันยรัตน์ ธวัชชัย เจริญยิ่ง บุญชนัญญา พงษ์ปรีชา และนฤญา ยางอิสาร. (2561). การเข้าถึงบุหรี่และการสูบบุหรี่ของเยาวชนในสถาบันการศึกษา ในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ วารสารสารานุกรมสุขภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล, 49(3): 363-376.

Phetphum C, Prajongjeep A, Thawatchaijareonying K, Wongwuttiyan T, Wongjamnong M, Yossuwan S, Surapon D. Personal and perceptual factors associated with the use of

electronic cigarettes among university students in northern Thailand. Tobacco Induced Diseases. b. Induc. 2021; 19(4): 31.

นำเสนอผลงานวิชาการระดับประเทศ

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ กัญยรัตน์ ธวัชชัยเจริญยิ่ง นฤญา ยางอิสาร และกัญญา จันทะบุรี. (2562). มาตรการจำกัดการขายบุหรี่ให้เยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองแห่งหนึ่งของประเทศไทย (Oral presentation) ในงานประชุมวิชาการบุหรืกับสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 18 “Tobacco and Lung Health” ระหว่างวันที่ 20-21 มิถุนายน 2562 ณ หอประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทารา บาย เซ็นทารา กรุงเทพฯ จัดโดยศูนย์วิจัยและการจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ กัญยรัตน์ ธวัชชัยเจริญยิ่ง และบุญชนัญญา พงษ์ปรีชา. (2561). ผลของโปรแกรมการประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพต่อการป้องกันการสูบบุหรี่ของนักเรียนชาติพันธุ์ม้ง อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์. งานประชุมวิชาการบุหรืกับสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 17 (Poster presentation) ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชัน กรุงเทพฯ, จัดโดย ศูนย์วิจัยและการจัดการความรู้ด้านการควบคุมยาสูบ (ศจย.).

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ, สุกพัฒนา คำสอน, อาทิตยา วังวนสินธุ์ และกัญยรัตน์ ธวัชชัยเจริญยิ่ง (ผู้นำเสนอ). ปัจจัยพหุระดับที่มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบของเยาวชนใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย (The multi-level factors influencing youth access to tobacco, 4 regions in Thailand.) (Poster presentation) ในงาน APACT 2020 ครั้งที่ 13 ระหว่างวันที่ 2-4 กันยายน 2563 ณ เซ็นทาราแกรนด์และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์กรุงเทพฯ

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ (ผู้นำเสนอ), สุกพัฒนา คำสอน, อาทิตยา วังวนสินธุ์ และกัญยรัตน์ ธวัชชัยเจริญยิ่ง. การพัฒนามาตรการการเฝ้าระวังและจำกัดการเข้าถึงบุหรืของเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย (Effect of District Health Board intervention on the restricting tobacco access among youths: a four district study in Thailand) (Oral presentation) ในงาน APACT 2020 ครั้งที่ 13 ระหว่างวันที่ 2-4 กันยายน 2563 ณ เซ็นทาราแกรนด์และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์กรุงเทพฯ

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ (ผู้นำเสนอ), สุกพัฒนา คำสอน, อาทิตยา วังวนสินธุ์ และกัญยรัตน์ ธวัชชัยเจริญยิ่ง. สถานการณ์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการละเมิด พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560 ของผู้ประกอบการร้านค้าใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย (Factors related to violations of the Tobacco Control Act B.E. 2560 among tobacco retailers in 4 regions, Thailand) (E-poster presentation) ในงาน APACT 2020 ครั้งที่ 13 ระหว่างวันที่ 2-4 กันยายน 2563 ณ เซ็นทาราแกรนด์และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์กรุงเทพฯ

ประวัตินักวิจัยร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ

การศึกษา

ระดับอนุปริญญา	ปี 2536	ชื่อวุฒิ ประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ จากวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก (ผลการเรียนระดับเหรียญทอง)
ระดับปริญญาตรี	ปี 2542	ชื่อวุฒิ สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สศ.บ.) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ระดับประกาศนียบัตร	ปี 2546	ชื่อวุฒิ ประกาศนียบัตรการแพทย์แผนไทย วิชาเอก เกษษกรรมไทย
ระดับปริญญาโท	ปี 2548	ชื่อวุฒิ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) วิชาเอก การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากมหาวิทยาลัยนเรศวร (GPA. 4.00)
ระดับประกาศนียบัตร	ปี 2552	ชื่อวุฒิ ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (GPA. 4.00)
ระดับปริญญาเอก	ปี 2557	ชื่อวุฒิ สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยนเรศวร (GPA. 4.00)

ประสบการณ์การทำงาน

ปี พ.ศ. 2538 - 2557	รับราชการตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข สังกัดสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดพิจิตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง สาธารณสุข
ปี พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน	อาจารย์ ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปี พ.ศ. 2560 – ปัจจุบัน	หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการวิจัยและวิชาการด้านการควบคุมยาสูบ ภาคเหนือ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปี พ.ศ. 2562	ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด พิษณุโลก คุณสมบัติพิเศษ/ความเชี่ยวชาญ/ความสนใจพิเศษ

ประสบการณ์การบริหารงานวิจัยและการจัดทำโครงการวิจัย

ปี 2555	หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้กระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อการ จัดการโรงเรียนปลอดน้ำอัดลม ลูกอม และขนมกรุบ รับทุนจาก สำนักงานกองทุน สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
---------	---

- ปี 2556 หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง แนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้เยาวชนของผู้ประกอบการร้านค้าปลีกในชุมชนชนบทของจังหวัดพิจิตรด้วยชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้. รับทุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)
- ปี 2557 หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง การทบทวนวรรณกรรม: มาตรการจำกัดการเข้าถึงบุหรีของเยาวชน รับทุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)
- ปี 2558 หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง แนวทางการสื่อสารร่างพ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ (ฉบับใหม่) ที่พึงประสงค์กับชาวไร่ยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ จังหวัดสุโขทัย รับทุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)
- ปี 2559 หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง มาตรการการจำกัดการจำหน่ายบุหรีให้เยาวชนของผู้ประกอบการร้านค้ารอบสถานศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี รับทุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)
- ปี 2560 โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยควบคุมยาสูบสำหรับเครือข่ายนักวิจัยของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในเขตภาคเหนือ (สคร. 1 – 3) (หัวหน้าโครงการ) ทุนสนับสนุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ปีงบประมาณ 2560 ระยะเวลา 1 ปี
- ปี 2560 โครงการวิจัยเรื่อง รูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยหลักความยั่งยืนหยัดจากสิ่งเข้ายวน เพื่อลดการบริโภคสุราในสตรีแม่บ้านเกษตรกรในพื้นที่ที่มีอัตราการดื่มสุราสูงในเขตภาคเหนือตอนล่าง (ผู้ร่วมวิจัย) ทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปีงบประมาณ 2560 ระยะเวลา 1 ปี
- ปี 2561 โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยควบคุมยาสูบสำหรับเครือข่ายนักวิจัยของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในเขตภาคเหนือ (สคร. 1 – 3) (หัวหน้าโครงการ) ทุนสนับสนุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ระยะที่ 2 งบประมาณ 2561 ระยะเวลา 1 ปี
- ปี 2561 โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนามาตรการการจำกัดการเข้าถึงบุหรีของเยาวชนโดยมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (พชอ.) (หัวหน้าโครงการ) ทุนสนับสนุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) งบประมาณ 2561 ระยะเวลา 1 ปี
- ปี 2562 โครงการพัฒนาและสนับสนุนการวิจัยและวิชาการเพื่อขับเคลื่อนควบคุมนโยบายยาสูบภาคเหนือของหน่วยปฏิบัติการวิจัยและวิชาการด้านการควบคุมยาสูบภาคเหนือ ปีที่ 6 (หัวหน้าโครงการ) ทุนสนับสนุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) งบประมาณ 2561 ระยะเวลา 1 ปี

- ปี 2563 โครงการวิจัยเรื่อง ความชุกและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดมากกว่า 1 ชนิดในรอบ 1 วัน ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตภาคเหนือ (หัวหน้าโครงการ) ทุนสนับสนุนจาก ศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด (ศศก.) ปีที่รับทุน พ.ศ. 2563
- ปี 2563 โครงการวิจัยเรื่อง ผลของแนวทางการเสริมสร้างการรับรู้อันตรายของบุหรี่และมาตรการจำกัดการเข้าถึงบุหรี่ของเยาวชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร (หัวหน้าโครงการ) ทุนสนับสนุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ปีที่รับทุน พ.ศ.2563
- ปี 2563 โครงการวิจัยเรื่อง ความต้องการเลิกปลูกยาสูบและความต้องการปลูกพืชทางเลือกหรืออาชีพทดแทนของเกษตรกรชาวไร่ยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ ภาคเหนือตอนล่าง (หัวหน้าโครงการ) ทุนสนับสนุนจาก ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ปีที่รับทุน พ.ศ.2563
- ปี 2564 โครงการวิจัยเรื่อง ความชุกและความสัมพันธ์ระหว่างการติดเกมมือถือ และภาวะซึมเศร้า ความรู้สึก ว่าเหว่ความวิตกกังวลทางสังคม และผลการเรียนของเยาวชนในเขตภาคเหนือของประเทศไทย (หัวหน้าโครงการ) ศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด (ศศก) ปีที่รับทุน พ.ศ.2564
- ปี 2564 โครงการวิจัยเรื่อง การใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในสถานศึกษาของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQ) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง (ผู้ร่วมโครงการ) ศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด (ศศก) ปีที่รับทุน พ.ศ.2564
- ปี 2564 โครงการวิจัยเรื่อง การสำรวจพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ 4 ภูมิภาคของประเทศไทยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ระลอก 3 (ผู้ร่วมโครงการ) ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ปีที่รับทุน พ.ศ. 2564

รางวัลที่ได้รับ

- ปี พ.ศ. 2564 รางวัลชนะเลิศการออกแบบและสร้างสรรค์นวัตกรรมต้นแบบสำหรับพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาปลอดบุหรี่ ชื่อ บอร์ดเกมสำหรับเสริมสร้างการรับรู้อันตรายของบุหรี่ไฟฟ้าและทักษะการปฏิเสธการใช้บุหรี่ไฟฟ้า เครือข่ายวิชาชีพสุขภาพเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่ 2564
- ปี พ.ศ. 2564 รางวัลชนะเลิศการออกแบบและพัฒนาสื่อเพื่อการสื่อสาร : บอร์ดเกมสำหรับสื่อสารสุขบัญญัติ 10 ประการ (อาจารย์ที่ปรึกษา) กองสุขศึกษากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข 2564
- ปี พ.ศ. 2562 รางวัลผลงานวิจัยดีเด่น เรื่อง มาตรการจำกัดการขายบุหรี่ให้เยาวชนโดย

- การมีส่วนร่วมของเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองแห่งหนึ่งของประเทศไทย ในงานประชุมวิชาการบุหรีกับสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 18 “Tobacco and Lung Health” ระหว่างวันที่ 20-21 มิถุนายน 2562 ณ หอประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา กรุงเทพฯ จัดโดยศูนย์วิจัยและการจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)
- ปี พ.ศ. 2561 รางวัลนักวิจัยดีเด่นด้านการควบคุมยาสูบ มอบโดย ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้ด้าน การควบคุมยาสูบ มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พิจารณาจากนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยที่ช่วยผลักดันและสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายด้านการควบคุมยาสูบของประเทศไทยอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2552-2561)
- ปี พ.ศ. 2561 รางวัลบุคคล/หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนงานควบคุมการบริโภคยาสูบ รับประทานรางวัลจากพระองค์เจ้าโสมสวลี ฯ เนื่องในวันงดสูบบุหรี่โลก ประจำปี 2561 มอบโดย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ปี พ.ศ. 2558 รางวัลชนะเลิศ บทความวิชาการเรื่อง ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปกฎหมายการจำกัดการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบของเยาวชนไทย ปี พ.ศ. 2558 มอบโดย คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.)
- ปี พ.ศ. 2557 รางวัล นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาเอก) ที่มีผลการเรียนดีเด่นจาก มหาวิทยาลัยนเรศวร มอบโดย บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร
- ปี พ.ศ. 2552 รางวัลชนะเลิศ การนำเสนอผลงานวิจัยเรื่อง ร่วมสร้างนโยบายสาธารณะ เพื่อการจัดการโรงเรียนปลอดน้ำอัดลม ลูกอมและขนมกรุบกรอบ มอบโดย ศูนย์อนามัยที่ 8 นครสวรรค์ และโรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก
- ปี พ.ศ. 2548 รางวัลนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท) ที่มีผลการเรียนดีเด่นจาก มหาวิทยาลัยนเรศวร มอบโดย บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร
- ปี พ.ศ. 2548 รางวัลวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท) ดีเด่น มอบโดย บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร
- ปี พ.ศ. 2543 รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การประกวดบทความประเภทประชาชนทั่วไป “เกิดมาต้องทดแทนบุญคุณแผ่นดิน” มอบโดยมูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
- ปี พ.ศ. 2543 รางวัลชมเชย การประกวดเรียงความ “ ๘ สถิตในดวงไทย ไทยทั่วหล้า” มอบโดยสำนักพระราชวัง
- ปี พ.ศ. 2538 รางวัลนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร ที่มียผล การศึกษายอดเยี่ยม รางวัลเหรียญทอง มอบโดย สถาบันพัฒนากำลังคน

ผลงานตีพิมพ์

1. **Phetphum, C.,** Noosorn, N., Prajongjeep, A. Factors Associated with Child Labor in Cultivation and Production of Tobacco among Burley Farmers in Lower Northern Thailand. *International Journal of Pediatrics*, 2021; 9(3): 13167-13175. doi: 10.22038/ijp.2021.55138.4346
2. **Phetphum C,** Prajongjeep A, Thawatchaijareonying K, et al. Personal and perceptual factors associated with the use of electronic cigarettes among university students in northern Thailand. *Tob Induc Dis.* 2021;19:31. Published 2021 Apr 22. doi:10.18332/tid/133640
3. **Phetphum, C.,** Noosorn, N. (2020). Effects of a Youth-Engaging Intervention on Illegal Sales by Tobacco Retailers Near Schools in Thailand. *Asia Pacific Journal of Public Health* <https://doi.org/10.1177/1010539520942686>
4. **Phetphum, C.,** Noosorn, N. (2020). Prevalence of secondhand smoke exposure at home and associated factors among middle school students in Northern Thailand. *Tobacco Induced Diseases*, 8(February):11. doi:10.18332/tid/117733. (ISI, Scopus = Q2)
5. **Phetphum, C.,** Pongpreecha, B., Hangsantea, J., & Muankaew, W. (2018). Predicting Factors for Smoking Behavior among Women Who Frequent Nightlife Entertainment Venues around a University in the Northern Region of Thailand. *Substance abuse : research and treatment*, 12, 1178221818804530. doi:10.1177/1178221818804530
6. **Phetphum C,** Noosorn N. (2018). Tobacco retailers near school and the violation of tobacco retailing laws in Thailand. *Journal of Public Health Management & Practice.* doi: 10.1097/PHH.0000000000000880
7. **Phetphum C,** Wangwonsin A, Noosorn N. Predicting Factors for Retailers' Sale of Cigarettes to Adolescents in the Lower Part of Northern Region of Thailand. *J Res Health Sci.* 2017; 17(3): e00390.
8. **จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ** บุญชนัญญา พงษ์ปรีชา และรุ่งนภา แยมกลีบ. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับควันบุหรี่มือสองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง. *วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา.* 3 (2): 89-101.
9. **จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ** มนต์รี เกษมสุข ไพรัตน์ อ้นอินทร์ เกรียงกมล เหมือนกรุด และกันยารัตน์ รัชชัยเจริญยิ่ง. (2562). แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย

- ควบคุมยาสูบของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1-3. วารสารวิชาการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดขอนแก่น (สถานะของบทความ Accepted รอตีพิมพ์ฉบับที่ 2 ปี 2562)
10. **จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ** และ บุญชนัญญา พงษ์ปรีชา. (2562). มาตรการส่งเสริมบ้านปลอดบุหรี่. วารสารวิชาการสาธารณสุข. (สถานะของบทความ In process)
 11. **จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ** ณรงค์ศักดิ์ หนูสอน อาทิตยา วัจนสินธุ์ และบุญชนัญญา พงษ์ปรีชา. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการขายบุหรี่ให้เยาวชนของผู้ประกอบการร้านค้าปลีกในเขตสุขภาพที่ 2, วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข, 12(1): 56-70.
 12. **จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ** ณรงค์ศักดิ์ หนูสอน ปิยะรัตน์ นิมพิทักษ์พงศ์ และศันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ์. (2560). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้กับเยาวชนของผู้ประกอบการร้านค้าปลีกในชุมชนชนบท, วารสารพยาบาลทหารบก, 18(1): 113-121.
 13. **จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ** ปิยะรัตน์ นิมพิทักษ์พงศ์ ณรงค์ศักดิ์ หนูสอน อรวรรณ กิรติสิโรจน์ อาทิตยา วัจนสินธุ์. (2560). ทศนคติที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่ของผู้ประกอบการร้านค้าปลีกที่จำหน่ายบุหรี่ในเขตบริการสุขภาพที่ 2. วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ, 10(3): In press.
 14. **จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ**. (2559). ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปกฎหมายการจำกัดการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบของเยาวชนไทย. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข, 10(2): 128-36.
 15. **จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ**. (2558). การประยุกต์ใช้กระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการโรงเรียนปลอดน้ำอัดลม ลูกอม และขนมกรุบกรอบ. วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม, 38(4): 22-34.
 16. **จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ** และปิยะรัตน์ นิมพิทักษ์พงศ์. (2558). การทบทวนวรรณกรรมเรื่องมาตรการจำกัดการเข้าถึงบุหรี่ของเยาวชน. วารสารสาธารณสุขศาสตร์, 45(3): 310-23.
 17. **จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ** ณรงค์ศักดิ์ หนูสอน ปิยะรัตน์ นิมพิทักษ์พงศ์ และศันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ์. (2558). ปรัชญาการณ แบบแผนและภาพจำลองทางความคิดของผู้ประกอบการร้านค้าปลีกในชุมชนชนบทที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้เยาวชน. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 21(1): 39-59.
 18. **จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ** ณรงค์ศักดิ์ หนูสอน ปิยะรัตน์ นิมพิทักษ์พงศ์ และศันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ์. (2558). แนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้เยาวชนของผู้ประกอบการร้านค้าปลีกในชุมชนชนบทของจังหวัดพิจิตรด้วยชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้. วารสารพยาบาลและสุขภาพ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-เมษายน 2558.
 19. **จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ** และปิยะรัตน์ นิมพิทักษ์พงศ์. (2557). พฤติกรรมการจำหน่ายบุหรี่ของผู้ประกอบการร้านค้าปลีกในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย. วารสารสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 6(2), 101-106.

20. Phetphum C., Nimpitukpong P., Surit P., and Dhippayom T., The relationship between tobacco retailer factors and tobacco use among adolescent students: A review. Asia Journal of Public Health. 2012; 3(1): 22-31.

หนังสือ

1. จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ. (2564). หนังสือเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดมากกว่า 1 ชนิดร่วมกันในวันเดียวกันของนักศึกษาอาชีวศึกษาภาคเหนือ. ศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด (ศศก.). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพมหานคร.
2. จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ. (2563). หนังสือเรื่อง ออกแบบและสร้างสรรค์ Infographic ในงานสาธารณสุข. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, รัตนสุวรรณการพิมพ์ : พิษณุโลก. (ผ่านการตรวจรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วอยู่ระหว่างขั้นตอนการพิมพ์)
3. จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ. (2563). หนังสือเรื่อง วิจัยเชิงปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขในชุมชน. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, รัตนสุวรรณการพิมพ์ : พิษณุโลก.
4. จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ. (2561). หนังสือเรื่อง พฤติกรรมสุขภาพ แนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ (พิมพ์ครั้งที่ 3) สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, รัตนสุวรรณการพิมพ์ : พิษณุโลก.
5. จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ. (2559). หนังสือเรื่อง สร้างสุขภาพอย่างไรให้ถึงผลลัพธ์: เครื่องมือและเทคนิคการทำงานสุขภาพชุมชน (ผู้เขียนร่วม) ชมรมพยาบาลแห่งประเทศไทย. ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์ : กรุงเทพมหานคร.
6. จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ. (2558). หนังสือเรื่อง ชีวิต อำนาจ ชาติพันธุ์ Life, Power, and Ethnicity (ผู้เขียนร่วม). ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร : พิษณุโลก.

นำเสนอผลงานวิชาการระดับประเทศ

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ กัญยรัตน์ ธวัชชัยเจริญยิ่ง นฤญา ยางธิสาร และกัญญา จันทะบุรี. (2562). มาตรการจำกัดการขายบุหรี่ให้เยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองแห่งหนึ่งของประเทศไทย (Oral presentation) ในงานประชุมวิชาการบุรุษกับสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 18 “Tobacco and Lung Health” ระหว่างวันที่ 20-21 มิถุนายน 2562 ณ หอประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา กรุงเทพฯ จัดโดยศูนย์วิจัยและการจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ กัญยรัตน์ ธวัชชัยเจริญยิ่ง และบุญชนัญญา พงษ์ปรีชา. (2561). ผลของโปรแกรมการประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพต่อการป้องกันการสูบบุหรี่ของนักเรียนชาติพันธุ์ม้งอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์. งานประชุมวิชาการบุรุษกับสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 16 (Poster presentation) ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ, จัดโดย ศูนย์วิจัยและการจัดการความรู้ด้านการควบคุมยาสูบ (ศจย.).

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ และวราวุธ ประเสริฐ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางจากร้านค้าถึงสถานศึกษากับพฤติกรรมการขายบุหรี่ให้เยาวชนในสถานศึกษาเขตเมือง จังหวัดอุดรธานี. งานประชุมวิชาการบุหรืกับสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 16 (Poster presentation) ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชัน กรุงเทพฯ, จัดโดย ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้ด้านการควบคุมยาสูบ (ศจย.).

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ และอดิเรก มีบุญ. (2559). ความกังวลของชาวไร่ยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ จังหวัดสุโขทัยที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่. งานประชุมวิชาการบุหรืกับสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 15 (Oral presentation) ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชัน กรุงเทพฯ, จัดโดย ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้ด้านการควบคุมยาสูบ (ศจย.).

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ ปิยะรัตน์ นิมพิทักษ์พงศ์ และอดิเรก มีบุญ. (2559). แนวทางการสื่อสารที่พึงประสงค์ของ (ร่าง) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่ในมุมมองชาวไร่ยาสูบในชุมชนแห่งหนึ่งในอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย (Proceedings) เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ “นเรศวรวิจัย” ครั้งที่ 12: วิจัยและนวัตกรรมกับการพัฒนาประเทศ, วันที่ 21 - 22 กรกฎาคม 2559 ณ อาคารเอกาทศรถ มหาวิทยาลัยนเรศวร

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ. (2558). ชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้: แนวคิดการเลือกในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทัศนศึกษา การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้เยาวชนของผู้ประกอบการร้านค้าปลีกในชุมชนด้วยกระบวนการด้านการเรียนรู้. (Proceedings) งานประชุมวิชาการด้านชาติพันธุ์ในเอเชีย ครั้งที่ 1 เรื่อง ชีวิต อำนาจ ชาติพันธุ์ (เนื่องในโอกาสครบรอบ 25 ปี มหาวิทยาลัยนเรศวร วันที่ 20 - 21 สิงหาคม 2558 ณ อาคารเอกาทศรถ มหาวิทยาลัยนเรศวร

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ และปิยะรัตน์ นิมพิทักษ์พงศ์. (2558). มาตรการจำกัดการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบของเยาวชน: ทบทวนวรรณกรรม. งานประชุมวิชาการบุหรืกับสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 14 (Poster presentation) ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชัน กรุงเทพฯ, จัดโดย ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้ด้านการควบคุมยาสูบ (ศจย.).

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ ณรงค์ศักดิ์ หนูสอน ปิยะรัตน์ นิมพิทักษ์พงศ์ และศันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ์. (2556). แบบแผนและภาพจำลองทางความคิดของผู้ประกอบการร้านค้าปลีกในชุมชนชนบทที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้เยาวชน. งานประชุมวิชาการบุหรืกับสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 12 (Oral presentation in Pre-conference) ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชัน กรุงเทพฯ, จัดโดย ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้ด้านการควบคุมยาสูบ (ศจย.).

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ และปิยะรัตน์ นิมพิทักษ์พงศ์. (2556). ผลประกอบการของผู้ประกอบการร้านค้าปลีกที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบในชุมชนชนบทที่. งานประชุมวิชาการบุหรืกับสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 12 (Poster presentation) ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชัน กรุงเทพฯ, จัดโดย ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้ด้านการควบคุมยาสูบ (ศจย.).

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ และปิยะรัตน์ นิมพิทักษ์พงศ์. (2554). The relationship between tobacco retailer factors and tobacco access among adolescent students: A review. งานประชุมวิชาการ

บุหรีกับสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 10 (Oral presentation in Pre-conference) ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชัน กรุงเทพฯ, จัดโดย ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้ด้านการควบคุมยาสูบ (ศจย.).

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ, สุพันธ์ พันสัด และจินดา อุบลศรี. (2554). รูปแบบการใช้นโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการโรงเรียนปลอดน้ำอัดลม ลูกอม และขนมกรุบกรอบ(Proceeding). ในการประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยสุขภาพนเรศวร ครั้งที่ 1 (Oral presentation) ในงาน มหกรรมสุขภาพชุมชน ภาคเหนือ ปี 2554 ณ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก ปี 2554, จัดโดย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ, สุพันธ์ พันสัด และจินดา อุบลศรี. (2552). การร่วมสร้างนโยบายสาธารณะเพื่อการจัดการโรงเรียนปลอดน้ำอัดลม ลูกอม และขนมกรุบกรอบ. ในการประชุมวิชาการประจำปี ครั้งที่ 12 เก้าไป? ใหม่มา? ปี 2552 (Oral presentation) ณ ศูนย์แพทยศาสตร์ศึกษาชั้นคลินิก, จัดโดยโรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก.

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ. (2551). ร่วมสร้างนโยบายสาธารณะเพื่อขจัดอาหารอันตรายจากโรงเรียนของหนู. ในการประชุมวิชาการมหกรรมสร้างสุขภาพ เขตตรวจราชการที่ 18 (Oral presentation) ณ โรงแรมพิมาน จังหวัดนครสวรรค์ประจำปี 2551, จัดโดย สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 3 นครสวรรค์ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์.

จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ นฤมล กุลศิริศรีตระกูล ฤทธิพันธ์ เงินทอง และชญา ณรงค์ฤทธิ. (2548). การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมในการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านแบบบาดาล จังหวัดพิษณุโลก. ในงานแผนที่และภูมิศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 5 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ กรุงเทพฯ ปี 2548 (Oral presentation), จัดโดย สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สารสนเทศแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์.

การนำเสนอผลงานวิชาการระดับนานาชาติ

Phetphum C. and Nimpitukpong P. (2013). Retailer behavior toward the sale of tobacco in a community near a university in the lower northern Thailand. In poster presentation in the 10th APACT Conference: Ending the tobacco epidemic protecting and keeping health lives(Oral presentation), Makuhari, Chiba, Japan.

Phetphum C. and Nimpitukpong P. (2013). The pattern of rural retailer behavioral concerning cigarette sale to minors in the lower northern Thailand. In poster presentation in The 10th APACT Conference: Ending the tobacco epidemic protecting and keeping health lives(Oral presentation), Makuhari, Chiba, Japan.

ภาคผนวก

COA No. 0527/2021

IRB No. P10175/64

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
99 หมู่ 9 ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 เบอร์โทรศัพท์ 05596 8752

หนังสือรับรองโครงการวิจัยครั้งแรก

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ดำเนินการให้การรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากล ได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

ชื่อโครงการ : การใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในสถานศึกษาของกลุ่มนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง

ผู้วิจัยหลัก : ผศ.ดร. จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ

สังกัดหน่วยงาน : คณะสาธารณสุขศาสตร์

ผู้ร่วมวิจัย : ผศ.ดร.อรุวรรณ กิริติสิโรจน์ นางสาวกันยารัตน์ ธวัชชัยเจริญยิ่ง

วิธีทบทวน : คณะกรรมการเติมชุด

รายงานความก้าวหน้า : ส่งรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี หรือส่งรายงานฉบับสมบูรณ์หากดำเนินโครงการเสร็จสิ้นก่อน 1 ปี / ส่งรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อยทุก 6 เดือน / ส่งรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อยทุก 3 เดือน

เอกสารรับรอง

- AF 01-10 เวอร์ชัน 2.0 วันที่ 01 พฤศจิกายน 2564
- AF 02-10 เวอร์ชัน 2.0 วันที่ 01 พฤศจิกายน 2564
- AF 03-10 เวอร์ชัน 2.0 วันที่ 01 พฤศจิกายน 2564
- สรุปโครงการเพื่อการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เวอร์ชัน 3.0 วันที่ 20 ธันวาคม 2564
- โครงการวิจัยฉบับเต็ม เวอร์ชัน 3.0 วันที่ 20 ธันวาคม 2564
- ประวัติผู้วิจัย เวอร์ชัน 2.0 วันที่ 01 พฤศจิกายน 2564
- แบบสอบถาม เวอร์ชัน 2.0 วันที่ 01 พฤศจิกายน 2564
- แบบสอบถามออนไลน์ เวอร์ชัน 1.0 วันที่ 01 พฤศจิกายน 2564
- เอกสารประชาสัมพันธ์ เวอร์ชัน 1.0 วันที่ 01 พฤศจิกายน 2564
- งบประมาณที่ได้รับ เวอร์ชัน 1.0 วันที่ 27 สิงหาคม 2564

ลงนาม: *นายแพทย์สมบูรณ์ ต้นสุกสวัสดิกุล*

(นายแพทย์สมบูรณ์ ต้นสุกสวัสดิกุล)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

วันที่รับรอง : 21 ธันวาคม 2564

วันหมดอายุ : 21 ธันวาคม 2565

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

เอกสารรับรองโครงการวิจัยผ่านจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ข้อคำถามการใช้สารเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในสถานศึกษาของกลุ่มนักศึกษาที่มีความ
หลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนล่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมรายละเอียดลงในช่องว่างให้ตรงความเป็นจริงของท่าน

1. อັตลัษณ์ทางเพศภาวะของท่านในปัจจุบันคืออะไร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ผู้ชายข้ามเพศ (Transman)	☐ ผู้หญิงข้ามเพศ (Transwoman)
☐ เกย์ (Gay)	☐ กะเทย
☐ เลสเบี้ยน (Lesbian)	☐ ทอม (Tomboy)
☐ คนรักสองเพศ (Bisexual)	☐ คนที่มีเพศกำกวม (Intersex)
☐ เควียร์ (Queer)	☐ นอน-ไบนารี (Non-Binary)

2. เพศโดยกำเนิด ณ แรกเกิดของท่านคืออะไร

- เพศชาย เพศหญิง

3. รสนิยมทางเพศของท่านในปัจจุบันคืออะไร

- รักเพศเดียวกัน (Homosexual)
 ชอบทั้ง 2 เพศหรือไบเซ็กชวล (Bisexual)
 ไม่ฝักใฝ่ทางเพศ (Asexual)

4. อายุ.....ปี

5. ศาสนา

- พุทธ คริสต์ อิสลาม อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. รายได้เฉลี่ย.....บาทต่อเดือน

7. ลักษณะการพักอาศัย

- บ้านของตนเอง บ้านเช่า
 หอพักเอกชน หอพักของสถาบันการศึกษา
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

8. ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ของภาคเรียนที่ผ่านมา.....

9. ท่านพักอาศัยอยู่กับใคร

- อยู่คนเดียว อยู่กับพ่อแม่ อยู่กับแฟน
 อยู่กับญาติ อยู่กับเพื่อน อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ประสพการณ์การใช้สารเสพติดต่างๆ (ข้อมูลนี้เป็นความลับ ไม่เปิดเผย นำเสนอในภาพรวมและใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น)

2.1 พฤติกรรมการใช้สารเสพติดต่อไปนี้ที่ผ่านมา

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงความเป็นจริงของท่าน

สาร	ตลอดชีวิตที่ผ่านมา		มากกว่า 1 ปีที่ผ่านมา		ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา		ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา		อายุที่เริ่มใช้สารครั้งแรก (ปี)
	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	
บุหรี่									ระบุตามจริง.....
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์									ระบุตามจริง.....
กัญชา									ระบุตามจริง.....
ใบกระท่อม									ระบุตามจริง.....
ยาบ้า									ระบุตามจริง.....
ยาไอซ์									ระบุตามจริง.....
กาว/สารระเหย									ระบุตามจริง.....
ฝิ่น									ระบุตามจริง.....
มอร์ฟีน									ระบุตามจริง.....
ผงขาว/เฮโรอีน									ระบุตามจริง.....
ยาอี/ยาเลิฟ									ระบุตามจริง.....
โคเคน									ระบุตามจริง.....
กลุ่มโอปิออยด์									ระบุตามจริง.....

สาร	การใช้สารเสพติดแต่ละประเภท ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา					ปริมาณต่อครั้ง หรือต่อวัน	ความถี่ (ระบุหน่วยตามที่ ใช้จริง)	วิธีการใช้
	ไม่เคย เลย	นานๆ ครั้ง	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	เป็น ประจำ			
บุหรี่					 มวน/วัน วัน/สัปดาห์	
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์						เทียบปริมาณแอลกอฮอล์ กับเบียร์ วันละ..... ☐ ขวด ☐ กระป๋อง ครั้ง/.....	
กัญชา					 มิลลิกรัม หรือ หยด/ครั้ง ครั้ง/.....	☐ 2. กิน/หยด ☐ 3. สูบ/สูดควัน ☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....
ใบกระท่อม					 ใบ/ครั้ง ครั้ง/.....	☐ 2. กิน/หยด ☐ 3. สูบ/สูดควัน ☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....
ยาบ้า					 เม็ด/ครั้ง ครั้ง/.....	☐ 2. กิน/หยด ☐ 3. สูบ/สูดควัน ☐ 4. สูดผงทางจมูก ☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....
ยาไอซ์					 กรัม/ครั้ง ครั้ง/.....	☐ 1. ฉีด ☐ 2. กิน/หยด ☐ 3. สูบ/สูดควัน ☐ 4. สูดผงทางจมูก ☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....
กาว/สารระเหย					 /ครั้ง ครั้ง/.....	
ฝิ่น					 กรัม/ครั้ง ครั้ง/.....	☐ 2. กิน/หยด ☐ 3. สูบ/สูดควัน ☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....

สาร	การใช้สารเสพติดแต่ละประเภท ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา					ปริมาณต่อครั้ง หรือต่อวัน	ความถี่ (ระบุหน่วยตามที่ ใช้จริง)	วิธีการใช้
	ไม่เคย เลย	นานๆ ครั้ง	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	เป็น ประจำ			
มอร์ฟีน					 กรัม/ครั้ง ครั้ง/.....	☐ 1. ฉีด ☐ 4. สูดผงทางจมูก ☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....
ผงขาว/เฮโรอีน					 กรัม/ครั้ง ครั้ง/.....	☐ 1. ฉีด ☐ 4. สูดผงทางจมูก ☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....
ยาอี/ยาเลิฟ					 เม็ด/ครั้ง ครั้ง/.....	☐ 1. ฉีด ☐ 4. สูดผงทางจมูก ☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....
โคเคน					 กรัม/ครั้ง ครั้ง/.....	☐ 1. ฉีด ☐ 4. สูดผงทางจมูก ☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....
กลุ่มโอปิออยด์						ยาหลัก.....เม็ด/ครั้ง ครั้ง/.....	

2.2 สาเหตุที่ท่านใช้สารเสพติดคืออะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- อยากรู้ อยากทดลอง อยากเลียนแบบ
- ถูกชักชวน ถูกหลอกลวงโดยไม่ทราบว่าเป็นสารเสพติด
- เกิดความเจ็บป่วยทางกายหรือทางจิตใจ เครียดจากปัญหาทางครอบครัว
- เครียดจากปัญหาการเรียน เครียดจากปัญหาอื่นๆ โปรดระบุ.....
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.3 ท่านสามารถเข้าถึงสารเสพติดที่ใช้ได้จากช่องทางใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ทางตัวต่อตัว (ยื่นให้กับมือโดยตรง)
- ทางออนไลน์/อินเทอร์เน็ต เช่น เว็บไซต์ Facebook Twitter You-tube เป็นต้น
- ทางกลุ่มสมาชิกตัวแทนจำหน่าย ทางคนรู้จัก
- ทางเพื่อน อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.4 ในรอบ 1 ปี ที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับผลกระทบจากการใช้สารเสพติดบ้างหรือไม่

- ไม่เคยได้รับ
- เคยได้รับ ท่านเคยได้รับด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- เสียบุคลิกภาพ ขาดความสนใจตนเอง
 - ร่างกายซูบผอม อ่อนเพลีย
 - โทษจากสารเสพติดทำให้เจ็บป่วยและมีโรคแทรกซ้อนได้ง่าย
 - ประสบอุบัติเหตุได้ง่ายมากขึ้น
 - ไม่มีสมาธิ ขาดสติ จนส่งผลต่อการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน
 - มีผลกระทบกับระบบประสาทและสมอง จนเกิดอาการกังวล เลื่อนลอย
 - ต่อต้านสังคม ก้าวร้าว อารมณ์รุนแรง
 - ชอบพึ่งพาผู้อื่น แยกตัวเอง หรือซึมเศร้า
 - มีความกังวลใจ หวาดกลัว นอนไม่หลับ
 - ป่วยเป็นโรคทางระบบประสาทหรือโรคจิต
 - ขาดความรับผิดชอบต่อการเรียน
 - ขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัว
 - ไม่เป็นที่วางใจของคนอื่น
 - เคยสร้างปัญหาและความเดือดร้อนให้สังคม
 - เสียเงิน เพื่อที่จะต้องนำไปซื้อยามาเสพ หรือรักษาตัว
 - เคยมีพฤติกรรมลักขโมยได้ง่าย เนื่องจากมีรายจ่ายสูง
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นๆ	ในรอบ 30 วันที่ผ่านมาเคยมีประสบการณ์				
	ไม่เคย	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง
1. ท่านเคยถูกห้ามให้แต่งกายตามอัตลักษณ์ทางเพศของท่านหรือไม่					
2. ท่านเคยถูกลงโทษ เพราะการแต่งกายหรือการแสดงออกถึงตัวตนทางเพศที่แตกต่างไปจากค่านิยมทางเพศหรือไม่					
3. ท่านเคยห้ามเข้าห้องเรียนหรือห้องสอบ เพราะการแต่งกายที่แตกต่างไปจากค่านิยมทางเพศหรือไม่					
4. ท่านเคยถูกห้ามให้ไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศของท่านหรือไม่					
5. ท่านเคยถูกห้ามไม่ให้ร่วมกิจกรรมหรือเข้าร่วมงานกีฬาที่มีการแยกเพศหรือไม่					
6. ท่านเคยถูกเพื่อนหรือบุคคลอื่นเลิกคบ เพราะการแสดงออกถึงตัวตนทางเพศของท่านหรือไม่					
7. ท่านเคยโดนตักเตือนเรื่องการพูดจา การแต่งตัว และการแสดงออกถึงตัวตนทางเพศของท่านหรือไม่					
8. ท่านเคยถูกตำหนิหรือต่อว่าเกี่ยวกับการแสดงออกถึงตัวตนทางเพศของท่านหรือไม่					
9. ท่านเคยถูกมองเป็นเรื่องตลกหรือแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องเพศของท่านหรือไม่					
10. ท่านเคยถูกล้อเลียน ด้วยวาจาหรือท่าทาง เพราะการแสดงออกถึงตัวตนทางเพศของท่านหรือไม่					
11. ท่านเคยถูกหยอกล้อ ด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเกี่ยวกับเรื่องเพศของท่านหรือไม่					
12. ท่านเคยถูกผลัก ตบ ตี หรือเตะ เพราะการแสดงออกถึงตัวตนทางเพศของท่าน โดยบุคคลที่ไม่ได้ล้อเล่นหรือไม่					
13. ท่านเคยถูกล่วงละเมิดด้วยวาจาหรือท่าทาง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ท่านกลับไปเป็นเพศโดยกำเนิด แรกเกิดของท่านหรือไม่					
14. ท่านเคยถูกตั้งคำถามคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวที่ทำให้รู้สึกอึดอัดหรือไม่					
15. ท่านเคยถูกห้ามไม่ให้ร่วมกิจกรรมหรือเข้าร่วมงานเพราะน้ำหนัก หรือรูปร่าง หรือสีผิว หรือไม่					

ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อด้วยเหตุความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQN) และด้วยเหตุอื่นๆ	ในรอบ 30 วันที่ผ่านมาเคยมีประสบการณ์				
	ไม่เคย	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง
16. ท่านเคยถูกเพื่อน หรือบุคคลอื่นเลิกคบเพราะน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว หรือไม่					
17. ท่านเคยถูกด่าหรือต่อว่าเรื่องน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว หรือไม่					
18. ท่านเคยถูกมองเป็นเรื่องตลกหรือแสดงความคิดเห็น เรื่องน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว หรือไม่					
19. ท่านเคยถูกล้อเลียน ด้วยวาจาหรือท่าทาง เพราะน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว หรือไม่					
20. ท่านเคยถูกหยอกล้อ ด้วยคำพูดหรือท่าทางที่ล่วงละเมิดเรื่องน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว ของท่านหรือไม่					
21. ท่านเคยถูกล่วงละเมิดด้วยวาจาหรือท่าทางเรื่องน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว ของท่านหรือไม่					
22. เคยถูกทำร้ายร่างกาย เช่น ผลัก ตบ ตี หรือเตะ เพราะเรื่องน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว โดยบุคคลที่ไม่ได้ล้อเล่น					
23. ท่านเคยถูกตั้งคำถามคำถามเรื่องน้ำหนักรูปร่าง หรือสีผิว ของท่านจนทำให้รู้สึกอึดอัดหรือไม่					

ส่วนที่ 4 ความผูกพันต่อสถานศึกษา

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ท่านคิดว่าตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านรู้สึกว่างานหรือกิจกรรมของสถานศึกษาที่มอบหมายให้ท่านรับผิดชอบมีความสำคัญ					
2. ท่านรู้สึกว่สาขาหรือหลักสูตรที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ มีความน่าสนใจและมีคุณค่า					
3. ท่านไม่อยากไปเข้าเรียนในชั้นเรียน					
4. ท่านพยายามที่จะช่วยทำกิจกรรมหรือทำงานทุกอย่าง ในสถานศึกษา					
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เช่น กิจกรรมในชั้นเรียน ชมรม กฎเกณฑ์หรือกฎระเบียบของสถานศึกษา					
6. ท่านช่วยทำงานหรือทำกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ในชั้นเรียนอยู่เสมอ					
7. ท่านมีส่วนร่วมในงานกีฬา และกิจกรรมอื่น ๆ นอกชั้นเรียนอยู่เสมอ					
8. ท่านมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น หรือทำกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียนอยู่เสมอ					
9. เมื่อท่านทำงานออกมาได้ดี อาจารย์จะมองเห็นผลงานของท่าน และแจ้งให้ท่านทราบเสมอ					
10. ท่านรู้สึกดีและปลอดภัยเสมอ เมื่ออยู่ในสถานศึกษา					
11. ท่านได้รับโอกาสให้เป็นผู้นำ หัวหน้าห้อง หรือหัวหน้ากลุ่ม ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน					

ส่วนที่ 5 การเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

คำชี้แจง กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้ เกี่ยวกับเพื่อนสนิทที่สุดของคุณ ที่แสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา และโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ท่านคิดว่าตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อความ	มี	ไม่มี
1. เพื่อนสนิทของท่านเวลาที่มีปัญหามักใช้กำลังในการต่อสู้		
2. เพื่อนสนิทของท่านมีพฤติกรรมชอบสร้างปัญหามากมาย		
3. เพื่อนสนิทของท่านหยิบฉวยหรือขโมยสิ่งของที่ไม่ใช่ของตน		
4. เพื่อนสนิทของท่านเข้ากับผู้ใหญ่ไม่ได้		
5. เพื่อนสนิทของท่านเคยทำความผิดทางกฎหมาย		
6. เพื่อนสนิทของท่านทุจริตการสอบ		
7. เพื่อนสนิทของท่านตั้งใจทำลายหรือทำให้สิ่งของ ของผู้อื่นเสียหาย		
8. เพื่อนสนิทของท่านมีพฤติกรรมทำร้ายหรือขู่ว่าจะทำร้ายผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล		
9. เพื่อนสนิทของท่านแนะนำให้ท่านทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย		
10. เพื่อนสนิทของท่านชักชวนให้ท่านขาดเรียน		
11. เพื่อนสนิทของท่านใช้อารมณ์และมีพฤติกรรมก้าวร้าว		
12. เพื่อนสนิทของท่านมีพฤติกรรมต่อต้านกฎระเบียบ		
13. เพื่อนสนิทของท่านชักชวนท่านให้ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด		

ส่วนที่ 6 พฤติกรรมทางเพศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ท่านคิดว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์หรือไม่

- เคย ไม่เคย (ไม่ต้องทำข้อคำถามถัดไป)

2. ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ.....ปี

3. บุคคลที่ท่านมีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรกคือใคร

- แฟนหรือคนรัก เพื่อน
 กิ๊ก คนรู้จัก
 ผู้ขายบริการ อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. สาเหตุที่ทำให้ท่านมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (ตอบเพียงข้อเดียว)

- รัก/เต็มใจ/ไม่ยอมเสียแฟน
- บรรยายกาศพาไป/อยู่ตามลำพัง
- อยากลอง
- ไม่กล้าปฏิเสธ
- ถูกหลอกลวง
- วางยา/ใช้สารเสพติด
- มีเงินเมา/ดื่มแอลกอฮอล์
- ถูกบังคับ ชื่นใจ ช่มชู้
- เลียนแบบเพื่อน/ดารา
- ได้รับสิ่งตอบแทนแลกกับการมีเพศสัมพันธ์
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. บุคคลที่ท่านมีเพศสัมพันธ์ด้วยในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- แฟนหรือคนรัก
- เพื่อน
- กิ๊ก
- คนรู้จัก
- ผู้ขายบริการ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. สาเหตุที่ท่านตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- รัก/เต็มใจ/ไม่ยอมเสียแฟน
- บรรยายกาศพาไป/อยู่ตามลำพัง
- อยากลอง
- ไม่กล้าปฏิเสธ
- ถูกหลอกลวง
- วางยา/ใช้สารเสพติด
- มีเงินเมา/ดื่มแอลกอฮอล์
- ถูกบังคับ ชื่นใจ ช่มชู้
- เลียนแบบเพื่อน/ดารา
- ได้รับสิ่งตอบแทนแลกกับการมีเพศสัมพันธ์
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ท่านรู้จักช่องทางการขอความช่วยเหลือ เมื่อถูกกระทำรุนแรงทางเพศหรือไม่

- รู้จัก
- ไม่รู้จัก

